UITVOERINGSPROGRAMMA VTH 2020

PROVINCIE UTRECHT

'GREEN CHOICE'

Uitvoeringsprogramma voor de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Uitgevoerd door:

- Provincie Utrecht (team VVN)

- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Utrecht op 28 januari 2020

Ter informatie toegestuurd aan Statencommissie Milieu & Mobiliteit d.d. 19 februari 2020

Documentum nummer: 82032A9C

Inhoud

Inhoud 2

Samenvatting 3

1. Inleiding 5
2. Totaaloverzicht VTH-taken RUD Utrecht 6
3. Ontwikkelingen RUD Utrecht 7
4. Samenwerking en afstemming met andere VTH-partners 9
5. Organisatie 9
6. Doelen en prioriteiten van de provincie Utrecht 11
7. Monitoringsindicatoren 12
8. Financiële en personele middelen 14
9. Wet natuurbescherming 15
10. Verordening natuur en landschap 24
11. Gebiedscontroles buitengebieden 28
12. Wet bodembescherming 29
13. Ontgrondingenwet 33
14. Waterwet 35
15. Provinciale milieuverordening – onderdeel grondwaterbeschermingsgebieden 37
16. Provinciale milieuverordening – ontgassen van schepen 40
17. Provinciale milieuverordening – stiltegebieden 40
18. Wet milieubeheer en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 42
19. Wet milieubeheer – Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) 47
20. Wet milieubeheer – Vuurwerkbesluit 51
21. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden 53
22. Wet luchtvaart 55
23. Wet lokaal spoor 58
24. Vergunningverlening en handhaving 2020 algemeen 59
25. Overzicht producten en uren RUD Utrecht 2020 61

SAMENVATTING

Wettelijk kader Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten van Utrecht een transparant uitvoeringsprogramma op ter uitvoering van provinciale taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Veel van de VTH-werkzaamheden vallen onder de noemer 'ungoing business', waarin jaarlijks weinig tot geen wisselingen optreden (te denken valt bijvoorbeeld aan binnenzwembaden, die standaard 1x per jaar worden gecontroleerd). Ook werkzaamheden op het gebied van 'groene' vergunningverlening (Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap) vertonen normaliter (dus los van bijvoorbeeld de actuele PAS-discussie) weinig urenschommelingen. De RUD Utrecht voert haar VTH-taken uit op basis van een meerjarige Dienstverleningsovereenkomst (DVO). De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied in Zaandam voert voor de provincie VTH-werkzaamheden uit bij risicovolle bedrijven op basis van een jaarlijks nieuw vast te stellen DVO. Als (wettelijke) uitgangs- en vertrekpunten voor dit nieuwe VTH Jaarprogramma 2020 kunnen o.a. worden genoemd: (als gezegd) de consequenties van de veelbesproken Raad van State-uitspraak over het PAS, de komende Omgevingswet, het aflopende Bodemconvenant, de VTH-werkresultaten in Vijfheerenlanden, de VTH-uitvoeringsresultaten over 2019 en de in het Collegeprogramma 2019-2023 neergelegde ambities.

Start 'groene boost' in VTH-Jaarprogramma 2020: Binnen het kader van de meerjarige DVO met de RUD Utrecht zijn binnen zekere grenzen elk jaar kleinere of grotere accentverschuivingen mogelijk. Leidend hiervoor zijn o.a. de kwalitatieve en kwantitatieve monitoringsresultaten uit het voorbije programmajaar. Die zijn per VTH-beleidsonderdeel (als globaal jaarverslag) verwerkt in de tekst van dit VTH-Jaarprogramma 2020. Met de PAS-uitspraken achter ons, moet de uitvoering van de Wet natuurbescherming in 2020 opnieuw goed op de rails worden gezet. Doel is ook om de controle op de soortenbescherming (Wet natuurbescherming) in 2020 te verbeteren. In de gemeente Vijfheerenlanden (maar ook in de rest van de provincie) wordt er medio 2020 gestart met een inhaalslag wat betreft handhaving van de VNL. Dit, omdat in 2019 aan de sluipende 'verrommeling' van het Utrechtse landschap (met reclameborden, stort- en demplocaties, verdwijning kleine landschapselementen) nog niet echt een halt kon worden toegeroepen. Nu de vaststelling van de Waardenkaart Kleine Landschapselementen een kwestie van tijd is, zal er in 2020 ook een start worden gemaakt met toezicht op de naleving ervan. Al met al gaat er in 2020 veel meer werk gemaakt worden van het in stand houden en verbeteren van de groene, landschappelijke component in onze mooie provincie. Vandaar ook de ondertitel ('green choice') van dit VTH-Jaarprogramma.

VTH-Jaarprogramma 2020 past binnen financiële kaders: Insteek van dit nieuwe VTH-programma 2020 is deels een keuze voor 'nieuw voor oud'. Op de korte termijn kent dat z'n grenzen. Een zo groot mogelijke fluïde inzetbaarheid van medewerkers is een belangrijke sleutel om die aan dit jaarprogramma goed uitvoering geven. Dit VTH-Jaarprogramma 2020 maakt een nadrukkelijk omslag naar een optimale fluïde werkinsteek. Dat maakt het beter mogelijk om wendbaar, alert en flexibel te reageren op nieuwe of niet voorziene praktijksituaties. Ook aan de praktische consequenties van de komende Omgevingswet moet in 2020 nog extra energie besteed worden. Om dat mogelijk te maken, zijn in overleg met de RUD Utrecht gerichte keuzes gemaakt. Ook konden per 1-1-2020 diverse urenkentallen naar beneden toe worden bijgesteld. De urenafschaling beloopt in totaal ruim 4.000 uur (vooral ten laste van beleidsondersteuning handhaving Wet natuurbescherming (minus 1000 uur), activiteiten vergunningverlening Wabo (minus 3.500 uur) en Wet luchtvaart (minus 400 uur). VTH-werkzaamheden rond stiltegebieden (+ 100 uur) en grondwaterbeschermingsgebieden (+350 uur) vergden in 2019 juist meer tijd. Die lijnen zullen zich in 2020 naar verwachting voortzetten. Als gezegd, worden bij alle VTH-werkterreinen in dit VTH-programma 2020 de in 2019 bereikte kwantitatieve en kwalitatieve werkresultaten (als globaal jaarverslag) samenvattend weergegeven.

Het programmajaar 2020 kenmerkt zich kortom door een start (begin/medio 2020) van een forse inhaalslag op het gebied van handhaving van de Verordening Natuur en Landschap (VNL), óók in de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Met de voor ogen staande (en binnen de bestaande uren uit te voeren) professionalisering van de controle op de soortenbescherming Wet natuurbescherming, kan de provincie in 2020 voor een kwart worden 'uitgekamd'. Omdat de beoogde extra VNL-inzet pas medio april/juni 2020 inzetbaar zal zijn, kunnen in 2020 de voor dit doel bedoelde extra uren slechts voor ruim 50% tot 60% worden ingezet (= 2500 uur). Circa 1500 uur

wordt daarom (alléén in 2020) gebruikt voor extra inzet met het oog op noodzakelijk voorbereidend extra werk in relatie tot de komende Omgevingswet (vergunningen Wm/Wabo).

De overige (overwegend positieve) VTH-resultaten uit 2019, noch de scores inzake de kritische prestatie-indicatoren over 2019, gaven aanleiding om het VTH-Jaarprogramma 2020 op de hiervoor niet nader benoemde onderdelen in 2020 compleet anders in te steken. Op deze manier kan het VTH-Jaarprogramma 2020 in principe binnen de Begroting 2020 worden uitgevoerd.

Financien in concreto
In onderstaand schema is aangegeven wat de provincie in 2020 per saldo aan uren en euro's kwijt is aan het in dit Jaarprogramma 2020 neergelegde VTH-takenpakket op basis van o.a. de ambities en prioriteiten, zoals wij die hebben vastgelegd in het op 20-9-2016 vastgestelde en recent tot en met eind 2021 verlengde Beleidsplan VTH 2016-2019.

Overzicht totaalbedragen

	2020 DVO
Totaal aantal en uren	73.914 uur
Totaal variabele bijdrage	€ 4.509.453 (excl. bijdrage Wet lokaal spoor)
Totaal begrote vaste bijdrage 2020	€ 3.101.235
Projectbijdrage	€ 332.200
Materiële middelen	€ 45.100
Aanvullende opdrachten	Nader te bezien
Totale last provincie	**€ 7.987.988**

Urenvergelijking 2020, 2019 en 2018

Wetten / uren		**2020**	**2019**	**2018**	
9	Wet natuurbescherming (ontheffingverlening PU)	14.495	13.515	14.495	
9	Wet natuurbescherming (alleen handhaving)	10.965	12.064	11.042	
10	VNL (alleen ontheffingverlening PU)	3.800	3.800	3.800	
10	VNL (alleen handhaving)	6.389	3.666	3.388	
11	Gebiedscontrole buitengebied	5.040	5.040	5.000	
12	Wet bodembescherming	16.638	17.584	17.935	
13	Ontgrondingenwet	2.705	3.157	3.015	
14	Waterwet	3.719	4.021	3.296	
15	PMV grondwater	754	414	502	
16	PMV ontgassen schepen	0	0	0	
17	PMV stiltegebieden	256	188	144	
18	Wabo	13.280	14.677	13.867	
19	BRZO (via OD NZKG)	9.214	9.467	9.743	
20	Vuurwerkbesluit	3.115	2.946	2.834	
21	Whvbz (zwemwater)	3.335	3.551	3.499	
22	Wet luchtvaart	1.618	2.172	2.471	
23	Wet lokaal spoor	€ 45.000	€ 45.000	€ 55.000	
24	Vergunningverlening en handhaving algemeen	6.100	6.148	5.190	
	SUBTOTAAL	73.914	75.628	72.183	
	Subtotaal PU	18.295	17.315	18.295	
	Subtotaal OD NZKG	9.214	9.467	9.743	
	TOTAAL	**101.423**	**102.410**	**100.221**	
	Spoedlocaties	4.000	4.400	2.850	

INLEIDING

1. Inleiding

1.1 Doel VTH-Uitvoeringsprogramma

De RUD Utrecht is in 2014 gestart als Gemeenschappelijke Regeling van en voor elf gemeenten[1] en de provincie Utrecht. De provincie en de deelnemende gemeenten zijn samen eigenaar en tevens opdrachtgever van de RUD Utrecht. De RUD Utrecht is een uitvoeringsorganisatie waarbij de opdrachtgevers het beleid bepalen. Op basis daarvan stelt de RUD Utrecht in samenspraak met de opdrachtgevers jaarlijks een VTH-uitvoeringsprogramma met concrete VTH-activiteiten op en, voor zover van toepassing, aanvullende opdrachten. De Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) 2018-2021 fungeert daarbij als onderlegger. Het Besluit omgevingsrecht (zie onderstaande schematische voorstelling) is het wettelijk kader voor dit alles. Ze geeft de essentiële onderdelen van de beleidscyclusgedachte weer (de zogeheten BIG-8 cyclus). VTH-uitvoeringsprogramma's zijn onderdeel van de bovenste beleidscirkel van de BIG-8 cyclus.

Besluit omgevingsrecht - Artikel 7.3 Uitvoeringsprogramma

1. De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, eerste en tweede lid, werken jaarlijks het uitvoerings- en handhavingsbeleid uit in een uitvoeringsprogramma voor de desbetreffende rechtspersoon, waarin wordt aangegeven welke van de vastgestelde activiteiten zij het komende jaar zullen uitvoeren. Daarbij houden ze rekening met de krachtens die leden gestelde doelen en de krachtens artikel 7.2, zesde lid, onder a, gestelde prioriteiten.
2. De bestuursorganen stemmen het uitvoeringsprogramma af met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.
3. De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, tweede lid, dragen zorg voor een uniform uitvoeringsprogramma voor de taken, bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, op het niveau van de met die taken belaste omgevingsdienst.
4. Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en het dagelijks bestuur van een waterschap maken het uitvoeringsprogramma bekend aan de gemeente-raad, provinciale staten, onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap.

De provincie en iedere gemeente stellen zelf doelen en prioriteiten vast op basis van een probleem-, annex risicoanalyse (het strategisch beleidskader). De risicoanalyse maakt deel uit van het beleid dat die organen opstellen. Het VTH-uitvoeringsprogramma is het operationele kader waarin de gestelde doelen en prioriteiten zijn geconcretiseerd tot activiteiten die in het programmajaar worden uitgevoerd.

1.2 Leeswijzer

Dit VTH-Uitvoeringsprogramma van de provincie Utrecht bestaat uit twee delen:

- **Deel I:** Algemeen deel met landelijke en toekomstige ontwikkelingen voor de RUD Utrecht, een totaaloverzicht van VTH-taken van de RUD Utrecht in 2020 (voorzien van aantallen/uren en budgetten) + randvoorwaarden voor uitvoering en monitoring.
- **Deel II:** Specifiek deel voor de provincie Utrecht met daarin een korte typering van de provincie, beleid en doelstellingen, monitoringsindicatoren (o.a. streefnormen naleefgedrag), inbreng budget bij de RUD Utrecht voor 2020 en een overzicht van uit te voeren taken (voorzien van bijbehorende aantallen/uren voor 2020 en vertaling van DVO/kwartaalrapportages naar PDC-producten).

[1] Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

DEEL I – ALGEMEEN DEEL (RUD Utrecht)

2. Totaaloverzicht VTH-taken RUD Utrecht

2.1 Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening zorgt voor adequate vergunningverlening en de afhandeling van meldingen bij bedrijven en locaties. Vergunning- en ontheffingsaanvragen moeten, voor zover van toepassing, binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid.

2.2 Toezicht en handhaving

Het programma Handhaving zorgt voor adequaat toezicht bij bedrijven, op locaties, in de afvalstoffenketen en in het vrije veld (buitengebied). Het toezicht wordt overeenkomstig een programma uitgevoerd (eventueel naar aanleiding van meldingen of klachten of een verzoek tot handhaving).

2.3 VTH-taken

Provincie Utrecht

De provincie Utrecht voert onderstaande *vergunningverlenende* taken uit het VTH-Uitvoeringsprogramma zélf uit:

- Wet natuurbescherming – alleen vergunningverlening;
- Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hoofdstuk 2 t/m 5) – alleen vergunningverlening
- Natuurschoonwet (advisering).

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

De RUD Utrecht realiseert voor de provincie Utrecht VTH-taken op de volgende beleidsterreinen (wetten):

- Wet natuurbescherming en hoofdstuk 2 t/m 5 van de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 – beide alleen handhavingstaken;
- Gebiedscontroles buitengebied, Ontgrondingenwet, Wet bodembescherming;
- Waterwet, Provinciale milieuverordening (grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden) en Wegenverordening[2];
- Wet milieubeheer (onderdelen Wabo en Vuurwerkbesluit);
- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, Wet luchtvaart en Wet lokaal spoor.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

Deze omgevingsdienst in Zaandam voert voor de provincie Utrecht uitsluitend taken uit op basis van de Wabo en het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 2015). Met het toezicht op de naleving van het BRZO wordt in interdisciplinair verband, voor zover van toepassing, ook uitvoering gegeven aan de Arbeidsomstandighedenwet (bevoegd gezag is het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en de Wet op de Veiligheidsregio's.

2.4 Advies

Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving, maken de individuele gemeenten en de provincie met de RUD Utrecht waar nodig ook nadere afspraken over aanvullende advisering/ondersteuning over o.a. de volgende onderwerpen: externe veiligheid (vergunningverlening), milieuzaken in bestemmingsplannen / RO (vergunningverlening), specialistische milieu-onderwerpen (zoals advisering bij bodemverontreinigingen), Informatie Gestuurde

[2] In voorkomende gevallen worden ook werkzaamheden 'meegenomen' in het kader van aanpalende verordeningen, zoals de Wegenverordening. Zodra deze werkzaamheden een structureel karakter krijgen, volgt overleg met de provincie. Zie ook het slot van par. 10.3.4

Handhaving (toezicht & handhaving), uitvoeringsbeleid, de Wet lokaal spoor en ontwikkelingen in het kader van de komende Omgevingswet.[3]

2.5 Formatie RUD Utrecht

Op dit moment is de taakuitvoering bij de RUD Utrecht gescheiden in enerzijds vergunningverlening en anderzijds toezicht & handhaving. Daarbij is het team Vergunningverlening Bedrijven belast met de vergunningverlenings-taken en het team Handhaving Bedrijven voert toezichts- en handhavingstaken uit. In het team Bodem zijn de taken op functieniveau gescheiden. Vergunningverleners en toezichthouders zitten in één team, maar de functies zijn gescheiden. Binnen de RUD Utrecht is in 2018 het traject 'organisatie in ontwikkeling' uitgevoerd, in 2019 is dit traject geëvalueerd en in 2020 zal deze evaluatie vertaald worden in concrete aanpassingen. Op dit moment beloopt de totale formatie van de RUD Utrecht 118,15 fte. De personeelsformatie is verdeeld over bedrijfsvoering, vergunningverlening, en toezicht/handhaving. Met deze formatie worden vanzelfsprekend niet alleen taken ten behoeve van de provincie Utrecht uitgevoerd, maar ook die van de overige (gemeentelijke) opdrachtgevers [4]. De formatie is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Formatie
Bedrijfsvoering	24,08 fte
Vergunningverlening	36,30 fte
Toezicht en Handhaving	51,59 fte
Juristen	6,18 fte
Totaal	118,15 fte

3. Ontwikkelingen RUD Utrecht

Deze paragraaf beschrijft een aantal belangrijke ontwikkelingen die de RUD Utrecht doorloopt, waarbij twee uitgangspunten worden gehanteerd: aansluiten op wat de opdrachtgever nodig heeft en als RUD Utrecht voorbereid zijn op toekomstige veranderingen.

a) Outputfinanciering

Sinds 2018 is de omslag naar outputfinanciering een feit en wordt de hoogte van de variabele bijdrage op basis van output bepaald. Bij een aantal producten is een vast kental bepaald. Deze zijn in 2019 geëvalueerd. Er zijn ruim 30 kengetallen aangepast, wat tot een jaarlijkse besparing van € 136.116,- zal leiden ten opzichte van het uitvoeringsprogramma 2019. Deze nieuwe kentallen zijn per 1 januari 2020 ingegaan. In 2020 wordt de outputfinanciering als geheel geëvalueerd.

b) Herindeling Vijfheerenlanden

Met de bestuurlijke herindeling van Vijfheerenlanden op 1-1-2019 maken de gemeenten Vianen, Zederik en Leerdam nu onderdeel uit van de provincie Utrecht. De herindeling bracht een toename aan VTH-werkzaamheden voor de RUD Utrecht met zich mee, waarvoor extra budget is toegekend. Daarmee konden in 2019 in deze nieuwe gemeente alle VTH taken worden opgepakt. In 2019 bleek er een bedrijf binnen de gemeente Vijfheerenlanden te behoren tot de categorie BZRO-bedrijven. Dit bedrijf (Royal Leerdam Crystal) is daarop overgedragen naar de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied in Zaandam. Dit heeft voor 2020 invloed op de DVO.

c) VTH 3.0

De RUD Utrecht wil zo slim en efficiënt als mogelijk omgaan met technische hulpmiddelen om beleidsdoelen van haar opdrachtgevers te behalen. In 2018 heeft de RUD Utrecht onder de vlag van VTH 3.0 nieuwe producten en

[3] Daarin staat dat elke provincie één visie moet hebben voor de hele fysieke leefomgeving: de omgevingsvisie. De huidige wettelijk verplichte plannen (Ruimtelijke Structuurvisie, Waterplan, Milieubeleidsplan, Verkeer- en vervoersplan en ruimtelijke aspecten Wet natuurbescherming) vervallen en komen allemaal samen in die éne omgevingsvisie. Om de omgevingsvisie in de praktijk goed te laten werken, zijn op onderdelen regels nodig. Deze regels worden vastgelegd in één omgevingsverordening.

[4] Gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

werkwijzen ontwikkeld. In het jaar 2019 zijn nieuwe toepasbare applicaties opgenomen in de werkprocessen, zoals een luchtvaart app, de houtopstanden app en een bodem app. Het project VTH 3.0 is eind 2019 afgesloten en is met ingang van 2020 onderdeel van het reguliere werkproces.

d) Omgevingswet

In 2020 gaat de RUD Utrecht de Omgevingswet implementeren in haar organisatie. Het beoogd resultaat is een cultuurverandering in de werkwijze, een goede kennis van de Omgevingswet onder de medewerkers van de RUD Utrecht en het voorbereiden van een digitale omgeving die Omgevingswet-proof is. Voor dit traject was € 150.000,- gereserveerd. Dit bleek onvoldoende om het beoogde resultaat te bereiken. Er is inmiddels veel energie gestoken in interne kennisontwikkeling. In het laatste kwartaal van 2019 heeft de RUD Utrecht een impact-analyse opgesteld. Op basis van deze analyse wordt in 2020 een plan van aanpak opgesteld. De zoektocht naar middelen om deze aanpak te financieren vindt plaats in overleg met de provincie Utrecht en de hiervoor genoemde 11 gemeentelijke opdrachtgevers van de RUD Utrecht.

e) Wijzigingen wet- en regelgeving

Veranderingen in wet- en regelgeving hebben een belangrijke impact op de werkzaamheden van de RUD Utrecht. Op korte termijn zijn er ontwikkelingen op het gebied van asbest, energie, crisisbeheersing, indirecte lozingen, natuurbescherming, ruimtelijk ordening en bouwen. Daarnaast is de verwachting dat per 1-1-2021 de Omgevingswet van kracht wordt. De RUD Utrecht wil qua werkwijze, kennis, organisatie-inrichting en informatiehuishouding op deze veranderingen voorbereid zijn.

f) Regionale samenwerking

- *Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)*

Bij de uitvoering van de VTH-werkzaamheden is het opzoeken van samenwerking met de ODRU een logische stap. Het draait daarbij vooral om kennisuitwisseling en samenwerking op onderdelen van bedrijfsvoering. Uitgangspunt is het aanvullend zijn op elkaar. Vooral op inhoudelijk niveau weten de organisaties elkaar goed te vinden. In 2020 zal de RUD Utrecht ook de samenwerking verder verkennen op het gebied van bodemtaken. Verder is de RUD Utrecht aangesloten bij het kennisnet van ODNL.nl (de landelijke omgevingsdienst). De ODNL verzorgt informatieve sessies waar ook medewerkers van de RUD Utrecht aansluiten voor kennisuitwisseling.

- *Gezamenlijke controles met de Veiligheidsregio Utrecht*

De ODRU, VRU en de RUD Utrecht hebben een overeenkomst getekend ten aanzien van het gezamenlijk controleren van locaties. In 2019 zijn er voor het eerst gezamenlijk diverse provinciale afvalbedrijven bezocht. Deze afspraken zijn aanvullend op de al gemaakte afspraken ten aanzien van de gezamenlijke controle op verkoop- en opslag van vuurwerk.

- *Waterschappen*

Met waterschappen maakt de RUD Utrecht afspraken voor gezamenlijke controles en uitwisseling van gegevens.

- *Politie*

De RUD Utrecht sluit in het kader van Informatie gerichte handhaving (IGH) aan bij de transportcontroles die georganiseerd worden door de politie. De controles worden uitgevoerd met de diverse overheden. In 2020 verwacht de RUD Utrecht last te hebben van tekorten in budgetten bij de politie. Mogelijk dat hierdoor de inzet op enkele van haar beleidsterreinen minder is, dan de RUD Utrecht noodzakelijk vindt en/of wenselijk acht.

g) Landelijke samenwerking

- *Branche overleggen*

De RUD Utrecht neemt deel aan de diverse landelijke overlegvormen, bijvoorbeeld branche-overleg tankstations, metaalrecycling en autodemontage. Deze landelijke bijeenkomsten leiden tot aanpassing van checklisten en landelijke dataverzameling. De RUD Utrecht past de door hen gebruikte checklisten jaarlijks aan naar de landelijke visie.

- *Overleg Vuurwerkbesluit*

In het landelijk overleg Vuurwerkbesluit worden zowel het afsteken van vuurwerk bij evenementen, als verkoop en opslag van vuurwerk besproken. De hieruit voortkomende landelijke speerpunten worden meegenomen in de controles. Ook worden aandachtspunten vanuit het beleid van de Rijksoverheid in controles verwerkt, al dan niet in samenspraak met de ODRU en de politie. Zo draagt de RUD Utrecht bij aan een gelijke behandeling bij toezicht en handhaving van regelgeving binnen de provincie Utrecht.

4. Samenwerking en afstemming met andere VTH-partners

De RUD Utrecht werkt in het veld samen met andere VTH-partners. De intensiteit van samenwerking en de mate waarin de samenwerking structureel is ingericht, verschilt. De RUD Utrecht werkt in toenemende mate samen met de ODRU, niet alleen op het gebied van bedrijfsvoering, maar ook op het gebied van kennisdeling. Hieronder zijn (niet limitatief) diverse samenwerkingspartners opgesomd met enkele bijbehorende samenwerkingsterreinen.

Partij	Items waarop wordt samengewerkt
Provincie	Samenwerkingsprogramma VTH
Verschillende partners	Samenwerkingsovereenkomst, getekend in het kader van optreden op elkaars grondgebied
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek	Samenwerking op het gebied van handhaving Randmeren
Veiligheidsregio Utrecht	Incidenteel afstemmingsoverleg
Driehoek: RUD Utrecht, Openbaar Ministerie en Politie	Overleg in het kader van strafrecht (wettelijk)
ODRU	Verschillende inhoudelijke samenwerkingen
Omgevingsdienst NL	Afstemming en kennisuitwisseling voor omgevingsdienst overschrijdende zaken
Inspectie Leefomgeving en Transport	Samenwerking op o.a. transportcontroles

5. Organisatie

Het Besluit omgevingsrecht (Bor) stelt een aantal kwaliteitseisen aan de uitvoering van taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Er zijn inhoudelijke en procesmatige eisen. Ook in 2020 wordt er conform die eisen gewerkt. Hieronder volgt een korte toelichting op essentiële (procesmatige) vereisten op basis van hoofdstuk 7 van het Bor.

5.1 24-uurs bereikbaarheid

De RUD Utrecht heeft een milieuklachtentelefoon en is voor klachten bereikbaar via één telefoonnummer (frontoffice). Deze meldkamer is 24/7 bereikbaar en zorgt er voor dat klanten direct en professioneel te woord worden gestaan. Zo nodig wordt de melding doorgezet naar de gemeente of een waterschap. Wanneer een melding/klacht door de RUD Utrecht namens het bevoegd gezag opgepakt moet worden, zorgt de meldkamer er voor dat de juiste discipline (groen, grijs, blauw) ingezet wordt. Bij het organiseren van de consignatie kijkt de RUD Utrecht hoe de verschillende taakvelden zo efficiënt en effectief mogelijk kunnen worden ingezet.

5.2 Scheiding vergunningverlening / toezicht en handhaving

Vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds zijn functioneel gescheiden en deels in verschillende teams belegd. Hiermee is gewaarborgd dat medewerkers, die verantwoordelijk zijn voor een vergunning, niet ook toezicht houden of handhaven op diezelfde vergunning.

5.3 Periodieke roulatie

Om te voorkomen dat na verloop van tijd de toezichthouder te lang verantwoordelijk is voor handhaving van één en dezelfde inrichting, worden medewerkers periodiek gerouleerd over de inrichtingen. Ook in 2020 zal weer gerouleerd worden.

5.4 Monitoring en digitale systemen

De RUD Utrecht werkt bij het monitoren van resultaten met digitale systemen (Squit XO, Decos (voor archivering)). Deze systemen worden steeds verder geoptimaliseerd om monitoringsgegevens te verbeteren. Waar mogelijk worden digitale systemen binnen het proces gefaciliteerd en, waar al beschikbaar, geoptimaliseerd om de datakwaliteit te verbeteren. Real time beschikbaarheid van data draagt bij aan het inzichtelijk maken van naleefdoelstellingen en maakt een betere monitoring mogelijk.

5.5 Werkprocessen

De werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening met betrekking tot vergunning-verlening en handhaving en het voorbereiden, opleggen en het doorzetten van bestuurlijke sancties, zijn vastgelegd.

5.6 Brede inzetbaarheid personeel

Nieuwe, op de RUD Utrecht afkomende wetten vergen het nodige van haar personeel. Een brede inzetbaarheid van personeel wordt steeds belangrijker voor een adequate/efficiënte taakuitvoering. Temeer, nu door de jaren heen (of zelfs ook binnen één en hetzelfde programmajaar) VTH-activiteiten op basis van op dat moment actuele monitoringsgegevens qua inzet moeten worden op- of afgeschaald, en medewerkers op andere, meer urgent geworden taakvelden inzetbaar moeten zijn. De RUD Utrecht traint daarom haar medewerkers op bijv. adviesvaardigheden en het vergaren van nieuwe kennis (bijv. op het gebied van ruimtelijke ordening en onderling (deels) aanpalende beleidsterreinen.

5.7 Buitengewone opsporingsambtenaren (Boa's)

Om strafrechtelijk te kunnen optreden, is een groep van circa 15 handhavers van de RUD Utrecht aangewezen als Buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa). Drie van deze Boa's voeren hun werk uit in de gehele provincie Utrecht, maar vooral in afgelegen buitengebieden binnen onder andere het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. In deze terreinen is bij het aanhouden van verdachten en (gewelds-)incidenten geen tijdige ondersteuning van de politie te verwachten. Gelet hierop heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid aan dit drietal Boa's buitengebied extra bevoegdheden en geweldsmiddelen toegekend. Samen met de Boa's van natuurbeheerders en particuliere landgoedeigenaren geven zij uitvoering aan het zogenaamde Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht. Het hogere doel hiervan is: '*Optimale Boa-inzet voor een betere natuurbescherming en natuurbeleving, provincie-breed!*'

5.8 Kwaliteitscriteria

Gemeenten en provincie hebben elk in de eigen VTH-verordening afspraken gemaakt met de RUD Utrecht over de kwaliteit van dienstverlening. Al in 2017 voldeed de RUD Utrecht aan de landelijke professionaliseringscriteria. Om ook in de toekomst hieraan te kunnen blijven voldoen, zijn er noodzakelijke opleidingen opgenomen in het opleidingsplan van de RUD Utrecht. Ook op dit werkveld wordt nadrukkelijk de samenwerking met de ODRU gezocht.

DEEL II – SPECIFIEK DEEL

6. Doelen en prioriteiten van de provincie Utrecht

6.1 De provincie Utrecht nader getypeerd

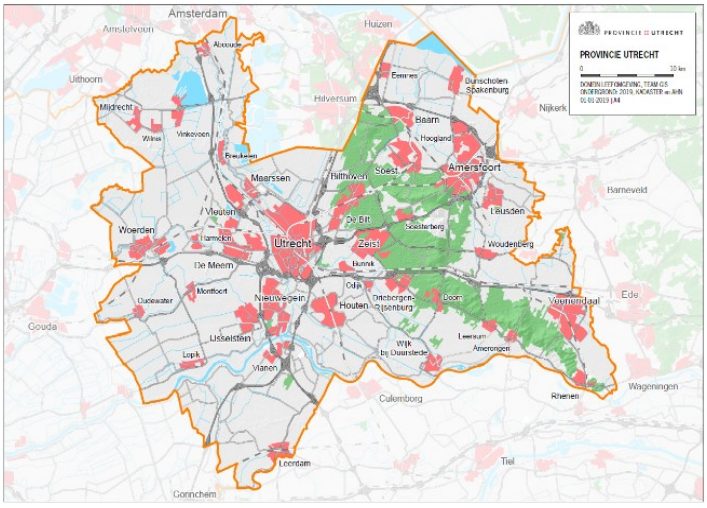

De provincie Utrecht bestaat uit een aantal grotere steden, zoals Utrecht en Amersfoort, en een aantal kleinere steden/dorpen met daaromheen veel groen en landbouwgebied. De provincie heeft alle basistaken en een divers aantal plustaken ondergebracht bij de RUD Utrecht. Vergunningverlening van de 'groene' wetten is bij de provincie gebleven. De handhaving van BRZO-bedrijven is belegd bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaandam.

De provincie is voor meer dan de helft eigenaar van de RUD Utrecht. Daarnaast worden er extra opdrachten uitgevoerd (bijvoorbeeld Nedereindse plas, bodemsanering en Wet lokaal spoor). Ook heeft de RUD Utrecht Boa's in dienst gekregen (zie hiervoor ook par. 5.7 en hoofdstuk 11) voor het buitengebied t.b.v. handhaving openbare orde en veiligheid in openbaar toegankelijke natuurterreinen. Dit is geen wettelijke taak, maar een extra taak uit een eerder provinciaal Coalitie-akkoord (dat van 2015-2019).

6.2 Doelen en prioriteiten provincie Utrecht

De provincie Utrecht heeft een aantal beleidsdocumenten, verordeningen en beleidsregels vastgesteld die relevant zijn voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma VTH 2020 provincie Utrecht:

- Beleidsplan VTH 2015-2019 en provinciale Strategie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht 2016-2019. De geldingsduur van beide documenten is in verband met de binnen afzienbare tijd van kracht wordende Omgevingswet recent verlengd tot eind 2021 (GS-besluit van 29 oktober 2019);
- Natuurvisie provincie Utrecht 2017, Realisatiestrategie natuurvisie 2018-2027, Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hierna VNL) en Beleidsregels natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hierna BNL).

<u>Uitgangspunten voor de invulling van de provinciale taken zijn</u>:

- De focus van de provincie ligt op het uitvoeren en verder versterken van kerntaken met een omslag van beleidsvorming naar uitvoering ('doen uitvoeren');
- Het handhaven van een gezonde leefomgeving is een provinciale verantwoordelijkheid;
- Het bereiken van doelen staat voorop; de provincie zet alleen regels in ter ondersteuning daarvan;
- De provincie gaat uit van vertrouwen in de samenleving, in de kracht van mensen, met meer nadruk op eigen verantwoordelijkheid.

In de tot eind 2021 verlengde provinciale strategie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht 2016-2019, staat dat in het jaarlijkse VTH-Uitvoeringsprogramma minimaal de volgende doelstellingen moeten worden geformuleerd:

- <u>Prestatiedoelstellingen</u>: geleverde prestaties van de RUD Utrecht, uitgedrukt in bijv. het aantal uit te voeren controles, voorlichtingsinspanningen, uren- en middelenbesteding, enz.;
- <u>Naleefdoelstellingen</u>: de mate waarin wettelijke voorschriften worden nageleefd (op een bepaald moment, door een bepaalde doelgroep);
- <u>Leefomgevingsdoelstellingen (of breder: effectdoelstellingen)</u>: de gewenste kwaliteit van de fysieke woon- en leefomgeving (o.a. af te leiden uit het aantal gegronde klachten of bijv. het aantal handhavings-verzoeken);

- Inputdoelstellingen: de inzet van de RUD Utrecht / de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, uitgedrukt in het aantal uren (bijvoorbeeld voor surveillances, c.q. het opsporen van illegale activiteiten, enz.).

Doelen toezicht provincie Utrecht:
- Toezicht verschaft inzicht in het naleefgedrag, motieven daarvoor en effecten bij specifieke bedrijven, locaties of activiteiten;
- Toezichtsresultaten zijn bepalend voor de vraag of, en zo ja, hóe moet worden opgetreden door de provincie en/of andere instanties;
- Toezicht biedt (op aggregatieniveau) zicht op de effectiviteit van het optreden en legt trends en ontwikkelingen bloot die mogelijk vragen om een bijstelling van het toezichts-, handhavings- en/of communicatiebeleid.

7. Monitoringsindicatoren

Om te bepalen of de provincie op de goede weg is, wordt er voor verschillende beleidsterreinen al meerdere jaren gebruik gemaakt van zogeheten kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Een indicator is bijvoorbeeld het percentage vergunningen dat binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijn is afgegeven. Vanaf 2017 spreken we van 'monitoringsindicatoren'.

7.1 Spontaan naleefgedrag en toezichtseffect

Bij monitoringsindicatoren wordt onderscheid gemaakt tussen 'spontaan naleefgedrag' en 'toezichtseffect':
- Spontaan naleefgedrag ziet op de situatie waarbij een locatie (bijvoorbeeld de Vecht, in relatie tot hetgeen er aan vaartuigen en andere objecten in is aangemeerd), of een vergunning- of ontheffinghouder bij een eerste controle vrij is van overtredingen, respectievelijk aan alle voorschriften voldoet;[5]
- Toezichtseffect ziet (zie opnieuw ook de laatst vermelde noot) op de situatie ná een eerste controle. Er is sprake van een goed toezichtseffect wanneer een overtreding al direct ná de eerste controle ongedaan wordt gemaakt zónder een noodzakelijke tweede of derde controle, een (vooraankondiging van) bestuursdwang of een last onder dwangsom.

Indien een streefnorm niet blijkt te worden bereikt, dan wordt nagegaan op welke wijze de streefnorm wél bereikt kan worden. Soms kan met voorlichting meer bereikt worden dan met toezicht en handhaving. Dit kan ertoe leiden dat de streefnorm voor controles (nog) niet wordt gehaald. Zulke situaties worden gemonitord. Onderstaande tabel geeft inzicht in de diversiteit aan monitoringsindicatoren, de streefnormen voor 2020 en de wat betreft naleefgedrag en toezichtseffect gerealiseerde percentages in 2019.

Monitoringsindicatoren		**Streefnorm 2020**	**Gerealiseerde percentages 2019**
VERGUNNINGVERLENING			
1	Percentage binnen de termijn verleende milieuvergunningen bij: • Wet milieubeheer • Vuurwerkbesluit • Wet luchtvaart	90%	• Wet milieubeheer: 88% • Vuurwerkbesluit: 100% • Wet luchtvaart: 100%
2	Percentage binnen de termijn verleende vergunningen bodem- en waterregelgeving: • Wet bodembescherming • Ontgrondingenwet • Waterwet	90%	• bodemdeelzaken: 90% • ontgrondingen: 75% • Waterwet: 80%
HANDHAVING			
Resultaten spontaan naleefgedrag in 2019			**Streefnorm 2020**

[5] Monitoring van spontaan naleefgedrag is in het buitengebied minder gemakkelijk. Wanneer bedrijfsgebonden vergunningen/ontheffingen vóórdat er is gecontroleerd, goed worden nageleefd, is er sprake van een spontaan naleefgedrag van 100%. Bij surveillances in het veld ligt het wat lastiger. Daar waar in redelijkheid geen vast aantal locaties per dag bezocht kan worden, wordt het totaal aantal per jaar bezochte potentiële overtredingslocaties gedeeld door het aantal aangetroffen overtredingen. Ook dat levert een goed beeld op van het actuele spontane naleefgedrag op het betreffende (deel)werkterrein.

3	**Wet natuurbescherming hoofdstuk 4 (Houtopstanden):** bij 80% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	90%
4	**Wet natuurbescherming hoofdstuk 2 (Gebieden) en hoofdstuk 3 (Soorten):** bij 80% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	90%
5	**VNL, hoofdstuk 5.2 (VNL); borden, banieren, etc.**: bij 50% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	80%
6	**VNL hoofdstuk 5.3 (VNL); storten, ophogingen, etc.**: bij 40% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	80%
7	**VNL hoofdstuk 5.4 (VNL); wateren, recreatievaartuigen, etc.**: bij 60% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	80%
8	**Ontgrondingenwet:** bij 95% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	80%
9	**Waterwet:** bij 80% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	90%
10	**WHVBZ:** bij 40% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	50%

Toezichtseffect		**Streefnorm 2020**	**Gerealiseerd in 2019**
11	**Wet milieubeheer:** percentage van het aantal gecontroleerde Wet milieubeheer bedrijven dat de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor bestemde termijn ongedaan heeft gemaakt	90%	100%
12	**Ontgrondingenwet:** percentage van het aantal gecontroleerde ontgrondingsvergunningen, waar de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor gegeven termijn ongedaan zijn gemaakt	90%	95%
13	**Waterwet**: percentage van het aantal gecontroleerde WKO- en andere Waterwetvergunningen, waar de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor gegeven termijn ongedaan zijn gemaakt	90%	95%
14	**WHVBZ:** percentage van het aantal gecontroleerde badinrichtingen (getoetst op WHVBZ-voorschriften) waar de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor gegeven termijn ongedaan zijn gemaakt	90%	80%

Controle-intensiteit		**Streefnorm 2020**	**Gerealiseerd in 2019**
15	**Wet milieubeheer:** percentage van het geplande aantal Wet milieubeheer-bedrijven dat in 2019 1x is bezocht en gecontroleerd	95%	95%
16	**Ontgrondingenwet:** percentage van het aantal ontgrondingsvergunningen dat fysiek is gecontroleerd	90%	90%
17	**WHVBZ:** percentage van het totaal aantal badinrichtingen en peuterbaden dat jaarlijks wordt gecontroleerd	90%	100%
18	**WHVBZ:** percentage gepland aantal zwemplaatsen in oppervlaktewater dat minimaal één keer per jaar wordt gecontroleerd	100%	100%

Milieuklachtentelefoon		**aantal in 2019**	**Streefnorm 2020**
19	aantal locaties, bedrijven en/of objecten dat per jaar aanleiding geeft tot 15 of meer milieuklachten	3 stuks (V.d. Groep in Bunschoten, Theo Pouw Groep en r.w.z.i. Overvecht)	Minder dan 3 locaties, bedrijven en/of objecten

Milieuklachten		**Percentage 2019**
20	percentage van het aantal milieuklachten waarover binnen 2 weken richting klager is gemeld, hoe de provincie ermee om is gegaan	100%

8. Financiële en personele middelen

8.1 Financiële/personele middelen voor de taakuitvoering door de RUD Utrecht 2020

De deelnemers binnen de RUD Utrecht leveren allemaal hun eigen bijdrage. In de Dienstverleningsovereenkomst is overeengekomen welke taken de RUD Utrecht uitvoert en hoeveel geld de provincie inbrengt. De bijdrage van de provincie Utrecht aan de totale begroting van de RUD Utrecht voor 2020 is € 7.946.466,-. Binnen dit bedrag zitten uren die aan producten en diensten worden besteed en de volgende posten:

- Materiële middelen
- Project spoedlocaties
- Provinciale taken
- Regionale taken

Daarnaast heeft de provincie nog aanvullende opdrachten bij de RUD Utrecht belegd. Het gaat hierbij om aparte afspraken (naast de DVO) waar per activiteit een budget voor is afgesproken. Voor een deel zijn deze aanvullende werkzaamheden ook in dit VTH-uitvoeringsprogramma 2020 benoemd, zoals werkzaamheden voor de Wet lokaal spoor (zie hoofdstuk 23). De uitvoering van DVO-taken heeft prioriteit boven het uitvoeren van aanvullende opdrachten. Vanaf het hierna volgende hoofdstuk 9 wordt per taakonderdeel een omschrijving gegeven van de formatieve inzet. En in de telkens per beleidsonderdeel/per hoofdstuk opgenomen tabellen wordt een volledig overzicht gegeven van de producten en diensten die de RUD Utrecht in 2020 voor de provincie levert. In feite is het een specificering van de DVO. In de DVO staat het totaal aantal uren per wetsonderdeel vermeld. Er is in de hoofstukken 9 t/m 23 in de daarin weergegeven tabellen een onderscheid gemaakt tussen producten met een kengetal, waar het aantal wordt getoond, en de producten en diensten zonder kengetal, waar alleen uren zijn opgenomen. Waar van toepassing wordt onder de tabellen aangegeven of voor het betreffende beleidsonderdeel daarnaast tevens nog uren worden gevraagd voor algemene dienstverlening, vertegenwoordiging in overleggen, informatieverstrekking en bezwaar en beroep.

8.2 Financiële middelen voor taakuitvoering door de Omgevingsdienst Noordzee-kanaalgebied (OD NZKG)

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (opdrachtnemer) te Zaandam heeft voor de provincie Utrecht als opdrachtgever wat betreft 2020 een totale begroting van € 917.400,-. De deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling van de OD NZKG zijn 8 gemeenten en Noord-Holland. De provincies Flevoland en Utrecht zijn alleen opdrachtgever.

Totaaloverzicht 2020 ***(met cursief de cijfers van 2019)***	***Uren 2019***	***Begroot bedrag 2019***	**Inzet 2020 (uren)**	**Bedrag [6] 2020 (€)**
Bouw output			261	25.999
Bouw regie			500	49.730
Bouw totaal	*1.285*	*€ 119.750*	**761**	**75.729**
Milieu / Brzo regie			7.048	700.994
Milieu / Brzo totaal	*7.206*	*€ 709.071*	**7.048**	**700.994**
Randvoorwaardelijk Kern			1.029	102.342
Randvoorwaardelijk programma overstijgend			376	37.397
Randvoorwaardelijk totaal	*976*	*€ 88.579*	**1.405**	**139.739**
Totaal	***9.467***	***€ 917.400***	**9.214**	**916.462**

[6] De inhoudelijke insteek is voor 2020 dezelfde gebleven. Ermee rekening houdend dat van dit totaalbedrag circa € 10.000,- gemoeid is met onvermijdbare landelijke autonome ontwikkelingen (o.a. CAO-afspraken) én de in dit bedrag nu wel verdisconteerde kosten voor handhaving, betekent dit dat de OD NZKG in 2020 ten opzichte van 2019 efficiënter werkt en méér doet voor minder geld.

9. Wet natuurbescherming

9.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht (algemeen)

Ter uitvoering van de Wnb heeft de provincie op 12 december 2016 haar strategisch natuurbeleid herzien met de provinciale Natuurvisie, een 'plus' op Natuurbeleid 2.0. Binnen dit kader wil de provincie prioriteit geven aan:

a) het beschermen van belangen van natuur, het landschap en hun cultuurhistorische waarde;
b) het behoud en herstellen van de biodiversiteit (het stoppen van de achteruitgang van de verschillende plant- en diersoorten);
c) het behoud van waardevolle landschappen en houtopstanden vanwege hun bijdrage aan de biodiversiteit en hun cultuurhistorische betekenis.

De bevoegdheden, taken en verplichtingen uit de Wnb dienen allemaal te worden uitgevoerd en uitgeoefend met het oog op de hiervoor genoemde ambitie. Vanuit de visie is gelijktijdig het Beleidskader Wet natuurbescherming, Natuurlijk waardevol, vastgesteld. Dat is het juridisch-beleidsmatig kader voor de uitvoering van de VTH-taken binnen dit jaarprogramma.

In drie supplementen zijn bij dit kader de volgende documenten samengebracht:

- de uit de Wnb voortvloeiende Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 (hierna: VNL);
- De Beleidsregels natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hierna: Bnl);
- De Beleidsregels schadebestrijding per diersoort (hierna: Bsd).

In de VNL zijn de wettelijke verplichtingen uitgewerkt op het gebied van faunabeheer, gebieden, soorten en houtopstanden. De vaste gedragsregels, met name ten behoeve van de vergunningverlening, zijn opgenomen in de Bnl en de Bsd. De beleidsregels intern en extern salderen voor de vergunningverlening en stikstof zijn daaraan toegevoegd. De vergunningen en ontheffingen worden verleend door de provincie zelf. Toezicht en handhaving wordt uitgevoerd door de RUD Utrecht. De opbouw in dit VTH-Jaarprogramma 2020 is als volgt:

- Gebiedsbescherming – zie hierna par. 9.3.1
- Soortenbescherming – zie hierna par. 9.3.2
- Beheer/schadebestrijding – zie hierna par. 9.3.3
- Houtopstanden – zie hierna par. 9.3.4
- Natuur en Landschap – zie hoofdstuk 10

Team VVN bereidt zich in 2020 voor op de naderende Omgevingswet, door samen met drie andere provincies (Overijssel, Gelderland en Flevoland) een impactanalyse te laten uitvoeren door een extern bureau, om inzichtelijk te krijgen wat er daadwerkelijk voor de provincie als bevoegd gezag gaat veranderen. Daarnaast wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een digitale vergunningenchecker, om het initiatiefnemers van ruimtelijke ingrepen makkelijker te maken om te bekijken welke beschikkingen/ toestemmingen zij nodig hebben voor hun initiatief. Tenslotte is de 'Utrechtse aanpak' in lijn met de wens vanuit de Omgevingswet, waarin de initiatiefnemer centraal staat. In een vroeg stadium is (voor-)overleg mogelijk, zodat de kaders van de wet in een vroegtijdig stadium helder zijn geduid, om teleurstelling achteraf te voorkomen.

9.2 Aandachtspunten vanuit 2018/2019

Vergunning- en ontheffingverlening: Voor dit VTH-jaarprogramma 2020, onderdeel natuur en landschap, is in de Programmabegroting 2020 een procesindicator meegegeven (paragraaf 2.2.) waarbij 90% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn zal worden afgedaan. In overleg met de provincie worden prioriteiten afgesproken. Nieuw is dat het VTH-Uitvoeringsprogramma moet aansluiten op de nieuwe indeling van de provinciale Programmabegroting 2020 en de Realisatiestrategie natuurvisie 2018-2027. De daarin gestelde beleidsdoelen zijn door vertaald in deze uitvoeringspraktijk. Verder zijn er nog prioriteiten die direct voortkomen uit de VTH-keten in de range van beleid, vergunningen en handhaving. Die zijn onder het desbetreffende kopje hieronder genoemd. De provincie (beleid) kan op deze doelen tussentijds op beleids- en zaakniveau bijsturen en in overleg nieuwe VTH-prioriteiten stellen. In de Zomernota 2020 zal de VTH formatie op orde worden gebracht vanwege de overkomst naar de provincie van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden.

Team VVN gaat in 2020, na een periode van stilstand door de Raad van State-uitspraak in mei 2019, van start met het verlenen van vergunningen. De provinciale beleidsregels zijn vastgesteld, wat de basis is voor vergunningverlening. Hierbij moet het advies van de commissie Remkes over beweiden/ bemesten nadere duiding krijgen, waar op moment van schrijven nog geen zicht op is. Er is een 'helpdesk' ingericht, vanuit waar concrete

vragen over stikstof (niet alleen vanuit de agrarische hoek, maar vanuit alle sectoren waar stikstof wordt uitgestoten) worden beantwoord. Tenslotte is VVN nauw en actief betrokken bij diverse (landelijke) IPO-werkgroepen, waarin uitvoeringsbeleid wordt gemaakt. Dit gaat over aspecten waarbij vergunningverleners betrokken zijn en inhoudelijk bijdragen aan landelijke oplossingen, maar ook de juristen van VVN dragen hun steentje bij in deze werkgroepen.

Handhaving: Veel activiteiten konden in 2019 tot tevredenheid worden gerealiseerd. Elk Natura 2000-gebied kon in 2019 minimaal éénmaal worden gecontroleerd. Wat betreft de in 2019 planmatig weg te werken achterstanden op controles herplantverplichtingen houtopstanden bij boscompensatielocaties, is het administratieve gedeelte in 2019 voltooid. De daaruit voortvloeiende controles volgen in 2020. De RvS-uitspraak over het PAS heeft ertoe geleid, dat het aanvullende onderzoek naar luchtwassers bij veehouderijen niet is opgestart. De RUD Utrecht heeft daarvoor van de provincie niet de eerder gedachte aanvullende opdracht gekregen. Aan het beoogde strengere optreden tegen overtredingen inzake soortenbescherming is in 2019 vanuit handhavingsoptiek minder aandacht gegeven dan gepland. Ook is er in 2019 weinig extra aandacht gegeven aan de gerealiseerde 24/7 consignatiedienst voor toezicht en handhaving op de Wnb. E.e.a. bleef beperkt tot de provinciale site en vanuit het ondertekeningsgedeelte van brieven van de RUD Utrecht. Wanneer hier alsnog extra aandacht aan gegeven gaat worden om de bekendheid te vergroten bij burgers/bedrijven/overheidsinstanties, zal de impact van dit middel in 2020 nog grotere kansen krijgen. E.e.a. had in 2019 geen consequenties voor de bekendheid van de RUD Utrecht of voor de pakkans van overtreders. Want de consignatiedienst functioneerde inhoudelijk zoals bedoeld, maar naar buiten toe vooral nog achter de schermen. Het spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect lagen op basis van het aantal controles (gedeeld door het de aangetroffen situaties) in 2019 rond / wat boven de 80%;

9.3 Vergunningverlening (provincie Utrecht, LFO/VVN)

9.3.1 Vergunningverlening in relatie tot gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is voornamelijk gericht op activiteiten die mogelijk een negatieve invloed uitoefenen op te beschermen waarden in Natura 2000-gebieden. Het gaat om activiteiten in de gebieden zelf, maar ook om activiteiten buiten deze gebieden, die middels de zogeheten externe werking wel effect hebben op natuurwaarden in deze gebieden. In Utrecht zijn (zie de tabel hieronder) 8 (soms overlappende) Natura 2000-gebieden aangemeld en aangewezen, die beschermd zijn op grond van de Wnb.

Natura 2000-Gebied	Beheerplan vaststellers	Voortouwnemer	PAS-gebied	Stand van zaken beheerplan
Rijntakken (38)	Gelderland, I&M, EZ, Defensie, Financiën, Overijssel, Utrecht	Gelderland	ja	Definitief beheerplan vastgesteld november 2018
Binnenveld (65)	Utrecht, Gelderland	Utrecht	ja	beheerplan vastgesteld oktober 2018
Lingegebied & Diefdijk-Zuid (70)	Zuid-Holland, Gelderland, Utrecht	Gelderland	ja	Definitief beheerplan vastgesteld december 2016
IJsselmeer, onderdeel Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (77)	Noord-Holland, Utrecht, Friesland, Gelderland, EZ, I&M	I&M, Rijkswaterstaat	nee	Definitief beheerplan vastgesteld maart 2018
Kolland & Overlangbroek (81)	Utrecht	Utrecht	ja	beheerplan vastgesteld juni 2018
Uiterwaarden Lek (82)	Utrecht, I&M	Utrecht	ja	Definitief beheerplan vastgesteld november 2016
Botshol (83)	Utrecht	Utrecht	ja	Definitief beheerplan vastgesteld november 2016
Oostelijke Vechtplassen (95)	Noord-Holland, I&M, Utrecht	Noord-Holland	ja	Vaststelling ontwerp beheerplan verwacht 2020
Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (103)	Zuid-Holland, Utrecht	Zuid-Holland	ja	Definitief beheerplan vastgesteld augustus 2015

Zouweboezem (105)	Utrecht	Utrecht	ja	beheerplan vastgesteld november 2018

Voor projecten en handelingen die van invloed zijn op deze Natura 2000-gebieden, kan een vergunning in het kader van de Wnb worden aangevraagd bij de provincie Utrecht. Bij het vaststellen van de beheerplannen van de verschillende gebieden is bestaand gebruik, zoals opgenomen in deze plannen, vrijgesteld van vergunningplicht. Het totaal aantal vergunningen zal daardoor mogelijk iets afnemen als voor alle gebieden beheerplannen definitief zijn vastgesteld. Het zwaartepunt hiervan ligt bij de beschikkingen in relatie tot stikstof.

Het Programma aanpak stikstof (PAS) mag niet meer worden ingezet als passende beoordeling voor stikstofvergunningaanvragen op grond van de Wnb. Daardoor is de vergunningverlening in 2019 tijdelijk stil komen te liggen. Tevens zijn vrijstellingen, waaronder ook voor beweiden en bemesten, vervallen. De provincie werkt sindsdien samen met het Rijk en provincies aan korte, middellange en lange termijnoplossingen, gericht op een nieuw afwegingskader voor toestemmingsverlening, legalisering en prioritering daarin. Dit resulteert o.a. voor vergunningverlening in de beleidsregels intern en extern salderen. Vanwege de overbelasting met stikstof in onze Natura 2000-gebieden en om verdere verslechtering zoveel mogelijk te voorkomen, gaan we door met de uitvoering van de herstel- en instandhoudingsmaatregelen uit de PAS-gebiedsanalyses om hiermee de biodiversiteit in deze waardevolle gebieden te versterken. Waar mogelijk worden de maatregelen uitgebreid en versneld.

Van een aantal vergunningen Wnb gebiedsbescherming, die onder het PAS zijn verleend, is de termijn van 2 jaar waarbinnen het project gerealiseerd dient te zijn, verstreken. Wanneer deze projecten niet of slechts gedeeltelijk zijn gerealiseerd, kunnen de vergunningen worden ingetrokken of aangepast. Toezicht en handhaving op de 2-jaars termijn is vooralsnog stilgelegd. Immers, kan er geen ruimte worden vrijgemaakt voor herdistributie, hetgeen wel de achterliggende gedachte was.

<u>Halverwege 2019 zijn over de voortgang van de VTH-taken landelijke afspraken gemaakt</u>:

1. Provincies zien, in elk geval tot aan het vaststellen van nieuwe beleidslijnen, af van actieve handhaving op de gerealiseerde meldingen en vergunningvrije activiteiten. Dit geldt ook voor de aanpak op de twee-jaarstermijn ontwikkelingsruimte. Provincies wijzen er wel op dat niet gerealiseerde activiteiten in het kader van meldingen vergunningplichtig zijn, en derhalve niet zonder vergunning gerealiseerd mogen worden.
2. Provincies wijzen initiatiefnemers van vernietigde vergunningen er actief op, dat, als de initiatiefnemer het project nog steeds wil realiseren, er een nieuwe aanvraag nodig is.
3. Indien initiatiefnemers, vooruitlopend op een onherroepelijke vergunning, het project toch gerealiseerd hebben, kunnen provincies een handhavingstraject starten. Bij dergelijke trajecten kan maatwerk in oplossing en tijd per project worden geboden.
4. Provincies informeren gemeenten over het niet meer legitiem zijn van de onder het PAS afgegeven Verklaringen Van Geen Bedenkingen.
5. Provincies onderzoeken per besluit waartegen nog een beroepsprocedure loopt, of het mogelijk is om via een wijziging van het besluit alsnog een rechtsgeldige situatie te creëren.
6. Provincies zullen in het lopende beweidings- en bemestingsseizoen niet actief handhaven op de vergunningplicht voor beweiden en bemesten tot voorjaar 2020.

In oktober 2019 zijn de Beleidsregels intern en extern salderen vastgesteld. En deze zijn, om in nadere overeenstemming te komen met Rijk en andere provincies, in december 2019 gewijzigd. Sinds het in werking treden van de beleidsregels is het weer mogelijk om in de provincie Utrecht aanvragen in te dienen en daarop vergunningen te verlenen. Aanvragen zijn ingediend en in behandeling genomen. In de loop van 2020 zal dit leiden tot feitelijke vergunningverlening en zullen ook de nog liggende aanvragen worden behandeld. Concreet betekent dat voor die aanvragen, dat om aanvullingen verzocht zal worden om met de aanvragen te voldoen aan de nieuwe beleidsregels. In 2020 zal ook meer duidelijk worden over de omgang met bemesten en beweiden, dat vooralsnog vergunningplichtig is sinds de RvS-uitspraken. Dit kan middels generieke vrijstelling of individuele vergunningverlening en alle varianten die hiertussen zitten. We wachten de landelijke ontwikkelingen omtrent vrijstellingen op basis van het advies Remkes af.

De legalisering van voormalige vrijgestelde activiteiten en meldingen zal ook in 2020 gaan spelen. Evenals de uitbreiders van niet-veehouderijsectoren, die vanuit de historie vaak onvergund zijn, maar waarvoor wel

vergunningplicht geldt. Het is nog niet te voorspellen welke kant de landelijke discussie op zal gaan en hoeveel werk dit gaat geven in het volledige VTH-spoor. Het voorgaande leidt tot onderstaande urenplanning.
Op basis van medio 2020 beschikbaar komende monitoringsresultaten zal op dat moment nogmaals worden bezien of de voor 2020 ingeplande ureninzet (met name wat betreft de inzet voor de stikstofproblematiek) volstaat.

Vergunningverlening gebiedsbescherming (VVN)			
		Aantal 2020	**Uren 2020**
VVN	Vergunningen / beschikkingen gebiedsbescherming	90	2700
	Inhuur 2020 t.b.v. Vergunningen / beschikkingen gebiedsbescherming		p.m.
VVN	Beleidsmatig advies gebiedsbescherming		600
VVN	Bezwaar en beroep	12	360
TOTAAL		**102**	**3660 + p.m.**

9.3.2 Ontheffingverlening in relatie tot soortenbescherming

Het hoofdstuk soortenbescherming heeft tot doel de bescherming van in het wild levende dieren en aldaar voorkomende planten. Ter bescherming van de biodiversiteit omvat hoofdstuk 3 van de Wnb een stelsel van verbodsbepalingen waarin is bepaald welke activiteiten in beginsel niet zijn toegestaan – het zogenoemde passieve soortenbeleid. Te denken valt aan het doden, vangen of verstoren van dieren of het verwijderen van planten. Deze verbodsbepalingen gelden voor de soorten die door de Wnb beschermd worden – zoals soorten die in de bijlagen van de Vogel- en Habitatrichtlijnen staan of bepaalde soorten die op de Rode Lijsten voorkomen. Dit juridisch instrumentarium uit de Wnb wordt ingezet om de natuurkwaliteit binnen en buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Ter voorbereiding van de aanvraag worden initiatiefnemers zo nodig op weg geholpen. Als een bepaalde activiteit wordt toegestaan die de natuurkwaliteit schade berokkent – bijvoorbeeld doordat een beschermde soort of een beschermd leefgebied aangetast wordt – wordt om mitigerende of compenserende maatregelen gevraagd, waarbij de provincie streeft naar een zo goed mogelijk resultaat. Het principe vanuit de Wnb is altijd 'nee, tenzij'. Ontheffingen worden verleend wanneer met de beoogde activiteit dieren noch planten significante schade oplopen. Dat kan ook door toepassing van bijv. mitigerende, annex natuur-inclusieve maatregelen (bijv. kappen van bomen in het juiste seizoen), of compenserende maatregelen (bijv. ophangen van vleermuizenkastjes bij renovatie / isolatie spouwmuren).

Vanuit paragraaf 2.2 van de Begroting 2020 en paragraaf 2.5 van de Realisatiestrategie wordt binnen de soortenbescherming prioriteit gegeven aan:

- Het doorgaan met de inzet op slim combineren van natuurbescherming en ruimtelijke ontwikkelingen en het stimuleren van initiatiefnemers om natuurbelangen zo vroeg mogelijk mee te nemen (achter de tekentafel) en natuur-inclusief te werken;
- De uitvoering van het samenwerkingsproject 'Utrechtse Aanpak' (beleid, vergunningen en handhaving) na de herijking van het project in 2020. Dit project zal de komende jaren worden verbreed naar biodiversiteits-doelen, samen met de wettelijke opgave voor de beschermde en bedreigde soorten, vooral in de combinatie met de energietransitie. Communicatie met externe partijen blijft een belangrijke pijler;
- Het blijven stimuleren van gemeenten om soortenmanagementplannen op te stellen in combinatie met een gebiedsgerichte ontheffing. Er zijn 3 aanvragen in voorbereiding/ reeds ingediend als aanvraag (Wijk bij Duurstede, Zeist en Amersfoort). Naar verwachting zullen alle 3 in 2020 worden afgehandeld.

De hoeveelheid direct bij de provincie ingediende aanvragen in 2019 is in de loop van het jaar gestegen. Opvallend blijft dat er van de gemeenten nog steeds weinig verzoeken om verklaringen van geen bedenkingen (VVGB's) worden voorgelegd als onderdeel van een Omgevingsvergunning, ondanks de voorlichtingscampagnes binnen het project 'Utrechtse Aanpak'.
Het geprognotiseerde aantal van 200 ontheffingen is in 2019 niet gehaald. Gemeenten hebben onvoldoende werk gemaakt van het aanvragen van Vvgb's. Met de voor 2020 door de RUD Utrecht ingeplande GGA zal hierin verbetering komen. Bij het door de RUD uitkammen van een gebied zullen ongetwijfeld locaties voorbijkomen die nader bevraagd kunnen/moeten worden. Omgekeerd, wanneer team VVN constateert dat er vanuit bepaalde gemeenten heel weinig aanvragen komen, kunnen op haar aangeven meer actieve controles van de RUD worden ingepland (al is het maar voor de signaalwerking). Zo worden vergunningverlening en toezicht & handhaving

complementair aan elkaar en lopen initiatiefnemers in voorkomende gevallen ook het risico dat team VVN de RUD Utrecht vraagt om de zaak stil te leggen.

Intentie is om nog steeds in te zetten op soortenmanagementplannen en gebiedsgerichte ontheffingen, en waar mogelijk gebruik te laten maken van relevante (goedgekeurde) gedragscodes. Dit zal op de lange termijn mogelijk consequenties hebben voor het aantal ontheffingen (hoe meer gebiedsgerichte ontheffingen, hoe minder reguliere ontheffingen). In het kader van de 'Utrechtse Aanpak' kosten de aanvragen ook in 2020 meer tijd (d.w.z. meer tijd en energie steken in de vooroverlegfase, mogelijkheid tot veldbezoek, etc.). Het aantal soortenmanagementplannen (SMP's) blijft nog beperkt, waardoor er steeds meer reguliere aanvragen zullen zijn. Door de RvS-uitspraak inzake het PAS heeft de Wnb als geheel meer bekendheid gekregen, waardoor de hoeveelheid aanvragen toeneemt (ook op andere werkstromen dan alleen stikstof). Bovendien zijn er relatief veel vooroverlegzaken, waarbij met initiatiefnemers wordt besproken hoe zij hun initiatief op een dusdanige manier kunnen uitvoeren zonder dat er een ontheffing nodig is (bijvoorbeeld uitvoering in een andere periode, dus bijvoorbeeld buiten het broedseizoen van vogels). Deze uren worden wel gemaakt door de vergunningverleners, maar komen niet terug als aantallen beschikkingen (deze vallen daarmee dus lager uit). Als alle vooroverlegzaken meegeteld zouden worden als hoeveelheid beschikkingen, zou het aantal boven de 200 uitkomen. Om ook in 2020 uitvoering te kunnen geven aan de 'Utrechtse Aanpak' is er op ruimtelijke ingrepen tijdelijk meer capaciteit nodig (inhuur).

Ontheffingverlening soortenbescherming (VVN)			
		Aantal 2020	**Uren 2020**
VVN	Ontheffingen soortenbescherming	200	5265
	Inhuur 2020 t.b.v. ontheffingen soortenbescherming		0,5 fte
VVN	Beleidsmatig advies soortenbescherming		600
VVN	Bezwaar en beroep	20	600
TOTAAL		**220**	**6465**

9.3.3 Ontheffingverlening in relatie tot beheer en schadebestrijding

De provincie is verantwoordelijk voor de besluitvorming op het gebied van beheer en schadebestrijding. Om invulling te geven aan dit beleid verleent de provincie ontheffingen en vrijstellingen, en worden er opdrachten gegeven voor ingrepen in populaties ten behoeve van beheer en schadebestrijding. In het Beleidskader Wnb, supplementen VNL en Bsd zijn de vaste gedragsregels op dat gebied per diersoort opgenomen. Binnen deze uitgangspunten heeft de Faunabeheereenheid (FBE) Utrecht indertijd haar Faunabeheerplan (FBP) (2014-2019) vastgesteld, dat door de provincie toentertijd ook is goedgekeurd. Door de komst van de Wnb is dit plan in 2017 aangevuld met een plan voor de wildsoorten en de landelijk vrijgestelde soorten. Deze plannen zijn opgegaan in één Faunabeheerplan 2019-2025, dat naar verwachting begin 2020 door de provincie wordt goedgekeurd, en waarbij gelijktijdig de op basis daarvan te verlenen ontheffingen moeten worden verleend.

De uitvoering van het 'Utrechtse Ganzenakkoord' loopt in 2020 door. De evaluatie van het ganzenbeleid en een op basis daarvan al dan niet bijgesteld nieuw beleid, wordt eind 2020 afgerond. In 2020 wordt verder geëxperimenteerd met preventieve en alternatieve diervriendelijke beheermethoden. En bij geschiktheid zo mogelijk geïmplementeerd in het bijgestelde ganzenbeleid en in ontheffingen. Mogelijke wijzigingen of nieuwe besluiten als gevolg van het akkoord of de evaluatie, hebben prioriteit bij de afhandeling. In het geval van aanhoudende winterse omstandigheden stelt de provincie het draaiboek sluiting jacht bij bijzondere weersomstandigheden in werking en dient hieraan prioriteit te worden gegeven (zie eventueel ook paragraaf 3.3.6.3 Beleidskader Wnb).

Ontheffingverlening beheer en schadebestrijding (VVN)			
		Aantal 2020	**Uren 2020**
VVN	Ontheffingen beheer en schadebestrijding	37	1000
VVN	Beleidsmatig advies beheer- en schadebestrijding		600
VVN	Bezwaar en beroep	7	350
TOTAAL		**44**	**1950**

9.3.4 Ontheffingverlening in relatie tot houtopstanden

In Hoofdstuk 4 van de Wnb is de bescherming van houtopstanden geregeld, waarvan de kern wordt gevormd door de kapmelding en de verplichting tot herbeplanting ter plaatse binnen 3 jaar na het vellen van de houtopstand. In 2020 wil de provincie prioriteit geven aan het afronden van het registratieproces van houtkap en natuur- en boscompensaties in een GIS applicatie, zoals de kaart met het bosareaal (de bomenmonitor), het ontwikkelen en verbeteren van de registraties van de verplichtingen, en in afstemming daarop het doorvoeren van voldoende veldcontroles bij boscompensaties. Deze basis is nodig ter voorbereiding van een provinciaal houtopstandenbeleid in aansluiting op de Bossenstrategie van Rijk en IPO (voor de zomer 2020) en ter afronding van de uitvoering van de conclusies van het eindrapport van de Randstedelijke Rekenkamer en hetgeen daarover in de Natuurvisie is opgenomen.

De provincie heeft op de webkaart 'waardevolle houtopstanden' de locaties van deze extra te beschermen houtopstanden weergegeven, zoals de oude bosgroeiplaatsen, bosreservaat, oude boskernen en bos A-locaties. Voor deze locaties geldt een strenger beschermingsregiem.
Op deze webkaart staan ook de in hoofdstuk 5 Beleidskader Wnb en paragraaf 5.5. van de VNL genoemde te behouden kleine landschapselementen, die niet onder Hoofdstuk 4 Houtopstanden van de Wnb vallen. Vanuit natuur- en landschappelijk oogpunt zijn ook de kleinere houtopstanden van groot belang. Deze landschaps-elementen, in al hun vormen en afmetingen, zorgen voor afwisseling en geven het landschap haar eigen specifieke identiteit. Ook dragen zij bij aan de biodiversiteit als leefgebied en als ecologische verbinding, ook buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie richt zich daarom actief op het behoud van het areaal kleine bos- en landschapselementen (KLE) ook buiten het NNN. Van deze elementen is een selectie van meest waardevolle elementen gemaakt en deze zijn op de provinciale waardenkaart 'kleine landschapselementen' ingetekend. Vanaf dat moment geldt voor deze meest waardevolle elementen op grond van de VNL een vergelijkbare bescherming als voor houtopstanden onder de voormalige Boswet. De waardenkaart zal in 2020 worden geactualiseerd, inclusief het grondgebied van de gemeente Vijfheerenlanden.
In 2018 is aan de slag gegaan met de conclusies van het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer aangaande de registratie van houtareaal en compensaties. De planning was om eind 2019 een verkenning over nut en noodzaak tot het op- en vaststellen van een verbreed houtopstandenbeleid op te leveren. Vanwege de gezamenlijke bossenstrategie Rijk/IPO is e.e.a. opgeschoven naar 2020, waarmee ook mogelijke gevolgen voor de VTH-taken op dit punt waarschijnlijk pas in 2020 aan de orde zullen komen.

Zoals verwoord in paragraaf 4.3. van het Beleidskader Wnb geldt er overgangsrecht voor de twee 'generieke' ontheffingen, verleend op basis van de voormalige Boswet aan Rijkswaterstaat (RWS) en Staatsbosbeheer(SBB).[7] Deze ontheffingen maken het voor deze organisaties mogelijk om te vellen zonder melding en bieden de mogelijkheid elders te compenseren of zelfs helemaal niet te compenseren. RWS blijft voor 90% vallen onder de bevoegdheid van het Ministerie van EZ. Dit Ministerie heeft aangegeven de ontheffing te zullen wijzigen en in lijn te zullen brengen met de Wnb, e.e.a. in afstemming met de provincies. Voor Staatsbosbeheer ligt het anders. De provincie is bevoegd gezag, maar de jaarlijkse rapportageplicht ligt nog bij RVO, wat niet wenselijk is, aangezien RVO geen bevoegd gezag meer is voor deze houtopstanden. In 2020 zal in overleg met Staatsbosbeheer de bestaande ontheffing worden ingetrokken. Hiervoor in de plaats kan Staatsbosbeheer, net als andere grondeigenaren met meer dan 1000 hectare bos in onze provincie, in aanmerking komen voor een nieuwe generieke ontheffing (ontheffing van de kapmeldingsplicht).

Ten behoeve van de beoordeling van kapmeldingen en ontheffingen houtopstanden op het grondgebied van de gemeente Vijfheerenlanden zullen de themakaarten toepassingsgebied houtopstanden, A-locatie bos, Bosreservaat, Oude bosgroeiplaatsen en Oude boskern in 2020 worden geactualiseerd en zal de gemeente Vijfheerenlanden gevraagd worden de bebouwde kom Wegenverkeerswet vast te laten stellen door de gemeenteraad. Dit is noodzakelijk, omdat de provincie anders ook bevoegd gezag is voor alle houtopstanden binnen de bebouwde kom die aan de voorwaarden van de wet voldoen.

Tenslotte is de vergunningenchecker onderdeel kap in 2019 afgerond, waardoor in 2020 kan worden begonnen met de laatste checks, en vervolgens met de release van deze digitale tool (inclusief teksten op de website van de provincie om gebruikers op de hoogte te stellen van deze ontwikkeling en hoe deze te gebruiken). In 2020 zal deze checker worden uitgebreid met andere werkstromen, waardoor vergunningverlening beter zal zijn voorbereid op

[7] Zie: http://wetten.overheid.nl/BWBR0010626/2005-01-01 en http://wetten.overheid.nl/BWBR0011180/2005-01-01

de naderende Omgevingswet. Voordeel voor initiatiefnemers is dat ze met een digitale druk op de kaart direct inzichtelijk hebben welke beschikkingen/toestemmingen nodig zijn voor een initiatief. De bedoeling is dat alle bevoegde gezagen hieraan gaan bijdragen (waterschappen, omgevingsdiensten, provincie, gemeente en liefst ook Rijk).

Ontheffingverlening houtopstanden (VVN)			
		Aantal 2020	**Uren 2020**
VVN	Ontheffing en melding houtopstanden	140	1800
VVN	Beleidsmatig advies houtopstanden		200
VVN	Bezwaar en beroep	14	420
TOTAAL		**154**	**2420**

9.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Toezicht en handhaving van de Wnb is belegd bij de RUD Utrecht. De RUD Utrecht heeft een professionaliseringsslag gemaakt. Administratief zijn de zaken op orde en er zijn/worden de nodige ondersteunende apps ontwikkeld. Uitgangspunt hierbij is de eerdergenoemde consequent gehanteerde indeling van gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden (bosbescherming). De noodzakelijke kaders en instrumenten zijn grotendeels ontwikkeld en worden in 2020 verder verbeterd.
Er wordt gewerkt vanuit de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) en er zal zoveel mogelijk worden aangesloten op het Beleidskader Wnb, waarin het tweesporenbeleid (waarbij de inzet is verdeeld over zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijke optreden) wordt gevolgd. Vanuit stedelijke ontwikkeling komen nog steeds te weinig VVGB's en worden er teveel renovaties uitgevoerd die niet voldoen aan de Wnb (dus zonder de juiste voorzorgsmaatregelen). De in par. 9.2 genoemde gebiedsgerichte aanpak (GGA) wordt ingezet om hier alsnog resultaat op te kunnen boeken en verbetering tot stand te brengen. In 2019 is (indirect) al sneller tot sanctionering overgegaan, met als resultaat dat het toezichtseffect is verbeterd. Door nu door te pakken met de GGA, is de verwachting dat het spontaan naleefgedrag ook verder zal stijgen. Het overall-doel is om effectiever te kunnen bijdragen aan de provinciale natuurdoelen uit de Natuurvisie. Het wegwerken van de in par. 9.2 geconstateerde achterstanden op controles herbeplantingsverplichtingen houtopstanden bij boscompen-satielocaties is in 2019 ingezet en zal in 2020 worden afgerond. Doel van de RUD Utrecht is een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk inhoudelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. De RUD Utrecht controleert steekproefsgewijs de lopende ontheffingen (soortenbescherming en schadebestrijding). In overleg met de provincie worden (eventuele nadere) prioriteiten afgesproken.

9.4.1 Toezicht en Handhaving Gebiedsbescherming

Om gebiedsbescherming te realiseren zijn er drie instrumenten: gebiedscontroles, fysieke controles en administratieve controles. Gebiedscontroles zijn surveillances in Natura 2000-gebieden. Fysieke controles zien toe op de naleving van wet- en regelgeving bij bedrijven, voornamelijk veehouderijen, om milieuschade en milieuhinder te voorkomen. Ook kan hier de fysieke controle op beheermaatregelen worden genoemd, waarbij gecontroleerd wordt op vergunde onderhoudswerken in Natura 2000-gebieden. Administratieve controles zijn deskcontroles. Op basis van afschriften van milieucontroles bij veehouderijen kan getoetst worden of aan afgegeven stikstofvergunningen wordt voldaan.
Voor alle Natura 2000-gebieden is, gelijk met het beheerplan, een handhavingsplan vastgesteld. Voor de gebieden waar de provincie trekker is voor het opstellen van deze plannen, moet jaarlijks door de RUD Utrecht een evaluatie-overleg met de handhavingspartners worden belegd. Tijdens dit overleg worden de handhavingsdoelen uit het plan gemonitord. De RUD Utrecht zal hier het voortouw in nemen. Andere provincies zijn verantwoordelijk voor monitoring van de overige gebieden. Voor zover van toepassing zal de RUD Utrecht hiervoor actief input leveren.

Het doel was om elk Natura 2000-gebied in 2019 minimaal eenmaal te controleren. Dat is in 2019 voor 100% gelukt. Voor 2020 zet de RUD Utrecht in op gebiedscontroles. Het gaat om controles in en aan de buitenranden van Natura 2000-gebieden op activiteiten die negatieve effecten hebben op instandhoudingsdoelen volgens het Natura 2000 handhavingsplan. Er wordt in elk Natura 2000-gebied minimaal één gebiedscontrole, al dan niet gezamenlijk met de handhavers van de voortouwprovincie uitgevoerd. Wanneer herstelmaatregelen in de gebieden worden uitgevoerd, wordt daarop tegelijkertijd gecontroleerd. Maar dat is niet het prioritaire doel.

Voor de fysieke controles bij veehouderijen worden in 2020 de in par. 9.3.1 genoemde afspraken gevolgd en hetgeen verder binnen de landelijk stikstofaanpak in 2020 wordt afgesproken. Zo nodig wordt met de provincie overlegd hoe de RUD Utrecht daaraan invulling gaat geven. Het voornemen om luchtwassers bij veehouderijen te controleren, is gezien de ontwikkelingen rond stikstof als hiervoor gezegd ook niet meer uitgewerkt. Met het oog op de stikstofaanpak in 2020 en het weer op gang komen van de reguliere vergunningverlening, heeft dit taakonderdeel niet de hoogste prioriteit.

9.4.2 Toezicht en Handhaving Soortenbescherming / Beheer en Schadebestrijding

Voor soortenbescherming zijn er eveneens gebiedscontroles en administratieve/fysieke controles, gericht op het behouden van leefgebieden en het voorkomen van verstoring en het doden van beschermde en bedreigde plant- en diersoorten. De bescherming van leefgebieden in het Natuurnetwerk Nederland, weidevogelkern- en ganzenrustgebieden heeft daarbij prioriteit. Afgelopen jaar zijn de meeste controles uitgevoerd naar aanleiding van ingekomen meldingen. In 2019 zijn er 207 meldingen van verstoring van soorten ontvangen, waarbij controle is uitgevoerd. De meldingen variëren van het leegroven en vernielen van nesten van zwanen, het kappen van bomen met nesten, alsmede buitenevenementen met verstoring van diverse vogelsoorten (o.a. veldleeuweriken). De meest voorkomende melding is verstoring van vleermuizen, huismussen en/of gierzwaluwen door toedoen van renovaties of bouwprojecten. In het merendeel van de gevallen kon de RUD Utrecht samen met de provincie de initiatiefnemer annex overtreder een passende oplossing aanbieden. Bij een aantal locaties is strafrechtelijk opgetreden. Verder zijn controles uitgevoerd op de naleving van ontheffingen. Bij slechts 10% was handhavend optreden nodig en in één zaak is een opgelegde dwangsom ook daadwerkelijk ingevorderd. Alle overtredingen worden, indien mogelijk, zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk aangepakt. Zoals in § 9.2 en § 9.4 reeds is genoemd, zal de projectmatige aanpak GGA worden ingezet om maximaal resultaat te halen op zowel preventief als repressief toezicht. Daarom gaat de RUD Utrecht in 2020, in nauw overleg met de provincie, dóór met het verder vorm geven aan de soortenbescherming. In 2019 is een eerste concept opgesteld, dat verder zal worden uitgewerkt en uitgerold. Het doel is de natuurhandhaving effectiever en meetbaarder te laten bijdragen aan de natuurbeleidsdoelen uit de Realisatiestrategie natuurvisie 2018-2027. Kenmerkend is, dat de controle van ontheffingen in het gebied kan worden gekoppeld aan controles van gebieden, waarvan de wezenlijke kenmerken en waarden zijn meegegeven, zodat specifiek daarop kan worden gecontroleerd (ook in combinatie met 9.4.1.). In 2020 wordt een pilot gestart.

Naast de gebiedsgerichte aanpak zal tijd worden vrijgemaakt voor themagerichte controles op de naleving van de Wnb binnen en buiten het Natuurnetwerk Utrecht. In 2019 was een themagerichte controle in het leefgebied van weide- en akkervogels in de broedtijd aangekondigd. Deze themagerichte aanpak staat nu, na overleg met de provincie, gepland voor 2020. De themagerichte aanpak 'Provinciebrede aanpak asbestdaken' is (voor zover het de provincie aangaat) qua planning doorgeschoven naar 2020, gezien het opschuiven van de termijn in de wetgeving. Het project de 'Utrechtse Aanpak' zal in 2020 door de provincie worden herijkt. Dit project heeft zich de afgelopen jaren mede gericht op beschermde soorten in relatie tot verbouwingen en energie-opgaven (isoleren) in de stedelijke omgeving. Het doel is om inwoners en gemeenten te ontlasten van noodzakelijke ontheffingen Wnb bij iedere verbouwing, etc. waar beschermde soorten in het geding zijn door het invoeren door gemeenten van soortenmanagementplannen (SMP's) als basis voor één gebiedsgerichte ontheffing voor alle ruimtelijke ingrepen.

De RUD heeft de afgelopen jaren flink bijgedragen om het naleefgedrag bij bouw- en sloopwerken te verbeteren (het nemen van de juiste voorzorgsmaatregelen) door daarover gericht te communiceren. De constatering is echter, dat de Wnb in stedelijke gebieden van veel gemeenten nog steeds niet of onvoldoende wordt nageleefd. En daarom wordt er ook geen noodzaak gevoeld voor het maken van soortenmanagementplannen (SMP's). Dit blijkt ook uit het lage aantal van bij de provincie ingediende Verklaringen van geen bedenkingen (voor ruimtelijke ingrepen waar beschermde soorten in het geding zijn) voor gemeentelijke omgevingsvergunningen. In overleg met de provincie zal de RUD daarom doorgaan met het gedoseerd inzetten op intensivering van het toezicht, mede gebaseerd op het aantal ingediende VVGB's per gemeente (van communicatie naar sanctioneren - RUD Utrecht en team VVN complementair aan elkaar - samenwerking in de keten).

<u>Faunabeheer</u>: De provincie heeft het toezicht op het handhaven van de winterrust voor overwinterende ganzen in het Beleidskader Wnb als structurele prioriteit aangemerkt. In 2019 zijn m.b.t het beheer van de overzomerende ganzen wederom de controles op koppelreductie uitgevoerd (overigens zonder noemenswaardige overtredingen). De vangacties van ganzen zijn correct uitgevoerd. Conform de opgave in het Beleidskader Wnb blijft de RUD Utrecht ook in 2020 prioriteit geven aan handhaving van de winterrust, ook in ganzenrustgebieden.

Stroperij: Het illegaal wegnemen van beschermde soorten uit hun leefgebied is een ongewenste activiteit. Daarom heeft de strijd tegen stroperij een plek binnen de soorten- en gebiedsbescherming. In samenwerking met de politie werkt de RUD toe naar een effectieve wijze van toezicht. Het controleren van stroperij is tijdrovend en risicovol (nachtelijke uren en risico op aantreffen van vuurwapens) en vraagt een specifieke aanpak. De inzet op stroperij is niet ongelimiteerd, en zal in balans moeten blijven met prioritaire te handhaven provinciale taken uit de Wnb. De uren komen uit de reguliere uren van gebiedscontrole buitengebied. In 2019 zijn, om de effectiviteit te vergroten, warmtebeeldcamera's aangeschaft. Het is materieel waar ook stropers over beschikken.
Milieuklachtentelefoon: Afhandeling van klachten en meldingen, die o.a. via de milieuklachtentelefoon worden ontvangen, heeft in principe altijd prioriteit. Met de in 2019 gerealiseerde 24/7 consignatiedienst voor toezicht en handhaving op de Wnb kan hierop adequaat worden gereageerd. Zeker als extra aandacht hieraan gegeven wordt om de bekendheid te vergroten bij burgers/bedrijven/overheidsinstanties. Omdat e.e.a. in 2019 niet is gebeurd, zal, afhankelijk van de verdere invulling, dit middel in 2020 nieuwe kansen krijgen.

9.4.3 Toezicht en Handhaving houtopstanden

Om de regelgeving rondom houtopstanden te handhaven, worden er herbeplantingscontroles en aanslagcontroles uitgevoerd. In de afgelopen jaren zijn illegale vellingen door middel van gebiedscontroles en luchtverkenningen aangepakt. Tijdens ongeveer 150 controles zijn in ongeveer 85% van de gevallen geen overtredingen geconstateerd (= redelijk goed spontaan naleefgedrag). Het toezichtseffect (d.w.z. het aantal locaties waar de overtreding bij de 1e hercontrole was hersteld) was ruim 90%.

De belangrijkste doelstelling van het provinciale beleid is het behoud van het bosareaal. Om grip te houden op de omvang van het bosareaal, maakt de RUD sinds 2017 gebruik van de 'bomenmonitor'. Hiermee spoort de RUD op basis van het vergelijken van luchtfoto's illegale vellingen op en bewaakt hiermee het areaal. Pas als de bomenmonitor geen volledige duidelijkheid biedt, voert de RUD fysieke herbeplantings- en aanslagcontroles uit. Reguliere controles op basis van kapmeldingen worden niet via de 'bomenmonitor' behandeld. Daarnaast is er extra aandacht voor de 'waardevolle houtopstanden'. De provincie heeft de locaties van de extra te beschermen houtopstanden weergegeven op een webkaart, zoals de oude bosgroeiplaatsen, bosreservaat, oude boskernen, bos A-locaties en de beschermde kleine landschapselementen. Gezien hun specifieke waarden zal het intensievere toezicht uit 2019 in 2020 worden voortgezet. Zoals in paragraaf 9.3.4. is vermeld, zal om meerdere redenen het basishoutopstandenbestand in 2020 op orde moeten zijn. Om dit te bereiken heeft de provincie aan de RUD een aanvullende opdracht verstrekt om het bestand aan te vullen met de controle en invoering van de opgelopen achterstanden boscompensaties en deze compleet halverwege 2020 op te leveren. Met een afgewogen inzet moeten nieuwe achterstanden worden voorkomen. Hiermee is de door de Randstedelijke Rekenkamer in 2017 geconstateerde achterstand in 2020 weggewerkt.

9.5 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Ook de door de RUD Utrecht voorgestane controle op de soortenbescherming (als nieuwe, verder te professionaliseren en budgettair neutrale werkwijze) is in de overwegingen meegenomen. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van 50% of minder (waar 100% de norm is), of bij activiteiten waarop in 2019 niet is gerapporteerd, wordt in principe in overleg een urenreductie toegepast. De urenreductie over 2020 van in totaal (12.160 minus 10.965=) 1.195 uur is vrijwel uitsluitend toe te rekenen aan de diverse per 1-1-2020 ingegane lagere kentallen. Op basis van medio 2020 beschikbaar komende monitoringsresultaten zal op dat moment nogmaals worden bezien of de voor 2020 ingeplande ureninzet (met name wat betreft de inzet in relatie tot de stikstofproblematiek) volstaat.

Handhaving Wet natuurbescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.ECO	Advisering Ecologie		407 = 350
	Pilot Gebiedsgerichte Aanpak ad 1.000 uur als onderdeel van bestaande uren (het is een nieuwe werkwijze)	nieuw	
PRD.ANBG	Beleidsondersteuning & advies Wnb gebiedsbescherming		622 = 400
PRD.ANBH	Beleidsondersteuning & advies Wnb houtopstanden		285 = 150

PRD.ANBS	Beleidsondersteuning & advies Wnb soortbescherming		700
TH01.NB1	Administratieve controle Natuurbeschermingswet / PAS		410 = 300
TH02.NB8	Fysieke controle beheermaatregelen		144 = 80
TH02.NB2	Fysieke controle Houtopstanden	161	1771
TH02.PV8	Fysieke controle Melding/klacht Soortenbescherming		2550
TH02.NB1	Fysieke controle Natuurbeschermingswet / PAS	92	2300 = 1840
TH02.PV9	Fysieke controle Ontheffing Soortenbescherming		1047
TH03.NB4	Gebiedscontrole Houtopstanden	40	224 = 320
TH03.NB2	Gebiedscontrole Milieuvlucht	6	54
TH03.NB	Gebiedscontrole Natuur Natura-2000 gebieden	16	128
TH03.NB3	Gebiedscontrole schadebestrijding	49	1078 = 931
TH03.NB7	Gebiedscontrole soortenbescherming	43	344
TOTAAL	*(aantal producten identiek / uren minus 1.195 – vrijwel alle urenverminderingen bij controle-activiteiten zijn het gevolg van per 1-1-2020 verlaagde kentallen)*	**407**	**12.160=10.965**

10. Verordening natuur en landschap

10.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie hecht sterk aan een samenhangend beleid, gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Vanuit de Natuurvisie Utrecht en het Beleidskader Wnb is de bescherming van het landschapsschoon wettelijk ingebed in Hoofdstuk 5 van de VNL. Het doel van dit hoofdstuk is het waarborgen van ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied, door het beschermen van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (LNCA-waarden). De bescherming richt zich concreet op landschap en biodiversiteit, maar vooral ook op landschap en visuele belevingswaarde. De VNL richt zich op de vaak sluipenderwijs optredende 'verrommeling' van het landschap en voorkomt erger. Insteek is daarom het in de kiem smoren van ongewenste ontwikkelingen vóórdat het een grootschalige aantasting kan worden. De ontheffingen worden verleend door de provincie zelf. Toezicht en handhaving worden uitgevoerd door de RUD Utrecht. De RUD Utrecht wil onverkort toewerken naar een spontaan naleefgedrag van 80% en een toezichtseffect van 80% voor dit VNL-hoofdstuk.

10.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Vergunning- en ontheffingverlening:

Voor de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden zal in 2020 de GIS-kaart gereed komen, zodat ook in die gemeente de VNL adequaat kan worden uitgevoerd. Het gaat daarbij om de waardenkaarten slootdempingen en kleine landschapselementen en om afronding van het vaststellingstraject inzake de bebouwde kom Wegenwet voor stedelijke kernen in deze gemeente.

Mogelijk een nieuw onderwerp vanaf 2021: bestrijding van invasieve exoten. De Aziatische duizendknopen zijn als provinciale exoten aangewezen. In het concept-ontwerp Omgevingsverordening is als Hoofdstuk 6 van de Vnl een verspreidingsverbod opgenomen van onderdelen van deze plant in maaisel en grond. Dit gaat naar verwachting vanaf 1-1-2021 ingevoerd worden en zal dan extra handhavingsinzet gaan vergen van de RUD.

Handhaving:

Het aantal borden, vlaggen, spandoeken, slootdempingen, stort- en ophoogactiviteiten is steeds meer een 'plaag'. Er is sprake van een 'overkill'. Prioriteren lukt niet meer. Er is een te groot aanbod aan overtredingen. Het spontane naleefgedrag rond hoofdstuk 5 van de VNL neemt dan ook nog steeds verder af. Reden kan zijn onbekendheid met de regelgeving. 'Calculerend gedrag' valt evenmin uit te sluiten. Handhaving vindt plaats door fysieke controles en gebiedscontroles, waarbij alle onderdelen integraal worden gecontroleerd. De provincie wil in 2020 blijven inzetten op een goed naleefgedrag. Dit om verdere verloedering van het landschap te voorkomen. Om dit te halen, zal in 2020 worden ingezet op zowel een hernieuwde voorlichtingscampagne om de VNL meer bekendheid te geven, als op forse inzet van extra capaciteit.

10.3 Ontheffingverlening - provincie Utrecht

10.3.1 Paragraaf 2 (borden, vlaggen, spandoeken en objecten)

Alle toegestane opschriften in paragraaf 2 zijn benoemd in de vrijstellingsbepalingen. Wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden voor een vrijstelling, mag het opschrift zonder meer geplaatst worden. Er is dus geen taak weggelegd voor vergunningverlening.

10.3.3 Paragraaf 3 (storten, dempen, ophogen en 'rommelterreinen')

Paragraaf 3 heeft als doel het voorkomen van een onaanvaardbare aantasting van landschappelijke, natuur-wetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het buitengebied door stortingen (van zand, etc.), ophogingen, het dempen van wateren en de aanwezigheid van 'rommelterreinen'. Er is sprake van een algemeen stortverbod, waaraan een aantal vrijstellingen is gekoppeld. Als niet aan de voorwaarden van de vrijstelling wordt voldaan, dan is het storten in beginsel ontheffingplichtig.

Op 24 maart 2015 heeft de provincie de waardenkaart dempingen vastgesteld. Dit houdt in dat er voor slootdempingen in een aantal op de kaart aangegeven gebieden geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. In de overige gebieden moet voor slootdempingen nog steeds een ontheffing aangevraagd worden. Dat maakt een goede bescherming van waardevolle verkavelingspatronen mogelijk. Deze waardenkaart zal in 2020 worden geactualiseerd, ook vanwege de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Daarvoor is in 2019 een inven-tarisatie van het grondgebied van de voormalige gemeenten Zederik en Leerdam uitgevoerd. Tevens kent paragraaf 3 een verbod op 'verrommeling' van percelen bij bedrijven, waarbij sprake is van het al dan niet geordend bewaren of opslaan van goederen, materieel, of al dan niet los gestort materiaal. Daarmee wordt beoogd om bestaande en nieuwe 'verrommeling' in het buitengebied tegen te gaan.

10.3.4 Paragraaf 4 (wateren)

Paragraaf 4 heeft als doel het voorkomen van een onaanvaardbare aantasting van landschappelijke, natuur-wetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het buitengebied door de aanwezigheid van woonschepen, vaartuigen en afmeervoorzieningen. De aanwezigheid van deze elementen kan onder een vrijstelling vallen. Als niet aan de voorwaarden van een vrijstelling wordt voldaan, dient een ontheffing te worden aangevraagd. De afgelopen jaren heeft zich landelijk, mede aan de hand van een aantal uitspraken van de Hoge Raad en de Raad van State, een aantal ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van woonarken. Woonarken, bedoeld om als woning te functioneren, zullen voortaan moeten voldoen aan de regels uit de Woningwet en het Bouwbesluit. Hierdoor zijn gemeentelijke en provinciale verordeningen op dat onderdeel over het algemeen niet meer van toepassing. Dit geldt ook ten aanzien van de bepalingen in paragraaf 4 van hoofdstuk 5 van de VNL, voor zover deze zien op de afmetingen en tussenafstanden van woonarken. Zodoende is aanpassing van de VNL wenselijk. Voornoemde wijzigingen zijn doorgevoerd in de ontwerp-omgevingsverordening. In de tussentijd worden de desbetreffende bepalingen niet toegepast/gehandhaafd. Ten aanzien van woonschepen (geschikt voor de vaart), zijn Woningwet en Bouwbesluit niet van toepassing. Provincies en gemeenten behouden hun bevoegdheden met betrekking tot deze (van origine) varende woonschepen.
In 2020 worden de ontheffingsaanvragen afgehandeld voor woonschepen die niet zijn vrijgesteld o.g.v. paragraaf 4 van hoofdstuk 5 van de VNL. Ook worden ontheffingsaanvragen voor het afmeren van vaartuigen en het hebben of realiseren van aanlegplaatsen (in de vorm van steigers en insteekhavens) afgehandeld. Tenslotte worden in 2020 woonschepen die ontheffingplichtig zijn en blijven, en ten aanzien waarvan de ontheffing is verlopen, zoveel mogelijk van een nieuwe ontheffing voorzien.

10.3.5 Paragraaf 5 (kleine landschapselementen)

Kleine landschapselementen zijn de groene componenten van het landschap met een beperkte oppervlakte of een klein volume, die mede bepalend zijn voor de identiteit van het landschap. Landschappen in het agrarisch cultuurlandschap zijn de laatste decennia fors veranderd. Veel van deze kleine landschapselementen, die van zeer grote betekenis zijn voor de kernkwaliteiten van de verschillende landschappen, de cultuurhistorische waarden en de biodiversiteit, kennen geen landelijke bescherming. Sluipenderwijs verdwijnen ze uit het landschap. Dat geldt ook voor elementen waarvoor via de provinciale subsidieregeling voor kleine landschapselementen jarenlang subsidie is betaald. De afgelopen jaren zijn aan de hand van in de Bnl geformuleerde criteria de meest waarde-volle landschapselementen geïdentificeerd en op de Waardenkaart beschermde kleine landschapselementen gezet. Deze kaart is op 24 maart 2015 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Alle elementen op deze kaart zijn nu

beschermd door de VNL. In paragraaf 5 van hoofdstuk 5 van de VNL is een verbod opgenomen om een beschermd klein landschapselement te beschadigen, te vernietigen of onvoldoende te onderhouden. Een initiatiefnemer die dit toch wil doen, kan een melding indienen. De provincie kan besluiten om aan de gemelde handelingen voorschriften ter compensatie en beperking van schade te verbinden of de gevraagde handelingen te verbieden. Het gaat om jaarlijks enkele meldingen. Eind 2017 is gestart met een nieuwe inventarisatie van waardevolle beschermde kleine landschapselementen voor de Waardenkaart. Doel: uitbreiding van de Waardenkaart met waardevolle kleine landschapselementen die voldoen aan de criteria van de Beleidsregels en die eerder bij de inventarisatie kennelijk over het hoofd zijn gezien. In 2019 is het wat betreft de VNL toepasselijke grondgebied van de gemeente Vijfheerenlanden geïnventariseerd. Medio 2020 zal de kaart in één keer ter besluitvorming aan Gedeputeerde Staten worden voorgelegd.

Ontheffingverlening Landschap (VVN)			
		Aantal 2020	**Uren 2020**
VVN	Melding/ontheffing Landschap (VNL)	60	2600
VVN	Beleidsmatig advies Landschap (VNL)		900
VVN	Bezwaar en beroep	10	300
TOTAAL		**70**	**3800**

10.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

10.4.1 Paragraaf 2 (borden, vlaggen, spandoeken en objecten)

Deze paragraaf gaat over alle vormen van reclame in het buitengebied. Voor veel reclame-uitingen zijn vrijstellingen van het verbod geformuleerd, maar wordt er niet conform de vrijstellingen gehandeld. Daarnaast zijn er ook niet-object gebonden overtredingen, zoals weilandborden en kortdurende reclameacties. Het naleef-gedrag is tot dusver onvoldoende (50%), voornamelijk door onbekendheid met de regelgeving en/of calculerend gedrag. De hoeveelheid overtredingen is dusdanig groot dat prioritering op basis van alleen de grootste landschappelijk impact van de borden nog mogelijk is. Geconstateerd wordt dat de weerstand vanuit overtreders steeds sterker wordt. Het aantal bezwaren en beroepen loopt duidelijk op in deze categorie. De provincie zal in overleg met de RUD de aanpak en de wijze van prioritering afspreken, ook met het oog op de noodzakelijke (extra) capaciteit om grip te blijven houden op vooral de niet-object gebonden borden.
Daarbij constateert de RUD Utrecht dat weilandborden vaak tijdig vóór de afloopdatum van een waarschuwing worden verwijderd, dit in tegenstelling tot borden, etc. bij bedrijven. Vanwege de impact op de visuele belevingswaarde van het omringende landschapsschoon, blijven de niet-object gebonden borden ook in 2020 de hoogste handhavingsprioriteit houden. Snel optreden is hierbij van belang, ook omdat ze andere borden aantrekken. In verband daarmee komt bestuursdwang (in plaats van een dwangsom) in voorkomende situaties nader in beeld. Zo mogelijk zal hiermee in 2020 ervaring worden opgedaan. Opgespoorde overtredingen tijdens de gebiedscontroles worden met een fysieke controle afgehandeld.

10.4.2 Paragraaf 3 (storten, dempen, ophogen en 'rommelterreinen')

Hier gaat het om illegale situaties, zoals het storten van afval, illegale slootdempingen en 'rommelterreinen'. Gebiedscontroles en luchtverkenningen zijn goede middelen om deze overtredingen op te sporen. Na een eerste waarschuwing wordt in de meeste gevallen de overtreding ongedaan gemaakt (= goed toezichtseffect). Ook hier geldt dat de weerstand groeit en er vaker bezwaar- en beroepszaken spelen. Ook in 2020 zullen illegale situaties meer prioriteit krijgen dan controles op ontheffingen en kunnen ze de planning van de controle op ontheffingen doen verschuiven. Planmatig controleert de RUD Utrecht op het naleefgedrag (fysieke controle) van de aan ontheffingen verbonden voorschriften. Bij ongeveer 40% van de uitgevoerde controles wordt geen overtreding geconstateerd (= laag spontaan naleefgedrag). De meeste overtredingen betreft het dempen van sloten. In 2019 zijn m.b.t. slootdempingen goede ervaringen opgedaan door een intensievere samenwerking met het HDSR, omdat zij vanuit de waterberging eveneens met slootdempingen bezig is. Door voorlichting over hoofdstuk 5 van de VNL aan alle waterschappen kan veel winst geboekt worden, waarmee in meerdere situaties handhaving kan worde voorkomen. In 2020 wordt hier extra op ingezet. De RUD Utrecht constateert tegelijkertijd dat cultuurhistorisch waardevolle kavelpatronen steeds vaker onherstelbaar worden aangetast. De capaciteit is, ook in 2020, ontoereikend om alle illegale dempingen (nog los van controle van het stortmateriaal) aan te pakken. Door de

samenwerking met toezichthouders bodem worden veel constateringen van illegale ophogingen ontvangen. Het toezichtseffect is hoog. Omdat het vaak dezelfde doelgroep is, zal deze groep worden betrokken in de voorlichtingscampagne om onwetendheid met de regelgeving weg te nemen.

10.4.3 Paragraaf 4 (wateren, woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen)

Deze paragraaf gaat over wateren en hun oeverlanden en de aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon door de aanwezigheid van woonschepen, recreatievaartuigen en afmeervoorzieningen. Het is niet toegestaan om zomaar woonschepen en recreatievaartuigen aan te meren in het buitengebied. Het gaat meestal om een scala aan overtredingen in een waterloop. Daarom worden gebiedscontroles uitgevoerd via een projectmatige aanpak per watergang. De controles op recreatievaartuigen worden ook in 2020 grotendeels ná het vaarseizoen uitgevoerd. Bij ongeveer 60% van de uitgevoerde controles wordt geen overtreding geconstateerd (= laag spontaan naleefgedrag). De meeste overtredingen betreffen de lengte van vaartuigen of illegaal afmeren van recreatievaartuigen. Na een waarschuwing volgt vaak een besluit tot oplegging van een last onder dwangsom met de mogelijkheid van bezwaar en beroep. Ook bij dit beleidsitem zal nadrukkelijker gekeken worden naar de mogelijkheid van bestuursdwang omdat bij veel schepen niet is te achterhalen wie de eigenaar is.
Het laatste knelpunt uit het Uitvoeringsprogramma Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 knelpuntlocaties woonschepen 2004, is de herinrichting van de woonschepenhaven in Tull en 't Waal aan de Ossenwaard. De ontheffingen om de nieuwe situatie te legaliseren, zijn afgegeven. Na controle van de voorschriften van de ontheffingen is gebleken, dat in geen enkel geval volledig wordt voldaan aan deze voorwaarden. Eind 2019 is een bewonersavond georganiseerd waarbij aan de ontheffinghouders een toelichting is gegeven over de geconstateerde overtredingen en het herstel ervan. In 2020 zal het programma worden afgerond. Alle onthef-fingen worden gecontroleerd (fysieke controle), waarbij aan de ontheffingen voor de woonschepen aan de Ossenwaard prioriteit is toegekend. Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op ontheffingen, behalve als deze illegale situatie voortkomt uit het niet-naleven van ontheffingsvoorschriften.

10.4.4 Paragraaf 5 (kleine landschapselementen)

Deze paragraaf beschermt de kleine waardevolle landschapselementen met een beperkt oppervlak of klein volume, die medebepalend zijn voor de identiteit van het landschap. Op basis van de op 24 maart 2015 vastgestelde waardenkaart zijn de op deze kaart vastgelegde elementen beschermd. Handhaving vindt vooral plaats op basis van administratieve controles op basis van GEO/GIS-informatie (mogelijk kan de bomenmonitor hier ook voor benut gaan worden) en het vergelijken van de waardenkaart met luchtfotomateriaal. Als er verschillen zijn, worden op de gesignaleerde locaties fysieke controles ingepland. In 2020 zullen de waardevolle elementen ook worden meegenomen in de gebiedsgerichte aanpak.
De Bomenmonitor zal worden gebruikt om te bewaken dat de op de kaart ingetekende kleine landschapselementen (KLE) niet definitief worden gekapt of vernietigd. Omdat het onomkeerbare overtredingen betreft, zal regelmatig een analyse van de luchtfoto's worden ingepland. Met een fysieke controle worden overtredingen met prioriteit aangepakt, ook omdat er dan herbeplantingsverplichtingen op moeten volgen.

10.5 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Gebleken is dat het aantal overtredingen met name op het gebied van borden, vlaggen en banieren (VNL hfdst. 5.2) 'de pan uitrijst'. Dat geldt ook voor VNL hfdst. 5.3 (ophogingen / storten). Bij VNL hfdst. 5.4 is het aantal overtredingen in 2019 juist afgenomen. Nu de waardenkaart Kleine Landschapselementen binnen afzienbare tijd definitief zal zijn vastgesteld, is de noodzakelijke basis voor toezicht en handhaving aanwezig. En zijn hiervoor in 2020 uren gereserveerd. Bij ongewijzigde vaststelling kan er voor de extra VNL-werkzaamheden in- of extern menskracht geworven worden, die op z'n vroegst pas medio april/mei/begin juni 2020 inzetbaar zal zijn. Defacto zal er in 2020 voor dit doel daarom naar verwachting 50% tot 60% van de benodigde extra uren kunnen worden benut (= circa 2.500 uur). De overige uren (circa 1.500 uur) worden (maar alléén in 2020) besteed aan noodzakelijk extra werk voor de komende Omgevingswet. De VNL-urentoename kan leiden tot stijging van het aantal ontheffingsaanvragen en het aantal bezwaarschriften. De preciese impact hiervan laat zich op dit moment nog niet goed inschatten.

Handhaving Verordening natuur en landschap DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH02.PV1	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.2	52 = 150	1144 = 3300
TH02.PV2	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.3	58 = 95	1102 = 1805
TH02.PV3	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.4	50 = 40	1100 = 880
TH02.PV4	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.5	0 = 10	0 = 180
TH01.PV7	Administratieve controle Verordening natuur en landschap 5.5 (analyse GEO-informatie)		
TH03.NB4	Gebiedscontrole (in combinatie met uren toezicht op kleine landschapselementen)	40 = 28	320 = 224
TOTAAL *(aantal producten plus 123 (was 203) / uren plus 2723 (was 4213) – zie hieronder nootje nr. 8*		**200 = 403 = 323**	**3666 = 7879 = 6389** [8]

Wanneer er (incidenteel) gehandhaafd moet worden in relatie tot het provinciaal weg- en vaarwegbeheer (denk aan de provinciale Wegenverordening, provinciale Waterverordening, Wegenverkeerswet, RVV 1990, Regeling Voertuigen, etc.), dan merkt de RUD Utrecht dit aan als aanvullende opdracht. Facturering vindt plaats op basis van nacalculatie. Zodra er geen sprake meer is van incidentele situaties, licht de RUD Utrecht de provincie Utrecht hier per omgaande over in.

11. Gebiedscontroles buitengebieden

11.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Overtredingen die raakvlakken hebben met 'groene' regelgeving en recreatie worden sinds 2019 het hoofd geboden door drie extra 'groene' Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's). De prioriteiten zijn onder andere toezicht op de openstellingsregels in het buitengebied en daarin plaatsvindende activiteiten, zoals uitlaten van niet aangelijnde honden, mountainbiken buiten de aangegeven routes, illegaal motorcrossen en (vis-)stroperij. Daarbij wordt actief ingestoken op samenwerking met partnerorganisaties om zodoende volledig invulling te kunnen geven aan de beleidsdoelstellingen. De afhankelijkheid van de bezetting van voornamelijk de politie maakt dat dit in sommige gevallen niet altijd helemaal waar kan worden gemaakt.

11.2 Aandachtspunten vanuit 2019

De pro-actieve houding van de drie Boa's bevorderde de samenwerking met andere handhavingspartners op operationeel niveau. Er is gewerkt conform de in 2019 opgestelde werkinstructie. Net als in 2018 zijn er in samenwerking met de VTH-partners ook in 2019 enkele honderden constateringen gedaan die in het Boa-registratiesysteem zijn vastgelegd. Ruim een kwart van de waarschuwingen resulteerde in een proces-verbaal. Er is een registratie van incidenten bijgehouden. Het betreft incidenten die betrekking hebben op stroperij, vuurwapens, steekwapens en soft- en harddrugs. Deze incidenten vonden plaats zowel tijdens nachtelijke uren, alsook tijdens kantooruren.

De drie Boa's voerden hun werk uit in de gehele provincie Utrecht, maar vooral in afgelegen buitengebieden van onder andere het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. In deze terreinen is bij het aanhouden van verdachten en (gewelds-) incidenten geen tijdige ondersteuning van de politie te verwachten. Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft daarom aan deze drie Boa's buitengebied extra bevoegdheden en geweldsmiddelen toegekend.

[8] Zoals ook al is aangegeven in de samenvatting van dit VTH-programma 2020, is de beoogde extra VNL-inzet van ruim 4.000 uur naar verwachting pas medio april/juni 2020 concreet inzetbaar. In 2020 zullen de voor de VNL bedoelde extra uren daarom slechts voor ruim 50% tot 60% kunnen worden ingezet (= 2.500 uur). Alléén in 2020 zullen de resterende circa 1.500 uur (7.879 minus 6.389 = circa 1.500 uur) worden gebruikt voor extra inzet met het oog op noodzakelijk voorbereidend extra werk in relatie tot de komende Omgevingswet (vergunningen Wm/Wabo). Zie ook hoofdstuk 18, slot par. 18.4.

Samen met de Boa's van natuurbeheerders en particuliere landgoedeigenaren werd in 2019 uitvoering gegeven aan het zogeheten Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht. Het hogere doel hiervan is: '*Optimale Boa-inzet voor een betere natuurbescherming en natuurbeleving, provinciebreed!*'

11.3 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

In 2020 zullen er opnieuw 3 Boa's actief in het veld aanwezig zijn.
Doelstelling: Het vergroten van de belevingswaarden van het buitengebied in gezamenlijkheid met de landgoedeigenaren en terrein beherende organisaties (ook op basis van een jaarlijkse toezichtskalender).

11.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en gerealiseerde uren op basis van de resultaten per 31-12-2019. Ook in 2020 zijn de drie 'groene' Boa's landelijk gebied gefocust op het optreden tegen overtredingen van openstellingsregels, loslopende honden, mountainbikers buiten de aangegeven routes, illegaal motorcrossen en (vis-)stroperij. Dat is vastgelegd in een toezichtskalender, die samen met de partners is opgesteld. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vergroten van de belevingswaarden van het buitengebied. Alle incidenten zullen worden vastgelegd in het Boa-registratiesysteem (BRS). Met hun aanwezigheid in het buitengebied dragen de Boa's ook in 2020 bij aan het realiseren van de doelstelling.

Handhaving gebiedscontrole buitengebied DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.PV1	Gebiedscontrole Buitengebied		5040
TOTAAL			**5040**

12. Wet bodembescherming

12.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie is verantwoordelijk voor het beperken en het zoveel mogelijk ongedaan laten maken van ernstige en nieuwe verontreinigingen in de bodem. Daarnaast is handhaving gericht op naleving van voorschriften, zoals opgenomen in beschikkingen en het tegengaan van mogelijke illegale handelingen. De Wet bodembescherming biedt het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om een onderzoek af te dwingen om te bepalen of er sprake is van een spoedlocatie.

12.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Algemeen: In het jaar 2019 was er, naast de reguliere werkzaamheden in de DVO, een projectgebonden bijdrage, namelijk het project Spoedlocaties. Het project Acacialaan is in 2019 onder het project spoedlocaties opgepakt. De inzet op het project spoedlocaties is in 2019 binnen de raming gebleven. Inmiddels is gebleken dat de totale inzet op de DVO (dus tezamen met de inzet op de spoedlocaties) een lichte overschrijding heeft veroorzaakt die eerder in 2019 is gemeld. Voor 2020 kan de inzet voor de reguliere werkzaamheden (zoals benoemd in de DVO) gehandhaafd kan worden. Voor de spoedlocaties is een raming opgesteld. Verwacht wordt dat in 2020 en 2021 de inzet op spoedlocaties nog niet zal afnemen (dit is anders dan afgesproken in de DVO 2018-2021) en dat er nog 4.000 uur inzet in 2020 noodzakelijk zal zijn. Er zijn inderdaad diverse langlopende saneringen. Deze zullen doorlopen ook nadat het Bodemconvenant is afgelopen en de Omgevingswet in werking is getreden. Of ze zullen overgaan in een nazorgplan.
In 2020 wordt voor de projectbijdrage spoedlocaties de projectstructuur, zoals deze eerder is opgezet, gehandhaafd. In 2020 loopt het Bodemconvenant af. Daarna krijgt de provincie van het Rijk misschien geen bodemgelden meer. Ook voor reguliere taken wordt een grote verschuiving verwacht, waardoor minder uren nodig zijn (meer 'standaard' saneringen en minder 'complexe' saneringen). Met de komst van de Omgevingswet in 2021 zal wat betreft reguliere taken het bevoegd gezag voor een belangrijk deel verschuiven naar gemeenten. De provincie blijft voor zowel voor lopende saneringen, als voor de spoedlocaties die nog niet zijn afgerond, het bevoegde gezag.

Vergunningverlening specifiek: Posten als het aantal ingediende (BUS-)meldingen, de hieraan gekoppelde (BUS-) evaluaties en het aantal uren op het bodemloket, laten tot op heden elk jaar een stijging zien. Het aantal meldingsproducten loopt dan ook voor op schema. Circa 90% van de evaluaties is in 2019 tijdig afgehandeld.

Handhaving specifiek:
Er is in verband met de gemaakte afspraken bijgestuurd op de gebiedscontroles, er zijn er daardoor minder uitgevoerd dan aanvankelijk geraamd. Dit betreft een onderbesteding op een onderdeel maar zoals eerder aangegeven is op wetgevingsniveau een lichte overschrijding op de reguliere werkzaamheden. Voor een aantal bijzondere locaties zoals de Ossenwaard 2a in Cothen zijn er specifieke afspraken gemaakt. Deze afspraken worden in 2020 gecontinueerd en vallen derhalve onder "complexe locaties".
- Projectgebonden bijdrage DVO (spoedlocaties): In 2020 is er één projectgebonden bijdrage aan de DVO, namelijk het project spoedlocaties. Vóór 1 oktober 2019 moesten alle bevoegde gezagen Wet bodembescherming (Wbb) aan het Rijk gegevens aanleveren m.b.t. de voortgang van de aanpak van spoedlocaties in het kader van het Convenant Bodem en Ondergrond 2016 t/m 2020 (Convenant Bodem). De complexe langdurige saneringen resteren en er zijn enkele nieuwe spoedlocaties bijgekomen. Het aandeel spoedlocaties waar een sanering wordt uitgevoerd, is gestegen naar 90%. Er is op de resterende spoedlocaties geen sprake meer van risico's voor de mens (humane risico's). De provincie ligt op koers om de doelstellingen van het Convenant t.a.v. aanpakken van spoedlocaties eind 2020 te bereiken. Voor 2020 zullen de spoedlocaties weer projectmatig worden aangepakt. Er is 4.000 beschikbaar gesteld voor 2020. Hiervan is 400 uur beschikbaar voor projectleiding en 3600 uur voor uitvoering van het project.
- Aanvullende opdrachten: Er zijn twee aanvullende opdrachten, namelijk het project Bodeminformatie, waar-voor een plan van aanpak is opgesteld, en het project Nedereindse plas.
    - *Project 'warme overdracht' bodeminformatie: Het plan van aanpak t.b.v. de warme overdracht voorziet in het inventariseren, correct overdragen en tevens uniform ontsluiten en beheren (systeem, input en output) van de provinciale bodemdata, zodanig dat de 'kwaliteit' en de 'waarde' ervan niet ter discussie staan en dat gemeenten en andere belanghebbenden hiervan gebruik kunnen maken t.b.v. gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen, incl. (particuliere) initiatieven. In 2020 wordt een plan van aanpak opgesteld voor de Pijler bodeminformatie.*
    - *Nedereindse plas: Ook voor 2020 geldt e.e.a. opnieuw als aanvullende opdracht. Ingeschat is, dat voor 2020 150 uur nodig is.*
- Omgevingswet: Warme Overdracht: In verband met de verschuivingen van de taken en rollen, de overdracht van deze naar de gemeenten, is door de provincie een concept Programmaplan opgesteld om de overdracht in goede banen te leiden. De warme overdracht bestaat uit drie pijlers: Taken en Rollen, Beleid en Bodeminformatie. Voor de laatste pijler is in 2019 reeds een opdracht verleend en wordt voor 2020 een nieuw plan van opgesteld (zie eerder). Voor de overige pijlers wordt door de RUD begin 2020 een plan van aanpak opgesteld welke onder het programmaplan van de provincie valt.
- Transitie Omgevingswet cluster Bodem: Met de komst van de omgevingswet gaan er een verschuiving van bevoegd gezag en de daarbij horende taken en rollen plaatsvinden van de provincie naar de gemeenten. Begin 2020 wordt conform de afspraken met het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de RUD een plan van aanpak opgesteld met als doel het cluster Bodem voor te bereiden op de toekomstige taken, rollen en wijzigingen die dit tot gevolg heeft.

Beleidsondersteuning en advies (PFOA/PFAS/Tender): In 2018 is de problematiek m.b.t. Perfluoroctaanzuur (PFOA), als gevolg van Chemours in Dordrecht en de PerFluor-Alkyl Stoffen (PFAS) gaan spelen. Er spelen in 2020 meerdere aspecten:
- *PFOA problematiek: er heeft in 2019 overleg en afstemming plaatsgevonden met de provincie, de ODRU en de gemeente Utrecht. E.e.a. wordt verder opgepakt met de betrokken partijen;*
- *PFAS: er wordt een Bijzonder Inventariserend Onderzoek (BIO) opgestart door de provincie Utrecht en de gemeenten Utrecht en Amersfoort. Onderdeel hiervan is o.a. afstemming met de Veiligheidsregio Utrecht (i.v.m. inventarisatie van de verdachte locaties ,zoals brandblusplekken), inventarisatie van het Historisch Bodem Bestand (HBB) en andere archieven;*
- *Tender Uitvoeringsprogramma: De tender gaat over het opstellen van een algemeen beleidskader over hoe om te gaan met nieuwe bedreigingen (PFAS, medicijnen, antibiotica, hormonen, andere nieuwe stoffen, etc.). De provincie Utrecht haakt aan bij een consortium, waar de RUD een bijdrage aan gaat leveren. Hier wordt ook in 2020 vervolg aangegeven.*

12.3 Vergunningverlening – RUD Utrecht

Onder de taken van Vergunningverlening vallen onder andere het afhandelen van meldingen en vergunningen, het beoordelen van binnengekomen bodemonderzoeken, het beoordelen van ingediende monitorings- en evaluatieverslagen, het afhandelen van vragen binnengekomen op het bodemloket en het verwerken van de informatie in het Bodem informatiesysteem.

Noot: Deze taken omvatten niet werkzaamheden ten aanzien van het gebiedsgericht aanpakken van de grondwaterkwaliteit, noch het opleggen van onderzoeks-, sanerings- en gedoogbevelen.

Doelstelling: Procedures worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Termijn-gerelateerde procedures en spoedlocaties hebben prioriteit boven procedures zonder wettelijke termijnen. De provincie is verantwoordelijk voor het beperken en het zoveel mogelijk ongedaan laten maken van ernstige en nieuwe verontreinigingen in de bodem. Daarnaast is handhaving gericht op naleving van voorschriften, zoals opgenomen in beschikkingen en het tegengaan van mogelijke illegale handelingen. De Wet bodembescherming biedt het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om een onderzoek af te dwingen om te bepalen of er sprake is van een spoedlocatie.

12.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en gerealiseerde uren op basis van de resultaten per 31-12-2019. In 2020 ligt de prioriteit bij:

- afhandeling van meldingen, aanvragen om vergunningen inzake spoedlocaties binnen de termijnen;
- beoordelen van monitorings- en of nazorgrapportages van de spoedlocaties; afhandeling van aanvragen met fatale termijnen binnen de gestelde termijn;
- ondersteuning van beleid, zoals de aanpak op nieuwe bedreigende stoffen of de voorbereiding op de Omgevingswet (organiseren van een kennisbijeenkomst met de ODRU).

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. In 2019 is de DVO overall qua uren licht overschreden. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 is ook gelet op de realisatiegraad van afzonderlijke producten. Wanneer de realisatiegraad van producten over een langere periode fors achterblijft bij de ramingen (realisatie van 50% of minder – waar 100% de norm is), wordt in overleg indien nodig een urenreductie toegepast. De monitoringsresultaten over 2019 gaven geen aanleiding om uren en aantallen voor het nieuwe programmajaar 2020 te wijzigen. Daarom is de in 2019 gehanteerde ureninzet in 2020 gecontinueerd. Wel zijn meerdere kentallen per 1-1-2020 naar beneden bijgesteld, waardoor het aantal uren per saldo 148 uur lager uitvalt.

Vergunningverlening Wet bodembescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.AWB	Beleidsondersteuning en advisering Bodem		850
PRD.IBB	Beheer bodeminformatie		
PRD.IWB	Bodemloket		1.836
V01.WB	Vooroverleg bodembescherming		928
V02.WB2	Melding BUS regulier	61	854 = 732
V02.WB3	Melding BUS TUP	91	728
V02.WB4	Melding verplaatsing verontreiniging als gevolg van grondwateronttrekking		50
V02.WB5	Melding art. 41 Wbb opgave aan bevoegd gezag	31	651
V04.WB1	Beschikking ernst en spoedeisendheid en instemming (deel)saneringsplan	22	792
V04.WB2	Beschikking instemmen saneringsplan	13	468 = 442
V04.WB3	Beschikking ernst en spoedeisendheid	15	390
V04.WB5	Beschikking wijziging tenaamstelling (Wbb)	2	28
V04.WB6	Beschikking instemmen nazorgplan	3	78
V07.WB1	Beoordeling bodemonderzoek		713
TOTAAL *(aantal producten identiek / uren min 148 vanwege enkele andere kentallen per 1-1-2020)*		**238**	**8366 = 8218**

12.5 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Onder de taken van toezicht en handhaving vallen onder andere:

- Fysiek controleren van saneringslocaties;
- Beoordelen van ingediende onderzoeksrapporten (monitorings- en evaluatieverslagen);
- Afhandelen van meldingen ongewone voorvallen, wijzigingen van BUS en calamiteiten / gebiedscontroles;
- Ketentoezicht op illegale handelingen.

Doelstelling: Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 80% en een toezichtseffect van 80%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle calamiteiten en ongewone voorvallen worden gecontroleerd. Structureel worden gebiedscontroles uitgevoerd om illegale zaken op te sporen. Daarbij worden steeds vaker analyses via digitale systemen ingezet om e.e.a. zo gericht mogelijk uit te voeren.

12.6 In concreto

In 2020 wordt prioriteit gegeven aan:

- de gevallen waar een risico of vermoeden van een vorm van illegaal handelen aanwezig is. Vervolgens worden op basis van de risico-afweging nadere prioriteiten gesteld. Dit betekent dat niet alle reguliere saneringen of BUS-saneringen worden bezocht;
- Spoedlocaties en monitorings- en nazorgrapporten bewaken en waar nodig ingrijpen en voorkomen dat het uit de pas gaat lopen;
- Uitvoering van spoedlocaties. Hiervoor wordt in overleg met de provincie een projectplan opgesteld, waarin de inzet van de RUD wordt beschreven.
- Afspraken maken met partners om duidelijkheid te creëren wie wanneer bij een nieuwe verontreiniging (artikel 13) aan de lat staat;
- Meehelpen bij een warme overdracht i.v.m. de komende Omgevingswet;
- Ketentoezicht en informatie gestuurd handhaven om illegale (bodem-)handelingen aan te pakken en toekomstige te voorkomen. Dit gebeurt in samenwerking met RIVM, milieupolitie en het netwerk bodem- en grondstromen om vanuit de keten de illegale activiteiten te onderscheiden. En m.b.v. een bodem-app, die handhavers gebruiken om de niet-gemelde activiteiten eruit te halen.

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. In 2019 is de DVO over-all qua uren licht overschreden. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 is ook gelet op de realisatiegraad van afzonderlijke producten. Wanneer de realisatiegraad van producten over een langere periode fors achterblijft bij de ramingen (realisatie van 50% of minder – waar 100% de norm is), wordt in overleg indien nodig een urenreductie toegepast. De monitoringsresultaten over 2019 gaven geen aanleiding om uren en aantallen voor het nieuwe programmajaar 2020 te wijzigen. Daarom is de in 2019 gehanteerde ureninzet in 2020 gecontinueerd. Wel zijn meerdere kentallen per 1-1-2020 naar beneden bijgesteld, waardoor het aantal uren over 2020 per saldo 998 uur lager uitvalt.

Handhaving Wet bodembescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH01.WB1	Administratieve controle illegale saneringen Wbb	8	192 = 160
TH01.WB2	Administratieve controle BUS saneringen Wbb	30	180
TH01.WB3	Administratieve controle Saneringen met saneringsplan Wbb	70	840 = 770
TH01.WB4	Administratieve controle nieuw geval bodemverontreiniging Wbb	8	64
TH01.WB5	Administratieve controle calamiteiten art. 30 Wbb	6	48
TH01.WB6	Administratieve controle nazorglocatie Wbb		
TH01.WB9	Administratieve controle instemming wijziging BUS	5	20
TH01.WBa	Evaluatie Besluit uniforme saneringen	76	1976 = 1520
TH01.WBd	Beoordeling monitorings- of nazorgrapportage i.r.t. saneringsplan	30	780 = 690
TH01.WBc	Evaluatie uitgevoerde sanering (en nazorgplan)	27	702 = 648
TH01.WBb	Evaluatie van een uitgevoerde sanering onder een raamsaneringsplan		78

TH01.WBf	Beoordeling plan van aanpak / uitvoeringsplan en sanering bodemverontreiniging	6	48
TH01.WBg	Instemming tussentijdse evaluatie van uitgevoerde sanering	10	260
TH01.WBh	Instemming wijzigingen op beschikt saneringsplan	5	40
TH01.WBm	Evaluatie BUS TUP		408
TH01.WBv	Beoordeling plan van aanpak nieuw geval verontreiniging	2	16
TH01.WBt	Instemming tussentijdse evaluatie van uitgevoerde sanering art. 38	1	8
TH01.WBq	Beoordeling monitorings- of nazorgrapportage	3	24
TH01.WBy	Beoordeling evaluatieverslag nieuw geval verontreiniging	13	104
TH01.WBo	Evaluatie uitgevoerde sanering onder een raamsaneringsplan art. 38		40
TH02.WB1	Fysieke controle illegale sanering Wbb	16	480 = 384
TH02.WB2	Fysieke controle BUS sanering Wbb	115	1150
TH02.WB3	Fysieke controle sanering met saneringsplan Wbb	68	1088
TH02.WB4	Fysieke controle nieuw geval van bodemverontreiniging Wbb	8	96
TH02.WB5	Fysieke controle calamiteiten art. 30 Wbb	10	120
TH02.WB6	Fysieke controle nazorglocatie Wbb		
TH03.WB	Gebiedscontrole Bodembescherming		656 = 456
TH04.WB2	Bevel nader onderzoek of sanering Wbb		
TOTAAL *(aantal producten identiek / uren min 998 vanwege meerdere andere kentallen per 1-1-2020)*		**517**	**9418 = 8420**

Voor deze reguliere taken is 8.420 uur geraamd. Voor deelname aan Informatie Gestuurd Handhaven is 400 uur beschikbaar van Wet milieubeheer/Wabo. Daarnaast wordt voor uitvoering van deze taak deelgenomen aan werkgroepen. Van gebiedscontroles bodembescherming is 200 uur beschikbaar voor Ontgrondingenwet.

13. Ontgrondingenwet

13.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De uitvoering van de Ontgrondingenwet is gericht op het toetsen van alle belangen die voortvloeien uit een ontgronding/afgraving (voor zover niet primair binnen andere wetgeving geborgd). De Ontgrondingsverordening van de provincie Utrecht (2012) bevat nadere regels welke situaties/functies onder welke voorwaarden zijn vrijgesteld van de vergunningplicht.

13.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Vergunningverlening: Het aantal aangevraagde ontgrondingsvergunningen in 2019 daalde licht. Naar verwachting zullen er in 2020 geen grote veranderingen plaatsvinden. De impasse rond de PFAS problematiek kan een rol (blijven) spelen. Bij de Ontgrondingenwet lopen in de provincie Utrecht nu drie grote projecten: het project Natuurontwikkeling Lunenburgerwaard, zandwinning Bosscherwaarden en de kleiwinning Schalkwijker Buitenwaard. Alle drie de projecten worden gecoördineerd en overeenkomstig de Ontgrondingenwet voorbereid. Bij enkele andere projecten spelen beroepsprocedures. Die zijn tijdrovend. Zodra de drie genoemde projecten in 2020 daadwerkelijk starten, zal dat qua casemanagement resulteren in een piekbelasting.
Handhaving: In 2019 waren er 25 locaties waar ontgrondingswerkzaamheden werden uitgevoerd of zijn gestart. Het spontaan naleefgedrag bij de uitvoering van de werkzaamheden is goed (circa 90%). Maar het indienen van start- en eindmeldingen blijft een probleem (spontaan naleefgedrag op dit ene punt slechts circa 50%). Na het geven van een waarschuwing, wordt vrijwel altijd alsnog een start- of eindmelding ingediend (toezichtseffect = 95%). De productie wat betreft toezicht en handhaving is nagenoeg gerealiseerd.

13.3 Programma vergunningverlening ontgrondingen 2020

De RUD Utrecht verleent namens de provincie nieuwe vergunningen, wijzigingen van vergunningen, goedkeuringen van werkplannen en coördineert vergunningprocedures overeenkomstig de Ontgrondingwet. Er wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere aanvragen en grote projecten.

Doelstelling: Ontheffingen worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Met vooroverleggen wordt sturing gegeven aan het indienen van een aanvraag. Prioriteit wordt gegeven aan het tijdig afronden van procedures. Er wordt meegedacht met nieuwe initiatieven tijdens vooroverleggen. Indien dat leidt tot een aanvraag om een vergunning, dan volgt er een besluit m.e.r.-beoordeling (= extra administratieve last). Via casemanagement wordt de voorbereiding en besluitvorming van verschillende vergunningenprocedures en bevoegde gezagen gecoördineerd op basis van de Ontgrondingenwet.

13.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van 50% of minder (waar 100% de norm is), wordt in principe voor 2020 een urenreductie toegepast. Op het onderdeel Vooroverleg was t/m 31-12-2019 sprake van een onderbesteding van 50% tegen 100% als norm. De ureninzet in 2020 is daarom bij dit beleidsitem wat naar beneden bijgesteld. Daarnaast kregen V04.ON en V01.ON per 1-1-2020 een lager kental.

Vergunningverlening Ontgrondingenwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.AON	Beleidsondersteuning & advies Ontgrondingenwet		65
V01.ON	Vooroverleg Ontgrondingenwet		475 = 375
PRD.CAON	Casemanagement Ontgrondingenwet		150
V04.ON	Beschikking op aanvraag of wijziging Ontgrondingenwet	16	1040 = 928
TOTAAL *(aantal producten identiek / uren min 212, deels vanwege een ander kental)*		**16**	**1730 = 1518**

13.5 Programma toezicht en handhaving ontgrondingen 2020

De prioriteit ligt bij grote ontgrondingen (> 500.000 m^3) en complexe projecten. Daarnaast worden illegale ontgrondingen aangepakt. De meest geconstateerde overtredingen zijn administratieve overtredingen. De afgelopen jaren is extra inzet gepleegd op het doen van die meldingen door surveillance, preventie en voorlichting.

Doelstelling: Toegewerkt wordt naar continuering van het huidige spontane naleefgedrag en toezichtseffect (beide 95% in 2019). Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. De RUD Utrecht controleert álle lopende ontheffingen. Illegale ontgrondingen worden aangepakt. De prioriteit ligt bij gebiedscontroles om illegale situaties op te sporen. Met een fysieke controle wordt o.a. getoetst op naleving van de vergunningsvoorwaarden. Ook werkprotocollen, profielen van de ontgronding worden met een administratieve controle beoordeeld.

13.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. In 2019 is dit taakonderdeel grosso modo conform de planning uitgevoerd. Wijzingen in 2020 zijn daarom niet opportuun. Wel is er aanvullend (afkomstig van Wet bodembescherming) 200 uur beschikbaar gesteld voor Gebiedscontrole Bodembescherming Ontgrondingenwet.

Handhaving Ontgrondingenwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH01.ON	Administratieve controle Ontgrondingenwet	6	156 = 120
TH02.ON	Fysieke controle Ontgrondingenwet	51	1071 = 867
TH03.WB3	Gebiedscontrole Bodembescherming Ontgrondingenwet	0 = 25	0 = 200
TOTAAL (*(aantal producten plus 25 / uren min 40 vanwege naar beneden toe bijgestelde kentallen)*		**57 = 82**	**1227 = 1187**

14. Waterwet

14.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie geeft op basis van de Waterwet uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen voor open bodem-energiesystemen (WKO-systemen), drinkwatervoorzieningen en industriële doeleinden (onttrekkingen >150.000 m^3 per jaar). Vergunningverlening en toezicht en handhaving van WKO-systemen worden ingezet om kansen voor duurzame bodemenergie te maximaliseren, bodembelangen integraal af te wegen en te sturen op doelmatig gebruik en de efficiënte werking van WKO-systemen. Ook is de provincie verantwoordelijk voor het voorkomen en ongedaan maken van illegale onttrekkingen (en infiltraties). De jaarlijks onttrokken hoeveelheden en de verdeling over de provincie worden geregistreerd. Op basis van de onttrokken jaarhoeveelheden int de provincie grondwaterheffingen.

14.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Vergunningverlening: Doordat er steeds meer nadruk ligt op duurzaam bouwen is, net als in 2018, het aantal aanvragen voor WKO-systemen gestegen. Ook door het intrekken van vergunningen voor niet in gebruik genomen of niet meer in gebruik zijnde systemen, is het aantal behandelde beschikkingen gestegen. Er zijn ook vergunningen, vaak van oudere systemen, die veel ruimer blijken dan in de praktijk wordt benut. Voor deze circa 40 WKO-vergunninghouders van het eerste uur is het vaak een wat kostbare zaak om hun ongebruikte vergunningruimte terug te geven. Een nieuwe vergunning vergt een effectenstudie. Die kost de vergunningaanvrager enkele honderden euro's. Met een relatief klein extra budget (bijv. € 5.000,- tot € 10.000,- totaal) zouden velen over de streep getrokken kunnen worden om de ongebruikte vergunningruimte in te leveren, zodat de bijbehorende ondergrondse ruimte kan worden benut voor een andere initiatiefnemer. Tegenwoordig geldt bij het toedelen van vergunningruimte maatwerk als uitgangspunt (niet meer ruimte vergunnen dan noodzakelijk). De provincie Utrecht loopt met deze insteek om vergunningen in te trekken, dan wel in te perken landelijk voorop!

Handhaving: Alle geplande fysieke controles zijn uitgevoerd. Een aantal hercontroles volgt in 2020. Ook de realisering van overige producten liep goed op schema. Wanneer bij een controle blijkt dat een groot deel van de vergunningscapaciteit onbenut blijft, dan wordt in overleg daar waar mogelijk het resterende deel van de vergunde capaciteit ingetrokken, zodat andere partijen de ondergrond kunnen benutten. Bij de vergunninghouders van het eerste uur (zie hiervoor) ligt dat moeilijker. Het spontane naleefgedrag vertoont een opgaande lijn (opgave van meterstanden/het indienen van WKO-evaluatierapporten scoren nu 80% - dat scheelt veel werk (en dus uren)). Ook het toezichtseffect is goed (95%).
Ervaren probleem: IL&T heeft de afgelopen jaren geconstateerd dat bij de aanleg van gesloten bodemenergie-systemen veel misgaat. De gemeenten zijn bevoegd gezag voor het afhandelen van de melding voor een gesloten bodenemenergiesysteem. De RUD Utrecht voert voor een aantal gemeenten het toezicht uit, hetgeen alleen een administratieve rol is (wordt er gewerkt volgens de protocollen, zijn boorbedrijven gecertificeerd?). Voor het feitelijke boorwerk is IL&T primair het bevoegd gezag. Daarbij blijken veel boorbedrijven onzorgvuldig en in strijd met de voorgeschreven methoden te werken. Met als mogelijk gevolg o.a. risico's voor de grondwaterkwaliteit of kans op grondwateroverlast. Daarnaast constateert de RUD Utrecht dat enkele bodemenergiesystemen in strijd met de regels in de PMV zijn aangelegd in grondwaterbeschermingsgebieden of in boringsvrije zones ónder de toegestane dieptegrens. Dit is een risico voor de drinkwaterwinning en hier wordt handhaving op ingezet.

14.3 Programma vergunningverlening Waterwet 2020

Doelstelling: In 2020 blijft pro-actief meedenken en adviseren een belangrijke taak op het vlak van bodem-energie (interferentiegebieden, masterplannen en gebiedsgericht grondwaterbeheer). Deze taak vergt steeds meer uren. Ruimte in de bodem maken voor nieuwe WKO-initiatieven (door te hoge vergunde waterhoeveelheden van bestaande vergunningen bij te stellen), levert effect op. Meerdere systemen zijn daartoe al aangepast. De RUD Utrecht wil bijdragen aan de waarborging van de toekomstige drinkwatervoorziening. Terugdringing van het aantal vergunningen, dat uit de termijn loopt, tot minder dan 10%. De verwachting voor 2020 wat betreft het aantal

aanvragen voor WKO-systemen blijft nagenoeg gelijk. Het aantal uren voor vergunningverlening stijgt in 2020 in totaliteit licht.[9]

Met onderstaande activiteiten wordt in 2020 inhoud gegeven aan de volgende doelstellingen:

- pro-actief meedenken en adviseren bij initiatieven voor interferentiegebieden / masterplannen / GGB's (Gebiedsgericht Grondwater Beheer) met als doel de beschikbare ondergrondse ruimte voor bodemenergie zo goed als mogelijk te benutten;
- bijdrage leveren aan onderzoeksprojecten; de uren voor beleidsondersteuning worden mede daarom iets opgeschaald;
- meedenken bij de ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet;
- doorgaan met intrekken van vergunningen die in de afgelopen 3 jaar niet in gebruik genomen zijn;
- contact blijven opnemen met vergunninghouders van WKO-systemen die structureel minder dan 50% van de jaarlijks vergunde waterhoeveelheid verpompen om te kijken waar vergunningen verkleind kunnen worden om zo ook ondergronds ruimte vrij te maken voor nieuwe bodemenergie-initiatieven;
- deelname aan één of meerdere projecten uit de SOK met Vitens om de drinkwatervoorziening tot 2040 (en verder) te garanderen;[10]
- door meer de proceduretijd te bewaken, er voor zorgen dat meer vergunningen binnen de termijn worden beslist;
- veel tijd besteden aan beleidsondersteuning en advisering over het beleids- en uitvoeringsprogramma.

14.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. In 2020 wordt ingespeeld op de groeiende behoefte aan advieswerk. Bij behandelingen meldingen Waterwet was t/m 31-12-2019 sprake van een onderbesteding van meer dan 50% (terwijl 100% realisatie de norm is). Ook werden er veel minder beschikkingen grondwateronttrekking ingetrokken. Per saldo valt de ureninzet in 2020 lager uit, vanwege diverse gewijzigde (naar beneden toe bijgestelde) kentallen. Er kan desgevraagd in 2020 € 10.000,- extra beschikbaar worden gesteld om bij de WKO-eigenaren van het 1e uur de vergunningomvang te verkleinen, zodat ruimte vrijkomt voor andere initiatieven (mogelijk verspreid over enkele jaren).

Vergunningverlening Waterwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.AWW	Beleidsondersteuning & advies Waterwet		320 = 450
V01.WW	Vooroverleg Waterwet		445
V02.WW	Behandeling melding Waterwet	7 = 4	70 = 40
V04.WW	Beschikking grondwateronttrekking- en opslag Waterwet	14	600 = 420
V04.WW4	Beschikking wijziging tenaamstelling Waterwet	0 = 8	0 = 30
V04.WW1	Beschikking drinkwaterwinning/industriële winning	1	100
PRD.FHG	Facturatie heffingen grondwater		8
V04.WW2	Intrekken beschikking grondwateronttrekking- en opslag Waterwet	8 = 4	200 = 100
	Klein extra materieel budget voor WKO's van 1e uur[11]	€ 10.000,-	
TOTAAL *(aantal producten min 7 / uren min 150 i.v.m. ander kental)*		**31 = 30**	**1743 = 1593**

[9] Hiervoor is gekozen omdat:
a. door een wijziging in de milieuwetgeving het vanaf 16 juli 2017 voor alle aanvragen verplicht is een m.e.r.-beoordelings-procedure te doorlopen. Dit heeft een extra administratieve last tot gevolg;
b. het in grote stadscentra steeds drukker wordt in de ondergrond. De begeleiding van aanvragen voor WKO-systemen in deze gebieden wordt daardoor arbeidsintensiever;
c. actief ingezet gaat worden op het terugdringen van te grote vergunningen. Veel vergunninghouders (ca. 25 %) van WKO- systemen maken geen gebruik van hun maximaal vergunde waterhoeveelheid (m^3/jaar). Hierdoor kunnen nieuwe initiatief-nemers in hun mogelijkheden worden beperkt;
d. wordt geïnvesteerd in kennisontwikkeling en -deling door het begeleiden van studenten UU en TU Delft en door deelname aan onderzoeken van het Kennisplatform Bodemenergie.

[10] Samen met de provincie wordt gewerkt aan de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met Vitens. Ook wordt deelgenomen aan IPO overleg (vakberaad Bodemenergie) en wordt aandacht geschonken aan de samenwerking met de waterschappen.

[11] Wanneer het voor de doelstelling noodzakelijk is om over genoemd bedrag te beschikken, dan kan hiertoe een verzoek tot een aanvullende opdracht bij de provincie worden gedaan.

14.5 Programma toezicht en handhaving Waterwet 2020

De meeste controles worden uitgevoerd bij WKO-installaties. Ook het energetisch functioneren van de WKO-installaties wordt daarbij beoordeeld. Industriële- en drinkwateronttrekkingen (44 in totaal) worden iedere vijf jaar gecontroleerd en zijn in 2018 opgepakt. In 2020 wordt extra aandacht besteed aan meldingsplichtige WKO-systemen (<10m3). Zij dienen ook jaarlijks cijfers inzake de onttrokken hoeveelheden van het afgelopen jaar aan te bieden aan de provincie. Daar is in het verleden niet op gecontroleerd. Door deze controle ontstaat een beter beeld van deze systemen. Doordat het spontaan naleefgedrag bij reguliere systemen erg goed is, kunnen binnen de bestaande uren in 2020 daarnaast ook de nieuwe controles op meldingsplichtige systemen worden uitgevoerd.

Doelstelling: Toewerken naar spontaan naleefgedrag van 90% en continuering toezichtseffect van 95%. Systemen controleren op basis van beloningssystematiek 'voorloper-volger-nablijver'. Op die manier bij voorlopers zorgen voor minder toezichtslast. Daarmee tijd vrijmaken om minder goed lopende systemen te controleren en bij te sturen. In 2020 prioriteit geven aan controles op meldingsplichtige WKO-systemen en aanleg van nieuwe onttrekkingssystemen (achteraf herstellen is lastig). Het energetisch rendement van WKO-installaties en onttrekkingsgegevens toetsen via een administratieve controle jaaropgave Waterwet. Voor drinkwatervoorzieningen en voor industriële onttrekkingen van >150.000 m^3 p.j. jaarlijks belasting heffen via een grondwaterheffing en deze belasting vastleggen in een administratieve controle grondwaterheffing. Evaluatieverslagen toetsen met administratieve controles. Bij fysieke controles toetsen aan vergunningsvoorwaarden.

14.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Er was geen sprake van onderbestedingen van 50% of meer. In overleg is bij fysieke controle Waterwet de ureninzet iets naar beneden bijgesteld (in combinatie met een per 1-1-2020 gewijzigd kental).

Handhaving Waterwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH01.WW	Administratieve controle Waterwet	29	290
TH01.WW2	Administratieve controle grondwaterheffingen Waterwet		108
TH01.WW3	Administratieve controle jaaropgaven Waterwet		208
TH02.WW	Fysieke controle Waterwet	88 = 80	1672 = 1520
TOTAAL *(aantal producten min 8 / uren min 152 (ander kental)*		**117 = 109**	**2278 = 2126**

15. Provinciale milieuverordening, onderdeel grondwaterbeschermingsgebieden

15.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

In de Provinciale Milieuverordening (PMV) zijn beschermingszones (waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied en/of boringsvrije zone) vastgesteld rondom drinkwaterwinningen. Deze beschermingszones moeten de voorraad kwalitatief goed en zoet grondwater als grondstof voor drinkwater beschermen tegen nadelige invloeden van buitenaf. De PMV bevat verboden en vrijstellingen voor activiteiten op of in de bodem, die de grondwaterkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden. De activiteiten zijn onderverdeeld in activiteiten binnen inrichtingen (via het OLO binnenkomende adviesverzoeken, die onderdeel uitmaken van een omgevingsvergunning) en buiten inrichtingen (deze meldingen komen vaak binnen via telefoon/per e-mail). Daarnaast wordt ook informatie aan gemeenten, organisaties en particulieren verstrekt over verboden en/of vrijstellingen binnen beschermingsgebieden.

15.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Adviezen/meldingen: De adviestaak richting gemeenten, organisaties en particulieren rond activiteiten binnen inrichtingen maakt een steeds groter onderdeel uit van het takenpakket. Uit de grote adviesbehoefte kan worden afgeleid, dat gemeenten zich steeds meer bewust zijn van de aanwezigheid van een beschermingsgebied binnen hun gemeentegrenzen. Omdat niet altijd duidelijk is of op grond van de PMV een activiteit buiten een inrichting wel of niet mag, wordt door particulieren, boorbedrijven, enz. veel informatie bij de RUD Utrecht ingewonnen. Binnen de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden is tot 1 januari 2021 de PMV Zuid-Holland nog van kracht. Dat heeft geleid tot in verhouding heel veel adviesverzoeken (met als gevolg een flinke overschrijding van het voor 2019 ingeschatte aantal producten). Ook in 2020 is de PMV Zuid-Holland nog van toepassing in deze nieuwe Utrechtse gemeente. Verwacht wordt dat het aantal adviesverzoeken daarom ook in 2020 hoog zal uitvallen en opnieuw zal uitkomen op het niveau van 2019.

Handhaving: Net als in 2018, was er ook in 2019 sprake van een goed spontaan naleefgedrag en een goed toezichtseffect. Bij gebiedscontroles worden vrijwel geen overtredingen geconstateerd (maar in Leidsche Rijn en Tull en 't Waal nog wel drie illegale gesloten bodemenergiesystemen). Vanuit het in 2018 en eerder uitgevoerde project inzake parkeerplaatsen in beschermingsgebieden, zijn nieuwe inzichten ontstaan op het punt van risico's op grondwatervervuiling door geparkeerde auto's. De vraag blijft immers hoe groot de kans op vervuiling is en op welke wijze calamiteiten kunnen worden voorkomen?
Feit is, dat steeds meer gemeenten bij de vervanging van riolering overgaan op gescheiden rioolstelsels (waarbij het hemelwater dus wordt afgekoppeld). Verontreinigende stoffen (bijv. vanwege druppende oliecarters) kunnen daardoor in het oppervlaktewater terechtkomen. Het huidige beleid is hier nog niet op toegesneden. Gepland was, dat de RUD Utrecht en de provincie in 2019 samen zouden nagaan of aanpassing van de regelgeving wenselijk/noodzakelijk is. Daar is vanaf gezien omdat in Gelderland een identiek onderzoek blijkt te lopen. Besloten is om op die uitkomsten te wachten. In 2019 zijn op verzoek van de provincie geen gebiedsschouwen uitgevoerd. Voor 2020 is, op verzoek van de provincie, al wél een gebiedsschouw[12] in de gemeente Vijfheerenlanden gepland.

15.3 Programma advisering/meldingen grondwaterbescherming PMV 2020

De provincie is bevoegd gezag voor activiteiten buiten inrichtingen en geeft advies bij activiteiten binnen inrichtingen. Vergunningverlenende taken op dit terrein zijn veelomvattend.[13]
Doelstelling: Pro-actieve inzet om winningen zo goed als mogelijk te beschermen (met het oog op een duurzame toekomst). Daarnaast een heldere communicatie en informatieverstrekking richting adviesbureaus, burgers en bedrijven over de geldende verboden en regels binnen beschermingsgebieden. Maar ook richting gemeenten en waterschappen. Adviesverzoeken en meldingen binnen beschermingsgebieden worden binnen de gestelde termijn afgehandeld, zodat initiatiefnemers weten waar ze aan toe zijn. Tijd investeren in beleidsondersteuning en advisering, alsmede in het leveren van bijdragen aan gebiedsgesprekken en provinciale beleidsstukken. Heldere informatie verstrekken over de geldende verboden en vrijstellingen binnen beschermingsgebieden. Adviesverzoeken en meldingen binnen beschermingsgebieden binnen de gestelde termijnen afhandelen en deelnemen aan beleidstrajecten rondom bescherming van drinkwaterwinningen. In een deel van de gemeente

---

12 **Het verschil tussen een gebiedscontrole en een gebiedsschouw** zit hem in de intensiteit van de controle/schouw. Bij een gebiedscontrole wordt in een dagdeel een ronde gereden door het grondwaterbeschermingsgebied. Daarbij wordt voornamelijk gelet op kleinere zaken, zoals aanwezigheid van de bebording (om de grenzen van het gebied aan te geven), is het waterwingebied goed afgesloten (hekwerk intact?), zijn er parkeerplaatsen in het gebied gekomen en voldoen die aan de eisen. Bij een gebiedsschouw wordt het gehele grondwaterbeschermingsgebied onder de loep genomen. Dat betekent dat wordt gekeken naar de aanwezigheid van bedrijven en in welke categorie met daarbij de bijzonderheden van de controles van de afgelopen jaren. Eventuele controles bij bijzondere bedrijven worden dan integraal uitgevoerd. Daarnaast wordt gekeken naar de staat van de riolering in het gebied, evt. risico's en onderhoud van de riolering. Evt. gevonden knelpunten uit gebiedscontroles worden opgepakt, de aanwezige vergunningen worden doorgelicht, etc. Van deze bevindingen wordt een uitgebreid rapport opgesteld, inclusief conclusie en aanbevelingen. De aanbevelingen kunnen worden overgenomen in het gebiedsdossier.

13 Adviseren en beoordelen van meldingen grondwaterbeschermingsgebieden van gemeenten en initiatiefnemers. Het betreft veelal voorgenomen activiteiten in beschermingsgebieden. Te denken valt aan het ter plekke willen vestigen van een bedrijf met bepaalde milieurisico's. Of aan activiteiten op/in de bodem, zoals afkoppelen, boren of funderen, waardoor de beschermende werking van de bodem of de kwaliteit van het grondwater kan verslechteren. Maar ook advisering aan gemeenten en initiatiefnemers. Adviezen worden altijd kortgesloten met het betrokken drinkwaterbedrijf. De RUD Utrecht fungeert als vraagbaak voor bedrijven, agrariërs, belangenorganisaties en particulieren. Het aantal vragen van gemeenten (o.a. over het al dan niet benodigd zijn van een vergunning) neemt sterk toe. Indien nodig, levert de RUD Utrecht een bijdrage aan het opstellen van wijzigingen van de PMV of andere provinciale beleidsstukken. Ook wordt deelgenomen aan gebiedsgesprekken die de provincie organiseert met partners (zoals gemeente, waterschap, Rijkwaterstaat, drinkwaterleidingbedrijf, ODRU) om risico's in beeld te brengen.

Vijfheerenlanden is nog de PMV Zuid-Holland van kracht met afwijkende regelgeving t.o.v. de PMV Utrecht (zie onder 15.2). Dit betekent dat hier meer producten noodzakelijk zijn dan eerder gepland (eind 2018 waren er 5 gepland, maar in 2019 werden het er 42(!)).

15.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. In 2020 wordt ingespeeld op de groeiende behoefte aan advieswerk. Vooral in de gemeente Vijfheerenlanden wordt opnieuw, net als in 2019, veel extra werk verwacht (inschatting: 30 adviesproducten in plaats van 5). Reden om, tot nader order, hiervoor in 2020 extra uren in te plannen.

Meldingen en advisering PMV grondwaterbescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
A02.PV	Advisering PMV Grondwaterbeschermingsgebieden	5 = 30	50 = 300
V02.PV	Melding PMV Grondwaterbeschermingsgebieden	7	70
TOTAAL *(aantal producten plus 30 / uren plus 250)*		**7 = 37**	**120 = 370**

15.5 Programma toezicht en handhaving grondwaterbescherming PMV 2020

Op grond van de PMV worden meldingen van meldingsplichtige activiteiten nagetrokken en worden activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden, boringsvrije zones en waterwingebieden getoetst aan de voorwaarden, zoals opgenomen in de PMV. Om vast te stellen hoe waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones ervoor staan, worden vier instrumenten gebruikt: fysieke controles, surveillances, gebiedscontroles en gebiedsschouwen.

Doelstelling: Continuering spontaan naleefgedrag van 90% en toezichtseffect van 90%. Gebiedscontroles blijven belangrijk (maar moeten hun doel niet voorbijschieten – zie onder par. 15.6). Om illegale activiteiten op te sporen, wordt via gebiedscontroles met surveillances nagegaan welke verschillende activiteiten er zoal in het gebied plaatsvinden. Waar nodig wordt afstemming gezocht met het drinkwaterleidingbedrijf en eventuele andere handhavingspartners om knelpunten in het gebied bespreekbaar te maken en op te lossen. Illegale activiteiten zullen via fysieke controles worden aangepakt. In de gemeente Vijfheerenlanden moet een gebiedsschouw uitgevoerd worden.

15.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Bij de gebiedscontroles grondwaterbescherming zijn in 2019 vrijwel geen overtredingen geconstateerd en was ook het toezichtseffect goed. Nieuw in 2020 is een gebiedsschouw in de gemeente Vijfheerenlanden.

Handhaving PMV Grondwaterbescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH02.PV6	Fysieke controle PMV grondwaterbeschermingsgebied	5	70
TH03.PV5	Gebiedscontrole grondwaterbescherming	28	224
TH03.PV7	Gebiedsschouw in gemeente Vijfheerenlanden	0 = 1 (nieuw)	0 = 90
TOTAAL *(aantal producten plus 1 / uren plus 90)*		**33 = 34**	**294 = 384**

16. Provinciale milieuverordening – ontgassen van schepen

Begin 2017 trad een nieuw hoofdstuk van de Provinciale milieuverordening (PMV) in werking dat ontgassen van benzeen en benzeenhoudende stoffen door binnenschepen, varend op Utrechtse wateren, verbiedt. De provincie Utrecht wil met dit verbod op (al dan niet varend) ontgassen in de PMV bereiken, dat schippers hun tanks in een ander gebied (zonder verbod) ontgassen of (nog beter) laten ontgassen aan een ontgassingsinstallatie.

16.1 Aandachtspunten vanuit 2019

De provincie beschikt sinds begin 2019 over vijf zogeheten e-noses aan de Lek in de gemeente Vijfheerenlanden. Daarmee wordt emitterende scheepvaart in een zo vroeg mogelijk stadium gedetecteerd. Een vroegtijdige detectie is voor zowel de provincie Zuid-Holland als voor onze provincie van groot belang is. Meldingen lopen primair via de meldkamer van de DCMR. Zij zetten deze meldingen door naar Rijkswaterstaat en de Landelijke eenheid van de Politie. Bijkomend voordeel is, dat provincie en RUD Utrecht op deze manier in 2019 de gelegenheid hebben om samen met de DCMR hun kennis op te bouwen over het gebruik van e-noses als instrument voor het lokaliseren en volgen ('track & tracing') van mobiele emissiebronnen. De e-noses zijn in de eerste drie kwartalen van 2019 ruim 70 keer afgegaan. Na het uitlezen en analyseren van de signalen, heeft de DCMR 7 keer de landelijke eenheid van de politie en/of Rijkswaterstaat gevraagd om een nader onderzoek in te stellen. Ongewild kwam op deze manier in 2019 een essentieel probleem aan de oppervlakte: de haperende en/of geheel ontbrekende follow-up. Die follow-up blijkt trouwens niet alleen in onze provincie, maar ook landelijk een probleem te zijn. Daarom heeft de landelijke taskforce 'Varend ontgassen' een werkgroep ingesteld. In het najaar van 2019 is een thema-actie varend ontgassen georganiseerd, e.e.a. onder verantwoordelijkheid van ILT. Doel van de thema-actie was in eerste instantie om na te gaan of de per 1 juli 2019 ingegane wijziging van de ADN-regelgeving[14] met betrekking tot ontgassen onder bruggen, bij sluizen en in dichtbevolkte gebieden, ook inderdaad wordt nageleefd. Tegelijkertijd is de thema-actie ingezet als een 'generale repetitie' voor handhaving en toezicht, voorafgaand aan de implementatie van het Scheepsafvalstoffenbesluit medio 2020. Immers, wanneer onduidelijk is of er überhaupt iets met overtredings-meldingen wordt gedaan, dan maakt dat ieders handhavings-inspanningen niet echt zinvol.

16.2 Programma tegengaan varend ontgassen 2020

Voortzetting monitoring overtredingen door mobiele emissiebronnen (schepen) en gegevens hieromtrent laten uitlezen door de DCMR. Volgen van bevindingen / vervolginitiatieven door de landelijke taskforce 'Varend ontgassen' in haar pogingen om te komen tot een sluitende handhavingskringloop.
P.S.: De kosten van deze werkzaamheden worden niet vanuit het VTH-Jaarprogramma 2020 betaald.

17. Provinciale milieuverordening – stiltegebieden

17.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De Provinciale milieuverordening (PMV) omvat onder andere regelgeving voor gedragingen in stiltegebieden. Alle stiltegebieden zijn weergegeven in bijlagen 1 en 3 van de PMV. De regelgeving in de PMV is bedoeld om het stille karakter van die gebieden intact te houden. Ontheffingen voor gebiedsvreemde activiteiten zijn onder voorwaarden mogelijk. Te ontplooien activiteiten moeten altijd passen binnen het stille karakter van het gebied.

17.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Ontheffingverlening: Steeds blijkt preventieve communicatie met gemeenten die het aangaat essentieel te zijn om de regelgeving van de PMV te integreren in het gedachtengoed van gemeenten en (recreatieve en particuliere) organisaties. Daarin moet blijvend worden geïnvesteerd. Er was in 2019 geen sprake van bijzondere vergunningtrajecten. Er zijn meer vergunningen afgegeven dan voorzien (9 i.p.v. 6). Alle binnen de termijn. Op basis van de huidige praktijksituatie en werkwijze, zou de jaarlijkse werklast moeten worden bijgesteld van gemiddeld 6 naar gemiddeld 8 tot 10 vergunningen.[15] De RUD Utrecht zal e.e.a. in 2020 wat anders aanvliegen.

[14] De officiële naam voor het verdrag voor vervoer van gevaarlijke stoffen over binnenwateren is: Accord européen relatif au transport des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (ADN).

[15] De huidige 4 tot 5 terugkerende lokale evenementen (touwtrekfeest, andere landleven-evenementen, enz.) en 3 tot 4 incidentele evenementen resulteren jaarlijks in minimaal 7 tot 9 in behandeling te nemen vergunningaanvragen.

Vanwege het herhalingselement wordt er in 2020 tot nader order voor gekozen om bij reguliere evenementen meerjarige ontheffingen toe te passen. Dat spaart tijd en geld. De daarmee vrijkomende uren worden toegevoegd aan de in 2019 te krap gebleken tijd om gemeenten, organisaties en particulieren op een goede manier van advies te dienen (vraagbaakfunctie van de RUD Utrecht).
Handhaving: Het spontane naleefgedrag bij controles was in 2019 (overall bezien) ruim voldoende en het aantal meldingen van overlast minimaal. De uren waren toereikend. De provincie heeft de wens uitgesproken om in de 13 stiltegebieden periodiek opnieuw gebiedscontroles te houden. In 2019 is gestart om jaarlijks 5 gebiedscontroles uit te voeren, zodat stiltegebieden met een frequentie van gemiddeld 1 x per 3 jaar worden bezocht. De controles in 2019 hebben geen bijzonderheden (overtredingen) opgeleverd. Een melding voor een eventueel in Westbroek te plaatsen windturbine wordt nog onderzocht. Niet duidelijk is of e.e.a. wel legaal is.

17.3 Programma ontheffingverlening stiltegebieden 2020

Centraal staat het snel en adequaat kunnen beantwoorden van vragen van derden over wat er wel en niet mag in stiltegebieden, daaruit voortkomende advisering en het beoordelen van ontheffingaanvragen (incl. voorafgaand advieswerk). Bij ontheffingaanvragen kan het gaan om bijv. regionale jongerendagen, landleven-evenementen, etc. Verwacht wordt dat er in 2020 maximaal 8 tot 10 ontheffingaanvragen zijn te verwachten (50% t.b.v. reguliere, jaarlijks terugkerende manifestaties en 50% voor ad-hoc evenementen).
In 2020 wordt gestart met het zoveel als mogelijk standaardiseren van ontheffingen voor jaarlijks terugkerende gebeurtenissen. Daar waar mogelijk worden voor dergelijke evenementen voortaan meerjarige ontheffingen afgegeven. In 2020 wordt daarmee nog geen echte tijdsbesparing gerealiseerd. Maar wel in 2021 e.v. Om in 2020 toch voldoende tijd voor advieswerk te hebben, wordt aan dit beleidsonderdeel bijna 40% (= ruim 30 uur) meer uren toegekend. Bij beleidsondersteuning gaat het meestal om afstemming met de provincie, voorstellen doen voor het afhandelen van statenvragen, etc.
Doelstelling: Ontheffingen worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Nadrukkelijke inzet ook op preventieve communicatie. Prioriteit wordt gegeven aan het tijdig en op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier verlenen van ontheffingen.

17.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. In 2020 wordt ingespeeld op het toenemende aantal ontheffingaanvragen. Waar mogelijk wordt in 2020 toepassing gegeven aan meerjarige ontheffingen, mits dat zich verhoudt tot de komende Omgevingswet. Dat vergt tijdelijk (in 2020) meer inzet. Onder het voorbehoud van de impact van de komende Omgevingswet, 'betaalt e.e.a. zich in 2021 uit'.

Ontheffingverlening PMV stiltegebied DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
V04.PV	4 meerjarige ontheffing PMV stiltegebied en 4 ontheffingen t.b.v. ad-hoc evenementen	6 = 8	72 = 108
TOTAAL *(aantal producten plus 2 / uren plus 36)*		**6 = 8**	**72 = 108**

17.5 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Afgegeven ontheffingen worden fysiek gecontroleerd op naleving. Meldingen en klachten worden waar mogelijk per omgaande afgehandeld. In 5 stiltegebieden wordt in 2020 een gebiedscontrole uitgevoerd.
Doelstelling: Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen/klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle lopende ontheffingen worden gecontroleerd. Tijdens een fysieke controle worden activiteiten getoetst aan de afgegeven ontheffingsvoorwaarden. Tijdens een gebiedscontrole wordt met een surveillance getoetst of aangetroffen activiteiten passen binnen de voorwaarden van de PMV.

17.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Ervan uitgaande dat alle lopende ontheffingen worden gecontroleerd, is het aantal uit te voeren fysieke controles naar boven bijgesteld en met het aantal in 2020 verwachte ontheffingsaanvragen gelijk getrokken.

Handhaving PMV Stiltegebied DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH02.PV5	Fysieke controle 4 meerjaren-ontheffingen + 4 ad-hoc ontheffingen	5 = 8	72 = 108
TH03.PV6	Gebiedscontrole stiltegebied	5	56 = 40
TOTAAL *(aantal producten plus 3 / uren plus 32, o.a. door kental)*		**10 = 13**	**116 = 148**

18. Wet milieubeheer en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

18.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De Wabo heeft tot doel het beschermen van de fysieke leefomgeving. In de Wabo is de omgevingsvergunning geregeld. Dit is een geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte en milieu. De provincie is bevoegd gezag voor bedrijven die vallen onder de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-bedrijven). Het gaat hierbij veelal om grotere industriële en afvalverwerkende bedrijven (in totaal 60 stuks). Het toezicht vindt plaats op grond van verleende vergunningen, ontheffingen vanuit de Wabo, de Wet milieubeheer of het Activiteitenbesluit milieubeheer, en wordt uitgevoerd op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie.

18.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Vergunningverlening: Het jaar 2019 is de boeken ingegaan als 'het jaar van V.d. Groep'. Veel reguliere Wabo-werkzaamheden (zowel vergunningverlening als handhaving) hebben t.b.v. deze provinciale inrichting in 2019 op ad-hoc basis formatieve en financiële veren moeten laten omdat dergelijke overschrijdingen destijds bij het opstellen van VTH Jaarprogramma 2019 niet waren voorzien. Tot 1-10-2019 werden vergunningprocedures consequent binnen de 90% indicatortermijn afgewikkeld. Er werden in 2019, net als in 2018, opnieuw minder vergunningen aangevraagd dan geprognotiseerd (minus 25%). De lijn uit 2018 (en eerder) zet zich dus door. In tegenstelling tot hetgeen over 2019 als verwachting was uitgesproken, stijgt het aantal provinciale inrichtingen niet, maar blijft het aantal schommelen rond de 60 stuks.

Actualisatie van vergunningen: Voor dit doel was in 2019 ruim 1.050 uur beschikbaar. Echter, een deel van de uren is benut ten behoeve van complexe dossiers (o.a. V.d. Groep). Er zijn tot 1-10-2019 aan dit doel 245 uren besteed. Naast dit formatieve/organisatorische punt, doet zich bij dit taakonderdeel het probleem voor dat actualisatie niet zonder onderzoek gaat (denk aan geluidsvoorschriften). Ook energievoorschriften kunnen niet maar 'lukraak' worden voorgeschreven. Wanneer er een wettelijke reden is om tot een aanpassing van een vergunning te komen (denk bijvoorbeeld aan LAP3), dan zijn daarmee samenhangende kosten voor rekening van het aanvragende bedrijf. Wanneer aanpassingen voortvloeien uit bestuurlijke prioriteiten (zoals bijv. energievoorschriften), dan komen alle daarmee samenhangende (onderzoeks-)kosten voor rekening van de RUD utrecht. Het Jaarprogramma 2019 voorzag daar niet in. Hieronder (par. 18.4) is de impact ervan verwoord in combinatie met een aangepaste/nieuwe taakomschrijving voor 2020.

Handhaving: Het aantal provinciale inrichtingen is redelijk stabiel en schommelt rond de 60 stuks. De controlefrequentie (minimaal 1 controle per jaar = 100% toezichtsfrequentie) is gerealiseerd. Er is sprake van een goed (cijfermatig onderbouwd) spontaan naleefgedrag van ruim 90%. Geconstateerde gebreken worden vrijwel altijd (in 90% van de gevallen) per omgaande hersteld (= goed toezichtseffect). Behalve bij V.d Groep lopen er geen lasten onder dwangsom (LOD's) en slechts drie bestuurlijke waarschuwingen.

Milieuklachtentelefoon: Het aantal milieuklachten daalt. Voornaamste reden: bedrijven veranderen als gevolg van de handhavingsinzet hun bedrijfsprocessen of beëindigen (delen van) hun overlast gevende activiteiten.
Transportcontroles: 80% van de controles is uitgevoerd (= goed op schema). De samenwerking met de politie is beter dan in voorgaande jaren. Geen bijzonderheden geconstateerd.
Ketentoezicht: Het volgen van product- of afvalstromen resulteert met enige regelmaat in 'het vangen van vis'. Soms komt er naar aanleiding van zo'n constatering ook nog eens een veelheid van andere illegale feiten boven tafel. De aandacht mag dus niet verslappen.
Informatie gestuurd Handhaven (IGH): Is voor 400 uur ingezet op een bodemproject. Er is 50 uur benut voor het opstellen van een plan van aanpak. Daarnaast is in overleg met de provincie 250 uur herbestemd ter uitvoering van complexe dossiers (V.d. Groep).
Energiecontroles: Van 10 inrichtingen die al een EED (energy efficiency directive) hebben ingeleverd, is de naleving van energie gerelateerde vergunningvoorschriften gecontroleerd. P.S. Omgevingsdiensten beoordelen geen EED's meer. Vanaf 1-7-2019 heeft RvO (Rijksdienst voor ondernemend Nederland) die taak naar zich toegetrokken. De RUD Utrecht blijft wel de controles uitvoeren.
Complexe bedrijven: In 2019 veel meer dan de geplande uren aan besteed (1.828 uur in plaats van 750 uur). Reden: aandacht voor V.d Groep. De uren werden in 2019 'weggehaald' bij o.a. IGH en bij consignatie/milieuklachten.

18.3 Programma Vergunningverlening 2020

De RUD Utrecht geeft uitvoering aan taken op het gebied van vergunningverlening. Het gaat daarbij om het beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en meldingen van inrichtingen, afstemming tussen verschillende onderdelen van de omgevingsvergunning en behandeling van aanvragen bij inrichtingen en adviesverzoeken (front-office).
Doelstelling: Vergunningprocedures binnen wettelijke termijn afwikkelen (indicator 90%). Beleidsdoelstellingen voor energie worden pro-actief ondersteund via aanpassing vergunningvoorschriften (waar nodig).
In concreto: Voor 2020 wordt de keuze gemaakt om een inventarisatie op te stellen over het al dan niet noodzakelijk zijn van het actualiseren van álle dossiers van provinciale inrichtingen. Deze inventarisatie zal eind 2020 leiden tot een overzicht van vergunningen die noodzakelijkerwijs geactualiseerd moeten worden in 2021 (wettelijke verplichting), vergunningen waar actualisatie gewenst is maar welke actualisatie niet wettelijk verplicht is, en tenslotte dossiers waarbij de vergunning nog voldoende actueel lijkt op dit moment. In deze inventarisatie is er nadrukkelijk aandacht voor o.a. energie, aspecten rond Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en eisen vanuit het Schone Lucht Akkoord (SLA). Op basis van deze inventarisatie kan in 2021 een besluit over 'hoe verder?' worden genomen. Voor deze inventarisatie wordt 500 uur gereserveerd in 2020.
Complexe dossiers: Op inhoud en qua proces zal er sterker gestuurd en gecommuniceerd worden in complexe dossiers (o.a. V.d. Groep). Het opzetten van een heldere structuur met procesafspraken zal in eerste instantie wat extra inzet vergen. Uiteindelijke zal het resulteren in het behalen van afgesproken resultaten in combinatie met minder inzet. In 2020 wordt 900 uur gereserveerd voor complexe dossiers. Dit onderdeel wordt gesplitst in een apart budget voor het Dossier Zuidwenk/Van de Groep. Voor dit dossier zal een separaat plan worden uitgewerkt in het eerste kwartaal van 2020, waarin ook een eventuele inzet door de Omgevingsdienst Noordzeekanaal (OD NZKG) wordt verkend.
Vooroverleg Wet milieubeheer/WABO: Dankzij zorgvuldig vooroverleg verlopen processen rond het formele vergunningentraject beter dan voorheen. Daarnaast leidt vooroverleg tot goede afstemming met andere betrokken partijen. De uren blijven voor 2020 ongewijzigd.
Wijziging van voorschriften (ambtshalve) o.a. energie**:** Omdat voor 2020 wordt gekozen voor een inventarisatie van de stand van actualiteit van de vergunningen en niet voor een werkelijke actualisatieslag, zal het aantal ambtshalve wijzigingen minder zijn dan gepland.
Omgevingswet: Om in 2021 conform de uitgangspunten van de Omgevingswet met ketenpartners goed samen te werken, ligt er voor 2020 een grote opgave in de voorbereiding op de Omgevingswet. De provincie zal in 2020 de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening bestuurlijk vaststellen om zo in 2021 klaar te zijn voor de Omgevingswet. De RUD zal in 2020, als uitvoeringsorganisatie van de Provincie Utrecht, daarom een bijdrage moeten leveren in de uitvoering van de nieuwe omgevingsvisie en -verordening, alsook de inrichting van de werkprocessen. Om de RUD Utrecht in positie te brengen om goede ondersteuning te leveren op het gebied van de Omgevingswet aan de Provincie Utrecht gedurende dit transitie jaar, is het van belang dat er concreet uren worden gealloceerd i.r.t. de gevraagde ondersteuning. Om de juiste focus te behouden met betrekking tot de aansturen van de RUD Utrecht dient er onderscheid te worden gemaakt tussen de ondersteuning op werkproces niveau (operationeel) en advisering op beleidsniveau (strategisch).

- *Strategische ondersteuning*:
  De Provincie Utrecht wil op 1 januari 2021, een met gemeenten afgestemd, nieuw VTH-beleid hebben vastgesteld en dit hebben vertaald in een nieuwe DVO met de RUD. Beide zijn voor de RUD leidend en vragen een grote inbreng van de RUD.
  De RUD zal de Provincie Utrecht moeten ondersteunen met technisch advies ten behoeve van het opstellen van adequate én uitvoerbare beleidsstukken en visies. Om deze cruciale technische advisering te waarborgen ramen we per taakveld een fors aantal adviesuren in die hierop ingezet dienen te worden.
  Daarnaast vraagt de Omgevingswet veel van de digitale verwerking van aanvragen en meldingen (via DSO, zaaksysteem, toepasbare regels etc.) en van de informatievoorziening. De RUD participeert daarvoor in de provinciale werkgroep DSO-VTH. De uitwerking van de actiepunten uit die werkgroep geeft richting aan de inzet van de RUD op dit gebied.
  Vanuit de sturingsfilosofie en de omgevingsvisie van de provincie wordt in de toekomst naar verwachting veel meer gewekt met gebieds- of themaprogramma's in samenwerking met gemeenten en andere partners. Deze manier van werken zal voor veel partners nieuw zijn. De RUD denkt in 2020 mee met de ontwikkeling van deze manier van werken. We maken hierbij zoveel mogelijk gebruik van regionale werkgroepen waar alle partijen in vertegenwoordigd zijn en streven naar een zoveel mogelijk uniforme aanpak op manier van werken in de regio.
  De RUD stelt begin 2020 een uitgewerkt plan van aanpak op waarin de stappen ter voorbereiding op de Omgevingswet zijn opgenomen. Dit moet leiden tot zowel de ontwikkeling van de organisatie zelf als diverse producten en diensten voor de opdrachtgevers. Omdat dit plan van aanpak nog niet gereed is, zal nader afgestemd worden of het JUP 2020 op dit onderdeel nader aangescherpt of uitgebreid moet worden.
  De provincie zet vooruitlopend op het plan van aanpak Omgevingswet van de RUD een deel van de gereserveerde capaciteit voor beleidsondersteuning & advies gericht in op deze voorbereiding. Om dit te bewaken en te kunnen sturen worden de uren in een apart project benoemd.
- *Operationele ondersteuning:*
  De Omgevingswet vraagt c.q. dwingt overheden om werkprocessen anders en efficiënter in te richten. Per 1-1-2021 moet zowel de Provincie Utrecht als de RUD Utrecht instaat zijn om producten en diensten te leveren conform de Omgevingswet. Hiervoor is het van belang om beide organisaties in gezamenlijkheid laten werken aan de werkprocessen voor optimale integratie. Tevens zal er een ICT opgave zijn om deze processen digitaal werkbaar te maken en te harmoniseren voor beide organisaties. Ook in deze doelstelling wordt zoveel mogelijk gebruik van regionale werkgroepen waar alle partijen in vertegenwoordigd zijn en streven naar een zoveel mogelijk uniforme aanpak op manier van werken in de regio. Per taakveld zal er gekeken moeten worden welke processen er dienen te veranderen. Elk proces dat hiervoor in aanmerking komt moet in gezamenlijkheid worden uitgewerkt en vastgesteld. Er moet ook al enigszins ervaring opgedaan met de nieuwe werkprocessen voor de waarborging van een soepele overgang van de uitvoering onder de omgevingswet. Dit wordt verder uitgewerkt in het plan van aanpak welke de RUD Utrecht zal opleveren het eerste kwartaal.

18.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van 50% of minder (waar 100% de norm is), wordt in overleg in principe voor 2020 een urenreductie toegepast. In overleg is besloten om in 2020 te komen tot een urenreductie van in totaal (8.859 minus 6.252=) 2.607 uur. Een deel van deze uren (1490 uur en eventueel maximaal 1.905 uur = zie tweede cijferkolom op volgende pagina) wordt in 2020 ingezet in het kader van noodzakelijk voorbereidend extra werk t.b.v. de komende Omgevingswet.

Vergunningverlening Wet milieubeheer/Wabo DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.AWM	Beleidsadvisering Wet milieubeheer (Omgevingswet)		1490 [16]
V01.WA	Vooroverleg Wet milieubeheer/Wabo		715 = 715
A01.WM1	Advisering milieu-aspecten Ruimtelijke ordening		55 = 30
A01.WM4	Advisering milieudeel veranderingsvergunning cat. 1-4		
V02.WM1	Melding Besluit mobiel breken	1 = 1	16 = 14

[16] Het betreft hier de ± 1500 uur die alleen in 2020 wordt ingezet voor noodzakelijk extra werk i.v.m. de komende Omgevingswet. Zie ook nootje nr. 17 onderaan de volgende pagina.

V02.WM22	Melding Activiteitenbesluit cat. 3-4	0 = 1	0 = 13
V02.Wm23	Melding Activiteitenbesluit cat. 5-6, IPPC	5 =5	95 = 95
V03.WM1	Maatwerkvoorschriften	2 = 1	50 = 22
V03.WA1	Oprichtings- of revisievergunning cat. 3		
V03.WA2	Oprichtings- of revisievergunning cat. 4		
V03.WA3	Oprichtings- of revisievergunning cat. 5-6, IPPC industrie	5=3	885 =531
V03.WA5	Milieuneutrale veranderingsvergunning (industrie)	7= 5	343 = 245
V03.WA4	Veranderingsvergunning cat. 1-4		
V03.WA8	Wijziging van voorschriften (ambtshalve) o.a. energie	25 = 13	1525 = 793
	Noot: van de 25 zijn 3 regulier en 22 zijn nieuw		
V03.WA7	Wijziging van voorschriften (op verzoek)	2 = 1	86 = 43
V03.WA9	Intrekkingsbesluit (op verzoek)	2 = 2	80 = 80
V03.WA11	Onderzoek actualiteit vergunning *(o.a. energie)*		1057 = 500
V03.WA17	Vergunning overige Wabo-aspecten		418 = 200
V03.WA18	Beoordeling (vormvrije) m.e.r.		600/343 = 343
V03.WA41	Veranderingsvergunning cat. 5-6, IPPC	12=12	1200 = 1440
V04.WA2	Ontheffing stortverbod (Wm, o.a. slootdemping)	1=1	32 = 32
V04.WA3	Ontheffing Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen	19=32	152 = 256
CPX.WMV	Complexe dossiers vergunningverlening milieu		650 = 900
.....	o.a. dossier V.d. Groep (uren nog nader te bepalen)	.....	.....
TOTAAL *(aantal producten min 7 / uren min 2607, mede vanwege enkele andere kentallen, maar excl. extra 1490 uur t.b.v. Omgevingswet)*		**84 = 77**	**8859 = 6252 = 7742**

Omgevingswet	**Uren**	**Te leveren diensten/producten**
Bodem	300 uur	processen en advies
Wabo	500 uur	Ingericht werkproces vergunningverlening, werkproces toezicht, werkproces integrale handhaving en IGH projectvoorstel anticiperen op OW
Algemeen	800 uur	- Idem. - Inclusief advisering Beleidsplan VTH waarin wordt voorgesorteerd op OW - Bijdragen aan bijeenkomsten over visie, verordening en programma's (100u advies per taakveld wabo, bodem, vnl) - Participeren in pilots PRIP / Omgevingstafel - Uitwerken actiepunten DSO_VTH - onvoorzien
Wet natuurbescherming	80 uur	Beschrijven van werkprocessen en helderheid over positie RUD in werkproces Wnb en VNL.
Ontgrondingenwet	25 uur	Werkproces, advisering, visie en verordening
Waterwet	100 uur	Advisering OW (verordening, visie en programma's)
Luchtvaart, vuurwerk, WHVBZ	100 uur	Advisering OW (verordening, visie, en evt programma's)
TOTAAL	1.905 uur [17]	

18.5 Programma Toezicht en handhaving 2020

De uitvoering van taken op het gebied van toezicht en handhaving zijn:

- Toezicht op inrichtingen die vallen onder de Wabo (het gaat hierbij veelal om grotere industriële en afvalverwerkende bedrijven die minimaal 1 maal per jaar worden gecontroleerd);
- Transportcontroles;
- Consignatie en klachtenafhandeling en milieuklachtentelefoon;

[17] Zoals ook al is aangegeven in de samenvatting van dit VTH-programma 2020, is de beoogde extra VNL-inzet van ruim 4.000 uur naar verwachting pas medio april/juni 2020 concreet inzetbaar. In 2020 zullen de voor de VNL bedoelde extra 4.000 uur slechts voor ruim 50% tot 60% kunnen worden ingezet (= 2.500 uur). Alléén in 2020 zal daarom bijna 1.500 uur worden gebruikt voor extra inzet met het oog op noodzakelijk voorbereidend extra werk in relatie tot de komende Omgevingswet (vergunningen Wm/Wabo). Zie ook hoofdstuk 10, slot par. 10.5. Die 1.500 uur is begrepen onder de hier genoemde 1.905 uur. Mocht in de loop van 2020 blijken, dat méér dan 1.500 nodig is, dan kan op verzoek voor 405 uur een aanvullende opdracht bij de provincie worden aangevraagd.

- Administratief toezicht en Systeemgericht toezicht;
- Ketentoezicht en Informatie Gestuurde Handhaving (IGH);
- Toezicht op energiebesparing en inventarisatie kansen voor energie-opwekking.

Doelstelling: Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle bedrijven worden minimaal jaarlijks gecontroleerd. Om informatie gestuurde handhaving (IGH) vorm te geven, worden ketentoezicht, administratieve controles en transportcontroles uitgevoerd.

In concreto: In 2020 ligt de prioriteit bij het jaarlijks controleren van alle bedrijven, het afhandelen van klachten en meldingen, het uitvoeren van ketentoezicht en transportcontroles. Met ketentoezicht worden productstromen of afvalstromen gevolgd van producent naar tussenhandelaar en eindverwerker. De circulaire Economie vraagt hier extra aandacht voor. In het eerste kwartaal van 2020 wordt een voorstel opgesteld hoe de IGH-uren precies ingevuld gaan worden. Wanneer geen overeenstemming wordt bereikt, bepalen provincie en RUD Utrecht in samenspraak een andere ureninvulling, bij voorkeur op een beleidsterrein met nog een (te) laag naleefgedrag, danwel een beleidsterrein dat bij meer uren gebaat is.

18.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. De handhavingsresultaten uit 2019 stonden vooral in het teken van het complexe dossier 'V.d. Groep'. Vanwege die onvoorziene extra kosten konden enkele reguliere onderdelen (onder ander IGH) in 2019 niet worden uitgevoerd. Ook voor 2020 zijn extra middelen vrijgemaakt voor genoemde dossiers. IGH is een aanvulling bij de uitvoering van handhavingstaken, waarmee andere overheden veel ervaring opdoen. DE RUD wil op dit punt de aansluiting niet missen. I.t.t. in 2019 zijn er voor 2020 ook uren opgenomen voor het afhandelen van voorvalmeldingen door bedrijven inzake, brand, calamiteiten, onderhoud etc. Op diverse andere onderdelen leerde de 31 december 2019 rapportage dat enkele onderdelen met minder uren toe konden (o.a. consignatie milieuklachten en fysieke controle milieu-inrichtingen). Overall gezien vergt dit beleidsonderdeel in 2020 circa 980 uur minder dan in 2019 (mede i.v.m. naar beneden bijgestelde kentallen). De uren voor informatie gestuurde handhaving (700 uur IGH) zijn verplaatst naar Hoofdstuk 24 vergunningverlening en handhaving algemeen.

Voor het onderwerp energie wordt een Plan van Aanpak ontwikkeld waarin een uitwerking plaatsvindt van het toezicht op de door bedrijven te nemen maatregelen op het gebied van energiebesparing. Voor bedrijven met een energieverbruik van 25.000 m^3 gas of 50.000 kWh elektriciteit geldt een informatieplicht energiebesparing. Maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder dienen verplicht te worden uitgevoerd. In 2020 worden 10 energiecontroles uitgevoerd. Streven is om in 2021 een meerjarenplan voor duurzame energie en bedrijven te ontwikkelen. Voor zover nu kan worden overzien zal in het Plan van Aanpak ook de financiering van intensivering worden uitgewerkt. Hierbij vindt voor de intensivering financiering vanuit het Programma Energietransitie plaats.

Handhaving Wet milieubeheer/Wabo DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.IGH	Informatie Gestuurd Handhaven (IGH) 700 uur	verplaatst	naar hfdst. 24
C02.WA + PRD.MCO	Behandeling / consignatie milieuklachten		1450 = 1250
TH01.WM	Administratieve controle milieu-inrichting overig	10 (nieuw)	80
TH01.WM1	Administratieve controle PRTR beoordeling	40 = 30	360
TH01.EN4	Administratieve controle energie		100
TH02.EN	Fysieke controle energiebesparing en -opwekking	10 (nieuw)	140 = 200
TH02.WM9	Fysieke controle milieu-inrichting cat. 5-6, IPPC	64	2432
TH03.WM2	Gebiedscontrole transport	5	60
CPX.WMH	Complexe dossier handhaving milieu		1056
TOTAAL *(aantal producten plus 20 / uren min 980)*		**99 = 119**	**6518 = 5538**

19. Wet milieubeheer – Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)

19.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Het BRZO vindt zijn oorsprong in drie verschillende wetten: de Wabo, de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet op de Veiligheidsregio's. Het BRZO is een voorbeeld van coördinatiewetgeving. In Nederland vallen ruim 400 bedrijven onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 2015). Het BRZO 2015 implementeert de Europese Seveso III-richtlijn in Nederland en integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, omge-vingsveiligheid en rampbestrijding in een juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen, waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het BRZO 2015 stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland en regelt de wijze waarop de overheid daarop moet toezien. BRZO-bedrijven worden gecontroleerd door interdisciplinaire teams van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Veilig-heidsregio's. De coördinatie daarvan ligt bij gespecialiseerde omgevingsdiensten, de zogeheten BRZO-RUD's. Nederland kent er zes. Voor de provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland is dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) in Zaandam. Sinds 1 januari 2016 zijn alleen nog de provincies het bevoegd gezag voor BRZO-bedrijven en bedrijven die vallen onder categorie 4 van de RIE (Richtlijn industriële emissies). Alle majeure risico-inrichtingen vallen nu onder provinciaal bevoegd gezag. In de provincie Utrecht gaat het, sinds de overkomst van gemeente Vijfherenlanden, om 15 bedrijven. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied staat voor de bewaking en bevordering van veiligheid en kwaliteit van de fysieke leefomgeving in haar werkgebied. De OD NZKG voert voor onze provincie wettelijke taken uit op het gebied van BRZO en bouw en vervult op deze thema's ook een adviesrol. De werkzaamheden werkt de OD NZKG, conform het Besluit omgevingsrecht, elk jaar uit in een uitvoeringsprogramma (UVO).

De UVO van de OD NZKG komt jaarlijks in 5 stappen tot stand:

Het programma voor Utrecht maakt onderdeel uit van de jaarlijkse uitvoeringsovereenkomst (UVO) van de OD NZKG. Het op de provincie Utrecht betrekking hebbende deel is in dit hoofdstuk 19 samengevat weergegeven.

19.2 Aandachtspunten vanuit 2019

In 2019 zijn er 2 nieuwe bedrijven toegevoegd aan het takenpakket van de OD NZKG (glasfabriek in Leerdam en Kanola vetveredeling), e.e.a. vanwege de overkomst van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden naar de provincie Utrecht. De OD NZKG liep in 2019 met haar vergunningprocedures en actualisaties goed op schema. Bij de BRZO-inspecties was het spontaan naleefgedrag 70%. Idem bij de Wabo-controles. Bij de controles bij RIE4-bedrijven was het spontaan naleefgedrag ruim 80%. Het toezichtseffect bij hercontroles was ruim 90%. In totaal is er tot 1-10-2019 maar één LOD en één last onder bestuursdwang opgelegd. Er werden 28 controles uitgevoerd op brandveilig gebruik (veel meer dan gepland – inhaaltraject vanwege verzuim in voorgaande jaren – daardoor in 2019 op dit punt ook een overschrijding van het budget). Er behoefden geen waarschuwingsbrieven te worden verzonden (= goed spontaan naleefgedrag). Wel is er zogeheten intensieve handhaving ingezet bij twee bedrijven

(Ecolab in Nieuwegein en Van Appeldoorn in Woudenberg). Ecolab is daarnaast ook nog eens onder verscherpt toezicht gesteld. Met goed resultaat. Beide bedrijven lopen stukje bij beetje weer beter en soepeler in de groef. Provinciebreed zijn er tot nu toe in 2019 drie klachten en 28 ongewone voorvallen (alles conform de reguliere procedure) afgehandeld. De doelstelling voor 2019 (spontaan naleefgedrag van 60% en een toezichtseffect van 80%) is tot nu toe méér dan ruimschoots gerealiseerd.

Financiële aandachtspunten: Vanwege de toevoeging van één bedrijf uit Vijfheerenlanden, is de reguliere provinciale jaarbijdrage over 2019 evenredig gestegen. In combinatie met extra inzet van 300 uur voor intensieve handhaving bij zowel Ecolab als bij Van Appeldoorn, beliepen de niet voorziene meerkosten in 2019 een bedrag van € 77.254,-. Ook bleek in de loop van 2019, dat in voorgaande jaren bij het voormalige RIVM terrein in gemeente De Bilt (met op dat terrein meerdere gebruikers en daarom met elk een zogeheten 'eigen melding brandveilig gebruik') geen, dan wel onvoldoende toezicht op brandveilig gebruik heeft plaatsgevonden. Met (als inhaalslag) 28 aanvullende controles in 2019 was een extra bedrag van € 80.000,- gemoeid.
Ondanks alle in 2019 geleverde extra inzet (met een totaal kostenplaatje van € 907.162,-) heeft de OD NZKG ten opzichte van de oorspronkelijke begroting voor 2019 (€ 917.400,-) over 2019 toch minder kosten gemaakt. Dat laat zien dat de OD NZKG, overall bezien, haar werkzaamheden in 2019 efficiënter uitvoerde. Omdat de OD NZKG in 2019 ook inhoudelijk 'in control' was, en er sprake was van ruim voldoende (spontaan) naleefgedrag, was e.e.a. geen reden om de bedrijfsinsteek voor 2020 aan te passen. Verbeterpunt is wel het belang van tijdige communicatie / voorafgaand overleg wanneer zich onverhoopt opnieuw een niet-reguliere budgetoverschrijding dreigt voor te doen.

19.3 Takenpakket 2020 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Ook in 2020 worden alle BRZO-inrichtingen minimaal éénmaal bezocht voor een Wabo-controle. Daarnaast vindt er bij alle bedrijven één aangekondigde BRZO-inspectie plaats. Sommige bedrijven krijgen daarnaast nog een tweede ónaangekondigde BRZO-inspectie. Het gaat hier om een normale (dus geen zware) inzet. De hoeveelheid Wabo-controles volgt uit de 'methode Basisbeeld', die rekening houdt met het soort bedrijf, het naleefgedrag en diverse andere parameters. Het complete BRZO-takenpakket is hieronder partsgewijs opgesomd. De uitvoeringsovereenkomst (UVO) kent 3 kernpakketten:

Par. 19.3a Milieu/BRZO;
Par. 19.3b Bouw;
Par. 19.3c Randvoorwaardelijk.

19.3a Kernpakket Milieu/BRZO

Type bedrijven

In het Programma BRZO/Milieu is er sprake van drie typen bedrijven:

- 'provinciaal BRZO' zijn BRZO-bedrijven die vóór 1-1-2016 reeds onder bevoegd gezag van Provincies vielen;
- 'gemeentelijk BRZO' zijn BRZO-bedrijven die op 1 januari 2016 van gemeentelijk bevoegd gezag naar provinciaal bevoegd gezag zijn overgegaan;
- 'RIE-4' zijn chemische bedrijven waarin een installatie staat als bedoeld in bijlage I, categorie 4 (chemische industrie), van de Richtlijn industriële emissies (RIE).
-

BRZO – bedrijven				
Activiteit	**Categorie bedrijven**	**Begroot aantal**	**Begroot (uren)**	**Bedrag (€)**
Regulering & Toezicht	Prov. Utrecht	12	-	-
Regulering & Toezicht	Gem en Rie 4	3	-	-
Totaal Brzo regie		**15**	**6.000**	**596.760**

Volume-effect

Het verschil met de UVO 2019 is de toename van in totaal twee bedrijven (vanwege de overkomst van gemeente Vijfheerenlanden naar de provincie Utrecht).

Milieu en BRZO - regie			
Activiteit	**Categorie bedrijven**	**Begroot uren**	**Bedrag (€)**
Milieu Advies	Milieuadvisering	70	6.962
BRZO Regieproduct	Intensieve Handhaving	400	39.784
	Uitvoeringskaders BRZO	60	5.968
	Landelijke BRZO + & Samenwerking in de regio	80	7.957
	Regulering & Toezicht op landelijke thema's	300	29.838
	Risico analyse voor toezicht (basisbeeld)	48	4.774
	Kennis en Expertise	90	8.951
VTH provincie Utrecht		6.000	596.760
Totaal Milieu en BRZO regie		**7.048**	**700.994**

Vergunningverlening	Aantal gepland
Enkelvoudige en meervoudige omgevingsvergunning	15
Maatwerk	0
Actualisatietoetsen	1
Actualisaties (totaal)	1
m.e.r. beoordelingsbesluit	6
Beoordeling m.e.r.	0
Plan of rapportage beoordelen	5

Prioritering
Behandeling van de autonome vergunningaanvraag heeft vanwege de proceduretermijnen voorrang op het geplande werk, met als uitzondering actualisatie van vergunningen om acute fysieke risico's te vermijden of ongedaan te kunnen maken. Binnen de autonome vraag hebben procedures met wettelijke termijnen voorrang op procedures met servicetermijnen.

Speerpunten 2020
In het kader van het primaire proces zijn de volgende speerpunten vastgesteld:

1. **Zeer Zorgwekkende Stoffen:** uitvoeren van het ZZS-project conform het Plan van Aanpak in samenwerking met de Provincie Utrecht en de twee overige provincies in het werkgebied. Dit project resulteert in 2020 onder andere in een overzicht van de vergunningen die met betrekking tot ZZS gewijzigd dienen te worden. Hiervoor zijn in 2019 de betreffende inrichtingen gevraagd om informatie te leveren. De beoordeling van deze informatie vindt met ondersteuning door een extern adviesbureau voor het merendeel plaats in 2020. Afronden implementatie BRZO 2015: afronden beoordeling veiligheidsrapporten.
2. **De inzet voor het af afronden implementatieplan BRZO 2015:** vindt plaats binnen de reguliere inzet van de inspanningen binnen het VTH-pakket.
3. **Implementatie PGS29:** beoordelen implementatieplannen 'plasbranden in tankputten'. De beoordeling van de implementatieplannen voor tankputplasbranden loopt in 2020 door. Na beoordeling van de rapporten zal in de meeste gevallen de vergunning aangepast (geactualiseerd) moeten worden. De vergunningen waar dit voor geldt, worden opgenomen in het actualisatieprogramma.
4. **AADV (Altijd Actuele Digitale vergunning):** De Provincie Zuid-Holland is in samenwerking met de DCMR het project 'Altijd Actuele Digitale Vergunning' gestart. De wens bestaat om in dit project samen te werken. In het najaar van 2019 heeft overleg plaatsgevonden tussen een afvaardiging van het programmateam van PZH/DCMR en OD NZKG om te bepalen in hoeverre er overlap is tussen de verschillende projecten, waar we elkaar kunnen versterken of waar samenwerking niet mogelijk is (bijvoorbeeld door eerder gemaakte keuzes over systemen). Na dit overleg zal in overleg met de Provincie Noord-Holland nadere invulling worden gegeven aan de samenwerking in het project van de 'Altijd Actuele Digitale Vergunning'.
5. **Energiebesparing bij bedrijven:** In 2020 is de volgende aanpak voorzien:
   - Registratie: om de realisatie meetbaar te maken, worden de energiekenmerken van alle bezochte bedrijven in het zaaksysteem ingevoerd;
   - Vergunningverlening: er wordt een scan gemaakt van grootgebruikers en middelgrote gebruikers van energie, waarbij wordt onderzocht of voor de betrokken inrichting mogelijk voorwaarden over energiebesparing in de vergunning moeten worden opgenomen. Resultaten uit de EED of MJA worden meegenomen als onderdeel van de aanvraag;

- Toezicht en handhaving: energiebesparing kan op verschillende manieren worden meegenomen.
  - Bij een Plan van Aanpak Wm naar aanleiding van een goedgekeurde EED audit.
  - Bij beoordeling van Energie-Efficiëntie Plannen (EEP) in het kader van MJA's;
  - Bij integrale controles milieu wordt toezicht gehouden op de treffen maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Zo nodig wordt naleving van deze norm gehandhaafd.
  - Inventarisatie van de mogelijkheden van energie-opwekking, gebruik restwarmte en duurzame mobiliteit.

Beoogd resultaat 2020: In 2020 wordt gerapporteerd op de volgende punten:
- De stand van zaken, conform bovenstaande tabel, met toelichting over de haalbaarheid. Eind 2020 is er een completer over- en inzicht van de stand van zaken;
- Vergunningverlening: resultaten scan op vergunningplichtige gebruikers; aantal gerealiseerde vergunningen met aangepaste energieparagraaf.
- Resultaten van het toezicht op het aspect energiebesparing en inventarisatie van de mogelijkheden voor energie-opwekking, gebruik restwarmte en duurzame mobiliteit.

19.3b Kernpakket Bouw

In het programma Bouw zitten alle VTH-taken, zoals het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase. De bouwtaken worden uitgevoerd conform het vastgestelde uitvoeringsniveau en de bijbehorende kengetallen. Het voorgestelde uniforme uitvoeringsniveau heeft ten doel onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te vangen. De bouwactiviteiten zijn onderverdeeld in categorieën conform de BOM-systematiek. Het toetsingsniveau van een bouwactiviteit kent een oplopende intensiteit per categorie.
Volume-effect: Op basis van de eindejaarverwachting 2019 is de volgende begroting voor 2020 tot stand gekomen.

Bouw Regie- en outputproducten	Begroot (uren)	Bedrag (€)
Regie: Regulering & Toezicht bouw provincies	500	49.730
Output: melding sloop	38	3.740
Output: Regulering & Toezicht reclame, inrit, RO en kap	81	8.056
Output: Toezicht brandveilig gebruik	143	14.203
Totaal	**762**	**75.729**

19.3c Kernpakket Randvoorwaardelijk / programma-overstijgend

In het randvoorwaardelijke pakket gaat het om werkzaamheden die voor de opdrachtnemer noodzakelijk zijn om de taken op een kwalitatief goed niveau uit te voeren, maar niet direct gekoppeld kunnen worden aan de individuele producten voor de opdrachtgever. Uitgangspunt hierbij is dat deze randvoorwaardelijke taken bijdragen aan de kwaliteit van de uitvoering voor alle opdrachtgevers. Daarom dragen alle opdrachtgevers naar rato bij. Deze taken zijn samen te vatten als:
- Bestuurs- en beleidsondersteuning, accountmanagement,
- Administratie en procesondersteuning,
- Risico en informatie gestuurd werken, consignatiedienst, WOB.

Randvoorwaardelijk			
Activiteiten	**Aandeel**	**Begroot (uren)**	**Bedrag (€)**
Account	1,9%	183	18.196
Risicobeheersing (analyses, consignatiedienst)	1,9%	111	11.088
Proces ondersteuning	2,1%	608	60.455
Nieuwe wet- en regelgeving	1,9%	127	12.603
Totaal Randvoorwaardelijk kern		**1.029**	**102.342**

Inzet uren en middelen Programma-overstijgend:

Programma overstijgend		
Activiteiten	**Begroot (uren)**	**Bedrag (€)**
Bezwaar en beroep	242	24.069
Additionele accountondersteuning	84	8.355
Omgevingswet	50	4.973
Totaal programma overstijgend	**376**	**37.397**

Totaaloverzicht 2020 ***(met cursief de cijfers van 2019)***	***Uren 2019***	***Begroot bedrag 2019***	**Inzet 2020 (uren)**	**Bedrag [18] 2020 (€)**
Bouw output			261	25.999
Bouw regie			500	49.730
Bouw totaal	*1.285*	*€ 119.750*	**761**	**75.729**
Milieu / Brzo regie			7.048	700.994
Milieu / Brzo totaal	*7.206*	*€ 709.071*	**7.048**	**700.994**
Randvoorwaardelijk Kern			1.029	102.342
Randvoorwaardelijk programma overstijgend			376	37.397
Randvoorwaardelijk totaal	*976*	*€ 88.579*	**1.405**	**139.739**
Totaal	***9.467***	***€ 917.400***	**9.214**	**916.462**

20. Wet milieubeheer – Vuurwerkbesluit

20.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Het Vuurwerkbesluit stelt eisen en regels aan een verantwoorde omgang met en opslag van vuurwerk. Er is onderscheid tussen consumenten- en professioneel vuurwerk. Vergunningverlening voor opslag van vuurwerk valt onder de reguliere taak in het kader van de Wet milieubeheer. Het Vuurwerkbesluit stelt specifieke eisen aan de vergunning voor de inrichting. Ook stelt het Vuurwerkbesluit strenge veiligheidseisen aan het afsteken van professioneel vuurwerk. De taak wordt ingevuld via het verstrekken van vergunningen, het beoordelen van meldingen en toezicht en handhaving op ontbranden. Er wordt interprovinciaal goed samengewerkt. Er wordt gebruik gemaakt van een landelijke Handreiking Vuurwerk en Natuur. Deze wordt gebruikt bij het beoordelen van aanvragen en meldingen van vuurwerkevenementen. Wanneer duidelijk is dat er vanwege het aangevraagde vuurwerk een zodanige verstoring optreedt dat het voortbestaan van vogelsoorten in gevaar kan zijn (= ook een overtreding o.g.v. de Wet Natuurbescherming), dan vindt er overleg met de aanvrager plaats. Ook kan er aanvullend een bezoek aan de locatie worden gebracht. De handreiking heeft een nadrukkelijke signaalfunctie richting aanvragers.
Interprovinciaal wordt er ook gewerkt aan criteria hoe om te gaan met vuurwerkaanvragen in periodes van grote droogte en wordt er gezocht naar een effectievere manier van afvoer van in beslag genomen illegaal vuurwerk.

20.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Specifieke punten vergunningverlening

- Illegaal vuurwerk

[18] De inhoudelijke insteek is voor 2020 dezelfde gebleven. Ermee rekening houdend dat van dit totaalbedrag circa € 10.000,- gemoeid is met onvermijdbare landelijke autonome ontwikkelingen (o.a. CAO-afspraken) én de in dit bedrag nu wel verdisconteerde kosten voor handhaving, betekent dit dat de OD NZKG in 2020 ten opzichte van 2019 efficiënter werkt en méér doet voor minder geld.

Al een aantal jaren is er een probleem bij de inbeslagname en de afvoer van illegaal vuurwerk door de politie. De tijd tussen inbeslagname en afvoer duurde vaak zo lang, dat vuurwerk regelmatig werd meegenomen en op het politiebureau in kasten van kantoorruimtes óf in kofferbakken van politieauto's werd opgeslagen. In 2019 is gewerkt aan een oplossing. In plaats van één bedrijf dat landelijk opereert, worden er nu verschillende particuliere bedrijven ingeschakeld voor het transport van illegaal vuurwerk. Het illegale vuurwerk wordt binnen één uur afgevoerd. Daarnaast zijn op vijf locaties in Nederland opslagvoorzieningen voor illegaal vuurwerk geplaatst, waarvan 2 in de provincie Utrecht (in Soest), e.e.a. op basis van een vergunning van de RUD Utrecht.

- Conjunctuur en vuurwerk

De trend van een afnemend aantal (dure) grotere vuurwerkshows en een toename van kleinschaliger consumentenvuurwerk heeft zich in 2019 niet voortgezet. Er zijn in 2019 t.o.v. 2018 juist méér ontbrandingstoestemmingen aangevraagd en verleend. Er is sprake van marktherstel. Dat blijkt ook uit het toegenomen aantal meldingen.

- Praktische aspecten

T/m het derde kwartaal overtrof het aantal ontbrandingstoestemmingen de verwachtingen met ruim 20%. In 90 tot 95% van de gevallen vond afhandeling plaats binnen de wettelijke termijnen.

Specifieke punten handhaving

- Het aantal fysieke controles bleef 25% achter bij de prognoses. Oorzaak: een 11-tal vuurwerkshows ging (met name in de gemeente Utrecht) niet door vanwege o.a. budgettaire redenen bij opdrachtgevers, extreme droogte en toestemmingen van gemeenten. Daarnaast werden shows vaker afgezegd vanwege verwachte klachten uit de omgeving;
- Voor zover (fysiek) mogelijk, zijn alle vuurwerkevenementen gecontroleerd. Het toezichtseffect is goed (in 90% van de gevallen zijn geconstateerde overtredingen onmiddellijk opgelost). Het spontane naleefgedrag bleef met 50% (te) laag. Reden: vuurwerkbezigers blijven de grenzen opzoeken (bijv. wat betreft aan te houden afstanden, valsheid in geschrifte, toepassing verkeerd vuurwerk, enz.). De huidige handhavingsinspanningen wierpen wat betreft het spontane naleefgedrag nog onvoldoende vruchten af. In theorie had ook de strafrech-telijke weg bewandeld kunnen worden. Echter, dat kost 25/100 uur extra per zaak, en is bij vuurwerkkwesties praktisch gezien niet echt goed uitvoerbaar.
- Invulling toezichtsrol door ILT: ILT (b)lijkt niets te doen met door onze provincie doorgezonden negatieve bevindingen en gedane aanbevelingen. Zouden dergelijke bevindingen er niet toe moeten leiden dat ILT zulke bezigers de 'pin op de neus' zet door (te dreigen) hun toepassingsvergunning in te trekken?

20.3 Programma vergunningverlening vuurwerk 2020

Samen met de andere provincies vindt afstemming plaats over de uitvoering van deze taak. Deelname aan IPO-werkgroepen is er een onderdeel van.

Doelstelling: Alle meldingen en toestemmingen binnen de wettelijke termijn verlenen (indicator 100%). Daar waar noodzakelijk e.e.a. afstemmen met belangen rond de Wet natuurbescherming. In 2020 blijft de prioriteit liggen bij het tijdig afhandelen van procedures. Er is tijd beschikbaar voor deelname aan werkgroepen.

20.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van minder dan 50% (waar 100% de norm is), wordt in overleg in principe voor 2020 een urenreductie toegepast. De realisatiegraad van de Vuurwerktaken was echter ruim voldoende. Mede in het licht van het gesignaleerde marktherstel is voor 2020 een ongewijzigd takenpakket aangehouden.

Vergunningverlening Vuurwerkbesluit DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
V02.VW1	Melding vuurwerk ontbranding	47	752
V04.VW	Ontbrandingstoestemming vuurwerk	26	1144
PRD.AVW	Beleidsondersteuning & advies vuurwerk		
TOTAAL		**73**	**1896**

20.5 Programma toezicht en handhaving vuurwerk 2020

Overall-streven is om in principe altijd alle vuurwerkevenementen te controleren. Herhalende evenementen worden in principe één keer gecontroleerd. E.e.a. is sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van toezichthouders omdat toezicht op feestdagen (bijv. Koningsdag, met meestal meerdere evenementen tegelijk) veelal in de weekenden en/of 's avonds moet plaatsvinden. Ervaring wijst uit dat het controleren van evenementen nodig blijft omdat het spontaan naleefgedrag nog steeds beter kan. Als gevolg van de huidige intensieve controlepraktijk werden regels in 2019 wél opgevolgd en behoefden evenementen zelden stilgelegd te worden. Eén provinciaal milieubedrijf beschikt over een opslag van vuurwerk. Jaarlijks wordt dit bedrijf gecontroleerd.

Doelstelling: Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Er wordt in 2020 in elk geval prioriteit gegeven aan fysieke controles van vuurwerkopslagen en fysieke controles bij vuurwerkevenementen, zeker dáár waar de ervaring leert dat het spontane naleefgedrag laag is. Met ILT is overleg noodzakelijk over de wijze waarop er door ILT in dit werkveld invulling aan de toezichtsrol wordt gegeven. Er wordt bestuurlijk overleg gearrangeerd.

20.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van minder dan 50% (waar 100% de norm is), wordt in overleg in principe voor 2020 een urenreductie toegepast. De realisatiegraad van Vuurwerktaken was echter ruim voldoende. Oudjaarsdag blijft één van de piekmomenten in de werkzaamheden. Mede ook in het licht van het gesignaleerde marktherstel is voor 2020 een vrijwel ongewijzigd takenpakket aangehouden. De urenstijging houdt verband met een wijziging van de kentallen vanaf begin 2020.

Handhaving Vuurwerkbesluit DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH02.VW	Fysieke controle vuurwerkevenement	86	1032 = 1204
TH02.VW2	Fysieke controle vuurwerkopslag en verkoop	1	18 = 15
TOTAAL *(aantal producten identiek / uren plus 169)*		**87**	**1050 = 1219**

21. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

21.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Het doel van de Whvbz is om de gezondheid en veiligheid van zwemmers en baders te beschermen. De provincie Utrecht heeft als wettelijke taak ervoor te zorgen dat bezoekers van badinrichtingen en zwemlocaties in oppervlaktewater op haar grondgebied aangenaam en veilig kunnen zwemmen. Voor de uitvoering van de Whvbz wordt gebruik gemaakt van de instrumenten bestuurlijke waarschuwing, last onder dwangsom, of een last tot sluiting/zwemverbod. Ook publieksinformatie is een belangrijk instrument. De ambitie is om de kwaliteit van de Utrechtse zwembaden en zwemlocaties te verbeteren op zwemwaterkwaliteit, toezicht veiligheid zwemmers en op legionellapreventie zwembaden. Bij de uitvoering van de Whvbz-taken door de RUD Utrecht is er alleen sprake van toezichts- en handhavingswerkzaamheden (Whvbz kent geen onderdeel 'Vergunningen').

21.2 Specifieke punten handhaving 2019

Alle 27 zwemlocaties (buiten) en 131 zwembaden (binnen) zijn conform de planning 1x bezocht. Het spontaan naleefgedrag vertoonde een licht stijgende lijn. Het bereiken van een spontaan naleefgedrag van 40% in 2019 (was

30% in 2018) is gelukt. Dit nog steeds te lage percentage is geen reden tot zorg. Het ging ook in 2019 nooit om serieuze gezondheidsaspecten over waterkwaliteit, maar vrijwel altijd om 'bedrijfsblindheden' (te scherpe tegeltjes, lokale roestvorming, loslatend voegwerk, slordigheden rond het invullen van logboeken en ander 'klein grut'). De kwaliteit van het zwemwater in de zwembaden was over het algemeen goed. In 2019 werden alle 27 zwemlocaties in oppervlaktewater voor zwemmers veilig bevonden en was de kwaliteit van het water in de zwem-locaties in oppervlaktewater overal 'Aanvaardbaar' of beter (behalve dan voor de locaties Voorveldse Polder en 't Kleine Zeetje). In verband met de slechte classificatie ter plaatse worden in overleg met de locatiebeheerders en de waterkwaliteitsbeheerders voor het zwemseizoen 2020 aldaar verbetermaatregelen voorgesteld en uitgevoerd.

Bij 79 van de 131 gecontroleerde badinrichtingen volgde een bestuurlijke waarschuwing. Bij 14 van deze inrichtingen volgde een last onder dwangsom en was een tweede hercontrole noodzakelijk (toezichtseffect = circa 80%). Het betrof geen directe gezondheids- of waterkwaliteitsaspecten, maar telkens klein onderhoud. Daarmee scoorde het toezichtseffect in 2019 iets lager dan vorig jaar (in 2018 werden overtredingen nog in 90% van de gevallen tijdig ongedaan gemaakt). Blijvende aandacht is noodzakelijk.

De resultaten van de reguliere legionella- en waterkwaliteitsanalyses zitten in de lift: voldeden in 2017/2018 op jaarbasis 12 bassins (delen van zwembaden) niet aan de norm, in 2019 gold dat nog maar voor 5 bassins. Dat is een duidelijke verbetering. De in 2018 aangekondigde verbeteringen in de wijze van toezicht houden zijn in 2019 voor de helft gerealiseerd. Werden bij zwemplassen (buitenlocaties) veel veiligheidsaspecten (zoals hellingpercentages van oevers en oneffenheden op de bodem) voorheen handmatig beoordeeld, nu zette de RUD Utrecht een sonarboot in. Die meet driedimensionaal en is 100% nauwkeurig. Dat is een serieuze kwaliteitsverbetering. De in 2018 genoemde geautomatiseerde verwerking van analyseresultaten (zowel wat betreft het inlezen als het toetsen) van de kwaliteit van zwemwater in zwembaden gaat niet in 2019, maar pas in 2020 van start. De voorbereidingen richting de Omgevingswet vorderen gestaag.

21.3 Programma toezicht en handhaving 2020

Op basis van de resultaten in 2019 wordt in 2020 de bestaande insteek gecontinueerd.
Werkzaamheden voor toezicht en handhaving badinrichtingen en zwemlocaties in oppervlaktewater in 2020 zijn:

- Fysieke controle van openbare en niet-openbare zwembaden (hotels, campings, etc.) en zwemlocaties in oppervlaktewater met extra aandacht voor legionellapreventie en de veiligheid van zwemmers;
- Deskcontrole met beoordeling laboratoriumuitslagen van periodiek onderzoek kwaliteit zwemwater. Bij normoverschrijding direct handhavend reageren naar exploitant;
- Beoordelen meldingen nieuwbouw en renovaties van badinrichtingen. Eindbeoordeling altijd schriftelijk meedelen aan exploitant/houder;
- In IPO-verband bijdrage leveren aan actuele zaken en implementatie nieuwe zwemwaterregelgeving in komende Omgevingswet; Daarnaast is de zwemwatertelefoon opgenomen als provinciale taak en zijn er materiële middelen beschikbaar gesteld voor de zwemwaterborden;
- In 2020 continuering inzet t.b.v. meerjarenplan gemeente Utrecht voor peuterbaden in speeltuinen, etc;
- In 2020 zal aanvullend worden ingezet op het ontwikkelen van een geautomatiseerde manier van verwerken van analyseresultaten.

Doelstelling: Toewerken naar een spontaan naleefgedrag van 50% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten tot tevredenheid van alle betrokkenen afhandelen. Alle zwembaden en zwemlocaties ten minste één keer per jaar controleren. De prioriteit ligt bij naleving van veiligheidsvoorschriften bij alle zwemlocaties en zwembaden. Toetsing waterkwaliteit gebeurt via administratieve controles op de analyseresultaten.

21.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van 50% of minder (waar 100% de norm is), wordt in overleg in principe voor 2020 een urenreductie toegepast. De realisatiegraad van de Whvbz-taken was (zoals tot op heden elk jaar) echter ruim voldoende. Daarom is het takenpakket voor 2020 vrijwel identiek aan dat van 2019. Wanneer de huidige relatief hoge realisatiegraad zich ook in 2020 voortzet, is in 2021 een verhoging van de ureninzet gewenst.

Handhaving Whvbz DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020** [19]
PRD.AZW	Beleidsondersteuning & advies WHVBZ		222
PRD.IZW	Publieksinformatie waterkwaliteit, veiligheid & consignatie		280
TH01.ZW1	Administratieve controle waterkwaliteit badinrichtingen (A+B)		376
TH01.ZW2	Administratieve controle waterkwaliteit zwemlocaties (C+D) en oppervlaktewater		81
TH02.ZW1	Fysieke controle badinrichtingen (A+B)	131	1572
TH02.ZW2	Fysieke controle zwemlocaties (C+D) en oppervlaktewater	54	918 = 702
TH02.ZW4	Fysieke controle nieuwbouw, renovatieplannen en ontheffing zwembaden (A+B)	6	102
TOTAAL *(aantal producten identiek / uren min 216 vanwege een ander kental)*		**191**	**3551 = 3335**

22. Wet luchtvaart

22.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie is bevoegd tot het vaststellen van Luchthavenbesluiten (LHB) en Luchthavenregelingen (LHR). Daarnaast kan de provincie voor **t**ijdelijk en **u**itzonderlijk **g**ebruik (TUG) van een terrein, dat geen luchthaven is, een ontheffing verlenen. Hiervoor zijn TUG-beleidsregels opgesteld. De provincie houdt zich alleen bezig met opstijg- en landingslocaties en met opstijg- en landingsbewegingen. Gebruik van het luchtruim en regels over (het op een) veilig(e hoogte) vliegen, zijn aspecten waarop de provincie geen invloed heeft en/of kan uitoefenen. Daarover gaat ILT (de landelijke Inspectie Leefomgeving en Transport). ILT is op die beide punten het toezichts- en handhavingsbevoegde gezag. Bij het afhandelen van aanvragen voor opstijg- en landingsbewegingen houdt de RUD Utrecht standaard rekening met regelgeving en/of belangen rond stiltegebieden en uit de Wet natuurbescherming voortvloeiende belangen. In 2019 zijn er geen Luchthavenregelingen of Luchthavenbesluiten vastgesteld.

22.2 Aandachtspunten vanuit 2019

In 2019 was er sprake van een verder krimpend aantal activiteiten op basis van de Wet luchtvaart. Al eerder hoefde voor het maken van vluchten met luchtballonnen op basis van landelijke wetgeving geen TUG-ontheffing meer te worden aangevraagd. Ook de nieuwe (en wat 'strengere') provinciale TUG-beleidsregels resulteren in minder mogelijkheden om te kunnen vliegen. Daarom kwamen er in 2019 minder aanvragen binnen.
Ook was het in 2019 zo, dat aanvragen in toenemende mate tussentijds door de aanvrager werden ingetrokken. Vaak vanwege nadrukkelijke 'communicatie richting aanvrager' vanuit direct betrokken gemeenten. Een groeiend aantal gemeenten is namelijk steeds minder enthousiast over dit soort recreatievormen. Op ingetrokken ontheffingen hoefde vervolgens in 2019 geen toezicht meer te worden gehouden. Qua urenbesteding was er in 2019 opnieuw sprake van onderbesteding bij vergunning- en ontheffingverlening. Ook het aantal ontheffingen was opnieuw minder dan gedacht (in 2019 bijna 50% minder). Daarom zijn de voor 2020 geprognotiseerde uren + het verwachte aantal te realiseren producten wat naar beneden bijgesteld.

Ook de impact van de Wet natuurbescherming trok in 2019 de aandacht. De relatie tussen de Wet luchtvaart en de Wet natuurbescherming luistert nauw. Er wordt uitgekeken naar de definitieve landelijke handreiking (eenzelfde als die inzake het Vuurwerkbesluit) op grond waarvan vóóraf kan worden vastgesteld of instemming met een aangevraagde ontheffing mogelijk zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Dat aspect vereist steeds meer aandacht. De ervaringen met de reeds beschikbare concept-versie van de IPO-handreiking zijn goed. Bij rechtszaken moet kunnen worden beschikt over een officiële versie. De tijd dringt. Ook moet de provincie haar Luchtvaartnota nog actualiseren.

[19] Het voor 2019 ingeschatte benodigde aantal uren en het daarmee te realiseren aantal producten is realitisch gebleken, zij het dat 100 uur extra in 2020 goed verdedigbaar zou zijn. Nu er in 2020 geen sprake zal zijn van wezenlijk andere omstandigheden dan in 2019, zijn voor 2020 voorshands nog éénmaal de uren en aantallen van 2019 aangehouden. Voor 2021 wordt de situatie opnieuw bezien.

Specifieke aandachtspunten ontheffingverlening 2019

Alle ontheffingen zijn binnen de termijn verleend (100% score). Ook in 2019 is er actief bijgedragen aan het landelijke toetsingskader Wet luchtvaart / Wet natuurbescherming. Het aantal ontheffingsaanvragen daalt nog steeds. Relevante factoren zijn:

a) Het wat 'strengere' provinciale beleid resulteert in minder locaties om te kunnen opstijgen en landen. Daarnaast is het aantal vliegbewegingen per dag en het aantal vliegdagen per jaar per locatie fors ingeperkt. Bedrijven geven aan uit te wijken naar gebieden/provincies met minder strenge regelgeving. Echter, ook andere provincies zijn bezig met het opstellen van strengere regels. Onduidelijk is nog wat daarvan het effect zal zijn.

b) In 2018 hebben twee gemeenten aan een helibedrijf een dwangsom opgelegd, o.a. vanwege strijdigheid met het gemeentelijke bestemmingsplan. Volgens die gemeenten paste een helikopterlanding niet in het bestemmingsplan. Ook zou een landing, en vervolgens het opstijgen, te veel tijd in beslag nemen en had er een evenementenvergunning moeten worden aangevraagd. In oktober 2019 heeft de Rechtbank beide gemeenten in het ongelijk gesteld. Aan het helikopterbedrijf had geen dwangsom opgelegd mogen worden. Onduidelijk is of door uitspraken als deze het aantal ontheffingaanvragen in 2020 en volgende jaren weer wat zal toenemen.

Specifieke aandachtspunten handhaving 2019

Als gevolg van met name het maximeren van het aantal vliegdagen per locatie, liep ook het aantal handhavingsproducten in 2019 niet op schema (25% minder). Positief is, dat bij vrijwel geen enkele controle overtredingen werden vastgesteld (= goed spontaan naleefgedrag van circa 90%). De recreatieve luchtvaartbranche ligt de laatste jaren onder een vergrootglas. Dat leidt er toe dat regels zeer goed worden nageleefd. Echter, regelmatig blijkt ook dat, wanneer er geen toezicht is, initiatiefnemers de regels minder strak toepassen. Blijvende aandacht is daarom onverminderd gewenst. Bij 10% van de controlebezoeken was het noodzakelijk corrigerende opmerkingen te maken. Het toezichtseffect was goed (95% = een lichte stijging t.o.v. van 2018). Klachten en meldingen zijn tijdig afgehandeld.

Illegale starts- en landingen: Dit blijft nog vaak een 'kat-en-muis-spel'. Zeker met ultra-light vliegtuigjes is het moeilijk om als handhaver 'een heterdaad' te scoren. Dan moet je er net rijden. Wanneer ultra-light vliegtuigjes in de lucht zijn, is niet de RUD Utrecht maar ILT bevoegd gezag. De taakinvulling door ILT schiet op dit punt tekort. Wel fungeren de Boa's landelijk gebied hier steeds meer als oog en oor.

Administratief toezicht spaart werk uit. Op basis van met de luchtvaart-app verkregen info wordt steeds vaker vooraf met initiatiefnemers contact opgenomen om aken door te spreken. Administratief toezicht biedt ook praktische handvatten bij het bepalen van locaties waar de kans op overtreders groot is. Dat maakt fysiek toezicht effectiever en efficiënter. Vanaf begin 2020 gaan handhavers de app 'Flightradar24' gebruiken. Met deze app kan er tot een jaar teruggekeken worden welke vluchten er zijn geweest en kan worden nagegaan of afgemelde vluchten onverhoopt toch nog gewoon door zijn gegaan.

22.3 Programma ontheffingverlening luchtvaart 2020

Alle ontheffingsverzoeken wordt getoetst aan beleid inzake stiltegebieden en de Wet natuurbescherming. De RUD Utrecht levert een actieve bijdrage aan het afronden (met name waar het gaat om de inbreng vanuit natuurbescherming) van het landelijk toetsingskader. Tot die tijd wordt een IPO concept-versie gebruikt. Aanvragers moeten uiterlijk 4 weken voordat er gevlogen kan worden een aanvraag indienen. Alle ontheffingen worden tijdig verleend (indicator 100%). Aan de provincie nog de taak om de provinciale Luchtvaartnota te actualiseren. De luchtvaart-app wordt geoptimaliseerd.

22.4 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van 50% of minder (waar 100% de norm is), is in overleg voor 2020 een urenreductie toegepast van in totaal (1.136 minus 827=) 309 uur. Zo was voor 2019 uitgegaan van 40 locatiegebonden TUG-ontheffingen, tegen 840 uur. Per 31-12-2019 was de realisatiegraad 23% (in plaats van 100%). Van provinciezijde wordt de behoefte aan beleidsondersteuning & advies luchtvaart in 2020 (veel) geringer ingeschat dan in 2019. De activiteitenlijst is aangepast en loopt nu synchroon met het urenverantwoordingsoverzicht.

Vergunningverlening Luchtvaart DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
PRD.ALU	Beleidsondersteuning & advies luchtvaart		200 = 100
VO4.LU1	Beschikking luchtvaart Luchthavenbesluit		64
VO4.LU2	Beschikking luchtvaart Luchthavenregeling		60
V04.LU5	Ontheffing luchtvaart generieke TUG	16 = 34	202 = 204
V04.LU6	Ontheffing luchtvaart locatiegebonden TUG	40 = 8	168
VO4.LU7	Ontheffing luchtvaart specifiek locatiegebonden TUG	0 = 11	228 = 231
TOTAAL *(aantal producten min 3 / uren min 309)*		**56 = 53**	**1136 [20] = 827**

22.5 Programma toezicht en handhaving luchtvaart 2020

Het betreft toezicht/controles op TUG-ontheffingen en toezicht op de Luchthavenregeling en het Luchthaven-besluit. De werkzaamheden hebben betrekking op zowel vaste velden (Luchthavenregelingen - vijf in totaal) als op flexibele locaties. Vaste velden zijn locaties van waar frequent gevlogen kan en mag worden. Controles op TUG-ontheffingen maken inzichtelijk op welke wijze gebruik wordt gemaakt van de ontheffing. Uitgangspunt is continuering van het huidige spontane naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Bij locaties waar overlast tot de mogelijkheden behoort, worden lopende ontheffingen gecontroleerd.

De prioriteit ligt in 2020 onverminderd bij het tijdig afhandelen van klachten en meldingen, het controleren van locaties (waarbij de omgeving veel overlast van de activiteiten kan ervaren) en het opsporen van initiatiefnemers die hun vluchten niet vooraf melden. Hiervoor wordt o.a. app 'Flightradar24' gebruikt. Startmeldingen van vluchten worden vooraf getoetst en vastgelegd als administratieve controle. Luchtvaartmeldingen die vooraf gedaan worden, worden nauwlettend en scherp gecontroleerd. Alleen zó kan een te intensief gebruik van een locatie bij voorbaat worden verhinderd. Op basis van (negatieve) ervaringen en resultaten van administratieve controles, worden locaties geselecteerd waar ook een fysieke controle plaatsvindt. De RUD Utrecht maakt werk van het opsporen van initiatiefnemers die hun vluchten niet vooraf melden. Er is de wens om meer duidelijkheid te krijgen hoe ILT invulling geeft aan haar toezichtsrol in de lucht.

22.6 In concreto

Bij de invulling van de activiteiten voor 2020 is in onderling overleg nadrukkelijk gekeken naar de in 2019 gerealiseerde producten en de daartoe ingezette uren op basis van de resultaten per 31 december 2019. Voor (opnieuw in 2020 geplande) activiteiten uit 2019 met op 31-12-2019 een realisatie van 50% of minder (waar 100% de norm is), is in overleg voor 2020 een urenreductie toegepast van in totaal (1.036 minus 791=) 245 uur. De activiteitenlijst is aangepast en loopt nu synchroon met het urenverantwoordingsoverzicht.

Handhaving Luchtvaart DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Uren 2020**
TH01.LU2	Administratieve controle melding luchtvaart generieke TUG	20	50
TH01.LU3	Administratieve controle luchtvaart locatiegebonden TUG	20	50
TH01.LU4	Administratieve controle melding luchtvaart specifiek locatiegebonden TUG	20	50
TH02.LU4	Fysieke controle luchtvaart generieke TUG	11	209
TH02.LU2	Fysieke controle luchtvaart Luchthavenregeling en –besluit	7	147
TH02.LU6	Fysieke controle Luchtvaart locatiegebonden TUG	15	285
TOTAAL *(aantal producten min 65 / uren min 245)*		**158 = 93**	**1036 = 791**

[20] Telling uit 2019 klopt niet meer vanwege de in dit VTH-jaarprogramma 2020 doorgevoerde correctie van de in 2019 gebruikte tijdschrijfonderdelen.

23. Wet lokaal spoor

23.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Op 1 december 2015 zijn de Wet, het Besluit en de Regeling lokaal spoor in werking getreden. Daarin zijn activiteiten inzake de twee stedelijke tramlijnen (Uithoflijn en SUNIJ-lijn) geregeld. Vergunningverlening en handhaving zijn belegd bij de RUD Utrecht. De landelijke Inspectie leefomgeving en Transport (ILT) oefent toezicht uit. In de stad Utrecht is inmiddels de nieuwe spoorverbinding naar o.a. de Uithof gerealiseerd. De RUD heeft vergunningen verleend voor de spoorweginfrastructuur en de spoorvoertuigen. Het gaat hier om een aanvullende opdracht.[21]

23.2 Aandachtspunten vanuit 2019

Vergunningverlening: De RUD Utrecht heeft vanaf 2017 vergunningen verleend voor de ingebruikname van de nieuwe trams voor de Uithoflijn. De vergunningen werden verleend voor het type tram en daarna op basis van conformiteit. De RUD verleende in 2019 een vergunning voor de indienststelling van de traminfrastructuur van de Uithoflijn. Op 16 december 2019 is de Uithoflijn in dienst gesteld. In 2019 werden vergunningen steeds binnen de wettelijke termijn van 8 weken verleend.
Handhaving: Naar aanleiding van een schriftelijke waarschuwing van de RUD Utrecht heeft Qbuzz de punten uit het toezicht van ILT opgelost. De RUD Utrecht en ILT hebben afspraken gemaakt, waardoor ILT kan optreden bij overtredingen. De RUD Utrecht verzorgt daarna de schriftelijke bevestiging. De specialistische kennis over veiligheid op het lokaal spoor zit voornamelijk bij ILT. Die neemt het grootste deel van de inhoudelijke beoordeling voor haar rekening.
Overig: In juli 2019 is de beheerder door de RUD Utrecht (op basis van een advies van ILT) geadviseerd om het proefbedrijf (de testen) van de Uithoflijn stil te leggen. Dat is ook gebeurd. Aanleiding was een concept-rapport over een verkeersveiligheidsaudit van de Uithoflijn. Op basis van nadere analyse en genomen maatregelen, kon de provincie het proefbedrijf in overleg met de RUD Utrecht na een week weer opstarten.

23.3 Vergunningverlening, toezicht en handhaving 2020

Tussen verschillende instanties, aanvragers en vergunningverleners van de RUD Utrecht vindt veel afstemmend werk plaats. Toezicht wordt uitgevoerd door ILT. Waar nodig vindt handhaving door de RUD Utrecht plaats).

Doelstelling: De RUD Utrecht geeft op een goede manier invulling aan haar taken, investeert gericht in goede relaties met de betrokken partners en is vertegenwoordigd in diverse overleggen met de provincie Utrecht en ILT. De RUD Utrecht staat borg voor een goede afstemming met alle safetymanagers van de betrokken partijen rond de Uithoflijn en bevordert korte communicatielijnen. De RUD Utrecht verleent vergunningen binnen de wettelijke termijn (indicator 90%) en denkt mee met nieuwe initiatieven. Als het nodig is vraagt de RUD Utrecht ILT om aanvullend toezicht uit te voeren. De RUD Utrecht zet uren voor handhaving alleen in wanneer dat nodig is.

Inhoudelijk: In 2020 wordt prioriteit gegeven aan een goede afstemming bij inkomende vergunningaanvragen en aan afstemming met ILT. Advisering vindt plaats tijdens afstemmingsoverleggen. Wanneer een vergunningaanvraag binnenkomt, volgt er tijdig een positieve of negatieve beschikking. Indien het toezicht van ILT daartoe aanleiding geeft, neemt de RUD Utrecht een handhavingsbesluit. Nu eind 2019 de eerste trams op de Uithoflijn zijn gaan rijden, komt de RUD Utrecht ruim vóór 1 juli 2020 met evaluatieresultaten over de vraag welke overleg-intensiteit in 2020 als het meest functioneel is aan te merken. Duidelijk moet worden of er redenen zijn om die intensiteit op-/af te schalen/te continueren. De capaciteit ten behoeve van deze aanvullende opdracht wordt alleen ingezet wanneer dat noodzakelijk is.
Voor 2020 zijn voor de RUD Utrecht de volgende werkzaamheden voorzien:

- Het op verzoek verlenen van het veiligheidscertificaat aan een vervoerder per 1-12-2020 (einde looptijd huidig certificaat);
- Het op verzoek aan de beheerder verlenen van de vergunning voor de ombouw van de SUNIJ-lijn;
- Het op verzoek verlenen van vergunningen voor een nieuwe of gewijzigde spoorweginfrastructuur of voor nieuwe of gewijzigde spoorvoertuigen;
- Beoordelen van de vergunningplicht voor wijzigingen in spoorweginfrastructuur of spoorvoertuigen;

[21] Bij hetzelfde besluit waarmee Gedeputeerde Staten dit VTH-Jaarprogramma 2020 vaststellen, verlenen zij aan de RUD Utrecht een (grofweg met de huidige collegeperiode samen oplopend) vierjarig mandaat (t/m eind 2023) om namens de provincie inhoud en uitvoering te geven aan VTH-taken op het gebied van de Wet lokaal spoor. De concrete invulling van die VTH-taken wordt jaarlijks als aanvullende opdracht uitgewerkt in het provinciale VTH-Jaarprogramma.

- Handhaven van de Wet lokaal spoor als het toezicht (en het vervolgens uitgebrachte advies) van ILT daartoe aanleiding geeft;
- Afstemmen met interne en externe betrokkenen en het geven van beleidsadvies.

23.4 In concreto

Ter uitvoering van VTH-taken op grond van de Wet lokaal spoor heeft de RUD Utrecht voor VTH-werkzaamheden in 2020 (middels een direct na de vaststelling van dit Jaarprogramma verzonden brief) een aanvullende opdracht ter waarde van € 45.000,- ontvangen.[22] Dit budget maakt geen deel uit van het voor de RUD Utrecht beschikbare reguliere VTH-budget, maar is afkomstig uit het budget van Afdeling Mobiliteit (WBS code 1600.001.003).

Ruim vóór 1 juli 2020 geeft de RUD Utrecht inzicht in tot dan toe gemaakte eigen uren en kosten, en de eventueel door ILT gemaakte (piket-)kosten. Verwacht wordt, dat de piketkosten voor 2020 € 12.000,- bedragen, waardoor er voor de uitvoering van de werkzaamheden maximaal € 33.000,- beschikbaar is. Er is 100 uur beschikbaar voor handhaving, 200 uur voor vergunningverlening en 207 uur voor technische advisering. In 2020 wordt nagegaan of dit toereikend is omdat (gelet op de meest recente berichten) in 2019 een identiek budget werd overschreden.

Vergunningverlening en handhaving Wet lokaal spoor			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2020**	**Bedrag 2020**
N.v.t.	Aanvullende opdracht (taakonderdelen: zie hierboven)	n.v.t.	€ 45.000,-
TOTAAL		**n.v.t.**	**€ 45.000,-**

24. Vergunningverlening en handhaving 2020 algemeen

Onderstaande uren zijn niet specifiek toegerekend aan een bepaalde wet, maar zijn wel ondersteunend aan de hiervoor genoemde activiteiten. Hier volgt een korte toelichting.

Regionale en provinciale taken

De crisisorganisatie en de consignatie voor milieuklachten vallen onder een regionale gezamenlijke taak. Deze wordt verdeeld over alle opdrachtgevers via een verdeelsleutel. De consignatie voor zwemwater en groene meldingen worden alleen in rekening gebracht bij de provincie Utrecht. Deze worden als provinciale taak beschouwd. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de begrote budgetten voor deze twee posten. Voor de consignatiediensten geldt dat dit het paraat staan van toezichthouders betreft. De controles die hieruit volgen, worden apart in rekening gebracht.

Regionale en provinciale taken		
Product DVO	**Dienst**	**Budget**
Regionale taak	Crisisorganisatie	€ 11.732
Regionale taak	Consignatie milieuklachten	€ 15.838
Provinciale taak	Zwemwater consignatie en zwemwatertelefoon	€ 4.125
Provinciale taak	Groene klachten consignatie	€ 16.500
TOTAAL Budget		**€ 48.195**

[22] Het bedrag van € 45.000,- is het maximumbedrag waarop gefactureerd mag worden. Oorspronkelijk was het bedrag voor de bereikbaarheidsdienst (piketdienst) van ILT niet begroot. Vanaf 2017 wel. Begin januari 2020 was van ILT nog geen declaratie ontvangen. In 2017 en 2018 paste alles binnen de begroting. In 2019 naar verwachting niet. In afwachting van de nog over 2019 te ontvangen financiële ILT-verantwoording, wordt door de RUD Utrecht desgewenst zodra mogelijk aan de provincie een voorstel voorgelegd of, en onder welke omstandigheden (bijv. urgentie / overmacht), het mogelijk moet zijn om zonder tussentijds overleg de begroting 2020 te overschrijden.

Boa opleiding en coördinatie
Alle Boa's volgen jaarlijks een verplichte her- en bijscholing.
Voor de kosten van de opleidingen (excl. uren) is € 20.000,- beschikbaar gesteld. Voor de coördinatie van alle Boa's is 1.100 uur beschikbaar gesteld.

Omgevingswet
Om in 2021 conform de uitgangspunten van de Omgevingswet met ketenpartners goed samen te werken, ligt er voor 2020 een grote opgave in de voorbereiding op de Omgevingswet.
De provincie zal in 2020 de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening bestuurlijk vaststellen om zo in 2021 klaar te zijn voor de Omgevingswet. De RUD zal in 2020, als uitvoeringsorganisatie van de Provincie Utrecht, daarom een bijdrage moeten leveren in de uitvoering van de nieuwe omgevingsvisie en -verordening, alsook de inrichting van de werkprocessen.
E.e.a. is verwerkt in hoofdstuk 18.

Dienstverlening algemeen en juridische procedures
Ter ondersteuning van de wettelijke producten zijn er diverse algemene diensten opgenomen. Het betreffen:

- Juridische procedures: Vanwege de diversiteit en het bijzondere karakter zijn juridische procedures losgetrokken van de reguliere procedures. Specifiek betreft dit bezwaar en (hoger) beroep, handhavings-verzoeken en Wob-verzoeken. In 2018 en 2019 was er sprake van meer ureninzet op juridisch advies dan vooraf was geraamd. Om die reden zijn er voor 2020 extra uren opgenomen. Hierbij is geen rekening gehouden met de stikstofproblematiek. Bij onverhoopte procedures inzake deze problematiek zal er vermoedelijk een aanvullende opdracht moeten worden verstrekt.
- Dienstverlening: De RUD Utrecht ondersteunt op diverse terreinen beleid- en advies, zorgt voor goede informatievoorziening en verstrekt deze naar burgers en bedrijven. De RUD Utrecht neemt deel aan werkgroepen, zoals voor het opstellen van de vergunningenstrategie, heeft een vertegenwoordigende rol in IPO-overleggen, actualiseert het bedrijvenbestand en verstrekt informatie via de mail, telefoon en website. Voor deze activiteiten, die van te voren niet direct zijn toe te rekenen aan een bepaalde wet, is in 2020 750 uur opgenomen.

Materiële middelen Onder deze post vallen incidentele uitgaven die gedaan worden, bijvoorbeeld ten behoeve van bewonersavonden, controle analyses, etc. In onderstaande tabel is een overzicht van het materieel budget opgenomen. Hierin zijn geen middelen opgenomen voor de Boa-opleiding van de terrein beherende organisaties en andere uitgaven ten behoeve van de aanpak van stroperij.

Dienstverlening algemeen, juridische procedures en materiële middelen			
Product DVO	**Omschrijving**	**Uren**	**Budget**
BOA opleiding en kosten	Opleiding, etc.		*€ 20.000*
BOA coördinatie	BOA coördinatie	1100	
Algemene wet bestuursrecht	Behandeling Wob-verzoeken	400 = 350	
Algemene wet bestuursrecht	Behandeling bezwaar en beroep (geen)	1400 = 2200	
Algemene wet bestuursrecht	Verzoek tot handhaving	400	
Dienstverlening algemeen	Beleidsondersteuning & advisering overig / vertegen- woordiging in ambtelijk en bestuurlijk overleg	1245 = 750	
Dienstverlening informatiebeheer	Actualisatie bedrijvenbestand/Informatieverstrekking overig	903 = 600	
PRD.IGH	Informatie gestuurd handhaven	0 = 650	
Crisisoefening	Crisisoefening in relatie tot BRZO	0 = 50	
Verificatieonderzoeken (Bodem)			€ 7.000
Milieuvluchten			*€ 7.500*
Incidentele uitgaven			*€ 2.000*
Bebording zwemwateren			*€ 3.500*
Waterwet	BOL-applicatie		*€ 5.100*
TOTAAL Uren / budget	*(aantal uren plus 652, deels afkomstig uit hfdst. 18, par. 18.6)*	**5448 = 6.100**	**€ 45.100**

25. Overzicht producten en uren RUD Utrecht 2020

In de onderstaande tabellen is een volledig overzicht opgenomen van de producten en diensten die de RUD in 2020 levert. Dit is een specificering van de DVO. In de DVO staat het totaal aantal uren per wetsonderdeel vermeld. Voor de volledigheid hierbij ook een urenoverzicht van het DVO 2020 en een vergelijkend urenoverzicht over de jaren 2020, 2019 en 2018.

Overzicht totaalbedragen

	2020 DVO
Totaal aantal en uren	73.914 uur
Totaal variabele bijdrage	€ 4.509.453 (excl. bijdrage t.b.v. Wet lokaal spoor)
Totaal begrote vaste bijdrage 2020	€ 3.101.235
Projectbijdrage	€ 332.200
Materiële middelen	€ 45.100
Aanvullende opdrachten	Nader te bezien
Totale last provincie	**€ 7.987.988**

Urenvergelijking 2020, 2019 en 2018

Wetten / uren		**2020**	**2019**	**2018**	
9	Wet natuurbescherming (ontheffingverlening PU)	14.495	13.515	14.495	
9	Wet natuurbescherming (alleen handhaving)	10.965	12.064	11.042	
10	VNL (alleen ontheffingverlening PU)	3.800	3.800	3.800	
10	VNL (alleen handhaving) [23]	6.389	3.666	3.388	
11	Gebiedscontrole buitengebied	5.040	5.040	5.000	
12	Wet bodembescherming	16.638	17.584	17.935	
13	Ontgrondingenwet	2.705	3.157	3.015	
14	Waterwet	3.719	4.021	3.296	
15	PMV grondwater	754	414	502	
16	PMV ontgassen schepen	0	0	0	
17	PMV stiltegebieden	256	188	144	
18	Wabo	13.280	14.677	13.867	
19	BRZO (via OD NZKG)	9.214	9.467	9.743	
20	Vuurwerkbesluit	3.115	2.946	2.834	
21	Whvbz (zwemwater)	3.335	3.551	3.499	
22	Wet luchtvaart	1.618	2.172	2.471	
23	Wet lokaal spoor	€ 45.000	€ 45.000	€ 55.000	
24	Vergunningverlening en handhaving algemeen	6.100	6.148	5.190	
	SUBTOTAAL	73.914	75.628	72.183	
	Subtotaal PU	18.295	17.315	18.295	
	Subtotaal OD NZKG	9.214	9.467	9.743	
	TOTAAL	**101.423**	**102.410**	**100.221**	
	Spoedlocaties	4.000	4.400	2.850	

[23] Voor 2020 verminderd met 1490 uur. Die uren zijn alleen voor het jaar 2020 toegevoegd aan hoofdstuk 18 (Wabo), i.v.m. noodzakelijk extra werk ten behoeve van de komende Omgevingswet.